

ମାତ୍ରାତ୍ମକରେ ବହୁତ ସମାପନେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିବାରୁ କୃଷିସମ୍ପଦରେ କୌଣସି ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ନ ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ନିରାସ । କେତେକ ଜଗତରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନୁହେଁ ଅପରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ ରହିଅଛି । ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପୂର୍ବକାର୍ଯ୍ୟରେ ତା ୧୯୦୦୦ ଶ ଲୋକ ନିୟୁତ ହୋଇ ଉପକାରଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବୋହାଲଠାରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଓ କସ୍ତୁରୀ ଏକ ନିରାମିତ୍ୟ ପ୍ରକାର ପୁନଃନାମ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ସବୁଠାରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକାର ଅଧିକ ।

କୃଷିପୁର-ସମାପ ।

ବୋହାଲ ଫିଲ୍ଡ ମହାବଳୀ ମୁସଲୀମ ଚରକାରେ ପ୍ରକାର ମନୋଯୋଗୀ ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରରେ ଗୋଟିକେରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ମାତ୍ର ଅଛି; ତତ୍ତ୍ୱ ଗୋଟିଏ ବିକଳାଗାଧୀ ବ୍ୟାପୀ ମାତ୍ରାତ୍ମକ ଏକ ମତ ସମ୍ଭବ ନାହିଁ ।

ମହାମା କର୍ମରେ ସରକାରୀ ମହାବଳୀର କଳ୍ୟାଣ ପାଇବ ବୁଝାଇ ସହଜ ପଦ ମହାବଳୀ ପ୍ରକାରକୁ ବୁଝାଇ ବହୁ ହେ- ଶକ୍ତ ହୋଇ ଶୁଣାଯାଏ ।

ତତ ପାଇଲ ଅନୁକୃତି ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ବଠାରେ ଶତ- ପ୍ରକାର ମନକର୍ମ ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ଶାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ନ ପଡ଼ିଲେ ସହଜ ବ୍ୟବସାୟ ହେବ ।

କସ୍ତୁରୀ ଏ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରୀ ସେବକ୍ଷେତ୍ର ଉତ୍କଳୀୟ ଲୋକବା- ସାଧିତ ପ୍ରଧାନ ମହୋତ୍ସବୀ ଏ ପ୍ରକାରୀ ଅନେକସଂଖ୍ୟରେ ପ୍ରକାର ହୋଇଥିବା ଏକ ସହସ୍ରା ଲୋକ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନେ- କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ କସ୍ତୁରୀ ହୁଏ ।

କିଳାମାତ୍ରକୁ ମାତ୍ରୁ ମାନବ ବଠାକାର ଜଣେ ପୁରୁଷ ମାନବ କୁପରେ ପଡ଼ି ଶାନ୍ତ ବ୍ୟାପୀ କରାଯାଇଅଛି । ଏକାନ୍ତ ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି (କିମତ) ମହାବଳୀରେ ପାଇ ଉପପଦ୍ୟ କଲେକ ଲୋକକୁ ପଦ ଉପପଦ୍ୟା ବାରିବ ଦାକମନାକେ ପଦାଣ ଲୋକବାସ ପ୍ରମାନୀ ସହ ନ ପାଇ ଅସହଜନା ପ୍ରକାର ହୋଇ ଶୁଣାଯାଏ, ଏହା ସତ ସତ୍ୟ ଗୋଟି ମହାଳୀ ?

ବଠାବୁଲର ଅକଣ୍ଠା ପ୍ରାୟ କରକାର୍ଯ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କୁରୁମ ମତ୍ୟ କରାଯାଇଅଛି । ଉତ୍ତରରେ ମିଳିବ ସୁଲ ହୋଇଥିବ ସିକା ଗ୍ରାମମେଳ ସୁଲ ହେବ ।

କସ୍ତୁରୀକର ଚେରୁବୁଦ୍ଧାପି (Telugu Harp) ମିଳିବ ପ୍ରାକୃତ ଲାଘବପରି ବାରେ କୌଣସି ମହାବା- ଶାନ୍ତ ହୋଇଅଛି ସେ କସ୍ତୁରୀର ବୃଦ୍ଧ ଓ କୌଣସିକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରେ ଅନାମରେ ପ୍ରୀତି ମାତ୍ର । ତତ୍ତ୍ୱ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କସ୍ତୁରୀ କି ବ ଅର୍ଥର ବାରିବୁତ ତାହା ଶାନ୍ତରେ ବର ଯାଜା । କେତେ କହବାରେ ପ୍ରସସ କସ୍ତୁରୀ ବାଟ୍ ପ୍ରକାରର ଗାତ୍ର ସମକଳ ସହଜ ଅଛି ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ସହପ୍ରେରଣକ ମହାମତ କିମନ୍ତେ ଅନୁ- ଲେ ଦାୟୀ କୋହୁଁ ।

ଶୁଣିଲି ଉତ୍କଳଗଣିତା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।
 ଶାନ୍ତ !
 ଉତ୍କଳଗଣିତ, ଏକ ଅଂଗକୁ କୁସୂଚକ୍ୟାଧିକ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ମର୍ଦ୍ଦରାଜ ଦେ ସଜା ବାହା- ଦୁର ଗତ ୧୮୯୦ ସମସ୍ତର ଉପମୁଦ୍ରମାସ ତା ୨ ଉତ୍କଳେ ବିଦ୍ୟାବୁଦ୍ଧିନିତ୍ତ ମେତ୍ରାସ- କଗରକୁ ଯାଆ କରୁଥିଲେ ଏକସମ୍ପୃ ସୁଦ୍ଧେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲୁ, ଉତ୍କଳବା ବାହା- ଦୁର ଶାନ୍ତ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ସିଲକମନାକରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବାଣ୍ଟିର, କସ୍ତୁରୀ, ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାମନା- କଙ୍କୁ ଦେଖି, ପୁନଃବାର ମେତ୍ରାମରେ କିଲେ ହୋଇ ବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାସ କରବାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସଜା ବାହାଦୁର ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ଅତି ଦକ୍ଷତା ପାଇଥିବାର ଅନୁମାନକର ପରମଜଗନ୍ନାଥ ବିଷୟ ଅଛିଲ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାବଳୀଧରକ ମହୋଦୟ, କିଳକ୍ଷ୍ମା ଶ୍ରୀ ସୁବରାଜ କୁଳରାଜ- ଦେଓ ମହୋଦୟ ଏକ ଉଦ୍ୟୋଗପ୍ରଭୃତି ସହ- ଚରେ ଗଲମାସ ତା ୨୨ ଉତ୍କଳେ, ଧୂମରଣୀ ଅରୋଦିଶରେ ମେତ୍ରାସ କଗରକୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କର, ତଳକମାସ ତା ୧ ଉତ୍କଳ ଅପରାଦୁ ବାଂଘା ସମୟରେ କଳକ୍ଷାତ୍ରୀଠାରେ ଓଢ଼ାଇଲେ ସେଠାରୁ ତା ୩ ଉତ୍କଳେ ପାଇଲୀ ଅରୋଦ- ଶରେ ତା ୮ ଉତ୍କଳେ କିଳକ୍ଷ୍ମକୁ ପ୍ରଦାୟ- ମକ କରବେ, ଅଶା ବରୁଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାବଳୀ ଏଠାରୁ ବିଲେଦେବାମାତ୍ରେ ଅନୁମାନକର ଦାରିଦ୍ର୍ୟାବସ୍ଥା ଦୃଶି ଦେବ, ଶ୍ରୀ କଗରୁ ବା କଗରୀବରଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ସେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାବଳୀ ଶାନ୍ତ ଏଠାରୁ ବିଲେ ହୋଇ ଅନୁମାନକ ସନାଥ କରନ୍ତୁ ।

ତା ୧୮୯୨ } କଗମଦ
 ଉତ୍କଳଗଣିତ } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାବଳୀଧରକ ସେ-
 କଗମାତ୍ମକ ଏଞ୍ଜେଟସୁଲ
 ଉତ୍କଳଗଣିତ ।

ମହାଶୟ !
 ମହାଶୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧକୁ କୌଣସି ଦୁରଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଏକତ୍ରିତ କର ଦେଖିଲେ ସୁଦ୍ଧା କସ୍ତୁ- ପୁର କିମିଦାସର କସ୍ତୁରୀଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ- ପାଇବ ନାହିଁ । ଏପ୍ରଦେଶକୁ ଲୋକେ ଅଧୁ- ନକ ବିକାରଗଣିତ୍ରଣାଳୀରେ ଉତ୍କଳର ଅନା- ନ୍ୟ ରାଜ୍ୟପରି ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରକାଶିତ କର କାହାନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ ଗର୍ଭସ୍ତମେଘ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁ, ଲୋକଲୋଚନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଭିନମାନ- କର ଧାରୁ ଏହି ପ୍ରଦେଶକୁ ବ୍ୟାପୀ କରା- ରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ତ୍ତୃପଣ ଏ କସ୍ତୁରୀରେ

ମନୋନୀତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଓ ଶୁଣାଯାଏ ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣକଠାରୁ କସ୍ତୁରୀ ମାର୍ଗ ଦେଲ ମଧ୍ୟ- ପ୍ରଦେଶକୁ ବସ୍ତୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଲବାଟି କାଢ଼ିବାକୁ ବିଦେବନା ଲାଗିଅଛି । ବାହା ହେ- ଲେ ଏପ୍ରଦେଶକୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନେକ ଉପକାର ହୋଇ ଖାଉବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏଠାରୁ ଉତ୍କଳକୁ ମହାବଳୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିପ୍ଳବ- ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ୧୮୯୦ ଯାଲ ଅଗଷ୍ଟମାସରେ ମାନବଲକା ସମ୍ପରଣ କଲେ । ମୂଳ ମହାବ- ଳୀକ ପୁସି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କିମ୍ପ ଦେବ ନାବାଲଗ ଥିବାଲଗି ମାନମାୟ ଗର୍ଭସ୍ତମେଘ ରାଜ୍ୟରୁ ପ୍ରଦଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ମିଃ ଏତ, ଡ, ଟେଲର ନାମକ ଜଣେ ସୁବିଖ୍ୟାତ କକନେ- ଘୃତ୍ୱ ସିଲକ୍ଷ୍ମାକୁ ମାନକଲକାମରେ ନିୟୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି, ଏହି ମହାମାତ୍ର ଚିତ୍ରାବଧା- ନରେ ପୂର୍ବରେ ରାଜ୍ୟଶାସନରେ ସେହିପଦ୍ମ ଅଭାବ ଥିଲା ବାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭାଗ ହୋଇ- ଅଛି । ସହରବାସିମାନେ ମହାଶୟର ଲୋକଙ୍କୁ ଅନେକପ୍ରକାର ପୀଡ଼ା କରନ୍ତି । କସ୍ତୁରୀରେ ଅନେକ କଷ୍ଟ ସ୍ତ୍ରୀକାରିପୁଂବ ଯାହାକିଛୁ ସସଲ ଅମଦାନୀ କରନ୍ତି ବାହା ସମସ୍ତ ସକଳବାସିମା- ନକ ଗୋଲଗୁଦରେ ସଂଗ୍ରହ କୁଏ । ଏମାନେ ସରକାରୀକରଣ "ପ୍ରକା" ଲୋକଙ୍କୁ ଏପରି ଭୁଲର ରଖିଥିଲେ ସେ ଅପରାମଧ୍ୟରେ କୌ- ଶସି ମାନକ ଲଗିଥିଲେ ବାହାଠାରୁ "କ୍ୟାନ୍" ନିମନ୍ତେ ଯାଏ ଯାହା କହଲେ ବାହା ସ୍ତ୍ରୀକାର- ପୁଂବ ଭଲ "କ୍ୟାନ୍" ର "ମୁଲ୍ୟ" ବୋଲି ବୁଦ୍ଧ୍ୟାଦ କଥନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଟେଲର ସା- ଦେବ ଅପେ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କୁ ଗସ୍ତକର ମିକାସମ- ସ୍ତରେ ଉପକମାନଙ୍କୁ ତିକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଅପରାମ ସୁହସମ୍ପଦରେ ଉପକେଶ ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଶା ବରୁଁ ଏପରି କେତେକାଳ କଲେ ଦେଶର ଉଦ୍ୟୋଗ ସାଧିତ ହୋଇ ପାରିବ । ଓ ସେହି ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଗର୍ଭସ୍ତମେଘ ରାଜ୍ୟରୁ ଶାସନର ପ୍ରଦଶ କରୁଅଛନ୍ତି ବାହାର ସାର୍ଥ- କରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ । ଲତ ।

କଗମଦ
 ତା ୧୮୯୨ } ଜଣେ କସ୍ତୁରୀଧର
 ମହାଶୟ !
 ଗତ ତା ୨୩ ଉତ୍କଳ ଅପରାଦୁ ୧୯୯୨ ଯାହିଲ
 ସମୟରେ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜକୁଦରେ
 "କଲେକ କାଲକସିଲ"ର କଗମାତ୍ମକ ଅଧିକ-

କଟକ ଦୈନିକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ସ୍ୱ ୨୭ ସ
ସ ୨୯ ଖ୍ୟ

ତା ୨୯ ରବି ମାତେ ମଇ ସହ ୧୯୨୬ ଚନ୍ଦ୍ରିକା । ମା ଚୋପ ୭.୧୦ କ ସହ ୧୨୫୧ ସାଲ ସମବାଦ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯
ସହାକେୟ ଟ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିୟା

ସହ ୧୮୫ ୩୯ ୩ ମସିହାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

ନୂତନ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସମ୍ବଳାୟରେ ପୂର୍ବ-
ପ୍ରାୟ ଶପା ହୋଇ ବଜୟ ହେଉଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯ / ଜାକମାସୁଲ ଟ ୦ /
ଫ୍ରେଟପାଣି ଖାଣ୍ଡୁଲ ଟ ୦ / ଜାକମାସୁଲ ଟ ୦ ୨୯

ମୋଟସରର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅବଧ
ପୁସ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ବାକ୍ୟାପାତ୍ରିକ ଅସ-
ଲରୁ ଅଧ ଓ ତଳକଣ୍ଠର ପୁଦାର ଅବଧ
ଅସୁଅଛି । ସ୍ୱପ୍ନ-କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ମର-
ମାସରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହରଣ୍ଡଲେ ସେ ନିବନ୍ଧରେ
ପୁସ୍ତି କ ହେଲେ ସାହାଯ୍ୟଦାତାର ଅବଶ୍ୟକ
ହେବ । ସେହି ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ଅଛି ତଥାତ ସାହାଯ୍ୟର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
ହେଉ ନାହିଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବସୟ ।

କଲେକ୍ଟରର ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଲେଖିଅଛନ୍ତିକ
କମଳା ନାମପୁର ରେଲବାଟି ମସୂରପୁଞ୍ଜିଏକକା
କାମନବାଟିର ଅନେକ ନିବନ୍ଧରେ ସାଧଅଛି ।
ସେହି ରେଲବାଟିର ଗୋଟିଏ ଯାତ୍ରା ମସୂର-
ପୁଞ୍ଜିବାଟି ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ଅଳ୍ପବ୍ୟୟରେ ନିର୍ମାଣ
ହୋଇପାରେ । ମସୂରପୁଞ୍ଜିର ଏବଂ ବାଲେ-

ଶ୍ୱରର ବଡ଼ ଛମିଦାରମାନେ ଏ ବିଷୟରେ
ମନୋଯୋଗୀ ହେଲେ ବଡ଼ ଅନୁକର
ବିଷୟ ହେବ ।

ବଙ୍ଗଳା ରେଭିନ୍ୟୁ ବୋର୍ଡ଼ର ବଡ଼ ମେ-
ମ୍ବର ସର ହେନରୀ ଦାଉସନ ସାହେବଙ୍କର ମୂଲ
ହେବାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀମତୀ ସି. ସି. କୁନ୍ଦଳ
ସାହେବ ବଡ଼ ମେମ୍ବରପଦ, ପାଟନାର କମି-
ଶ୍ନର ଡ. ଅର, ଲୟର ସାହେବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ମେମ୍ବରପଦ ପାଇବାର ବିଷୟ ହୋଇଅଛି ।
ତାହାର କମିଶ୍ନର ଏବଂ ଅମ୍ପାକଳ ସରକାର
ଓରସଲ ସାହେବ ପାଟନାର କମିଶ୍ନର
ହେବେ ।

ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସିଦ୍ଧବଦ
ବିଭୁକ୍ତିରେ ଅନେମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପ୍ରତି ପାପ୍ର
ହୋଇଅଛ । ବିଭୁ ବିକ୍ରୟରୁ ଏକଶ୍ରମିକରୁ
ପ୍ରକାଶ ସେ ବିକ୍ରୟର ସେ ସମସ୍ତ ବିକ୍ରୟ
ଗୁଡ଼ାକ ହେଉଛନ୍ତି ବହୁମଧ୍ୟରୁ କେତେଟା
ପ୍ରାୟମ୍ ସାଜକେଟ ଏବଂ ପିନ୍ଧାବସ୍ତୁର ତାହ-
ରେକରକ ଶୋଚନାରେ ଅସିବାରୁ ସେ
ଦାତବ୍ୟମାନେ ଶକ୍ତିରୁ ଚାହାଁଇ ରକ୍ଷାର
ବିଷୟଅଛି । ଏଥିରୁକରୁ ବିଭୁ ପ୍ରେସରପତ୍ର-
ମାନ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକକା
ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ବହୁପା ବହୁ ସିଦ୍ଧବମାନେ
ବିକ୍ରୟ ସାହାଯ୍ୟ ହୋଇ ବାର୍ଷିକ କରିବେ ।

କୃତ୍ତିକପ୍ରଭରେ ପ୍ରକାଶିତ ହିମାଚଳ ନାମକ
ପଦ୍ୟ ସକାଶେ ମସୂରପୁଞ୍ଜିର ନଦୀରୁକା ପ୍ରଣିତ
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଟ ୧୦୦୯ କା ପୁର-
ଣାର ଦେଲହୁନାରୁ ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଚିପିଣୀ ବଡ଼
ବରଲୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ମତରେ ଉକ୍ତ
ପଦ୍ୟ ଏବେ ପୁରସ୍କାରର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଇ ।
ସହଯୋଗୀ ନରପେତ ଓ ସ୍ୱାର୍ଥୀକ ଶ୍ରୀରରେ
ତହିଁର ଦେହମାନ ପ୍ରକାଶ କରି ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ନିର୍ବାହ କରିଅଛନ୍ତି ଯଥେଷ୍ଟ ଅଛି । ମସୂର-
ପୁଞ୍ଜିର ନଦୀରୁକା ମଧ୍ୟ ତାହା ବଦେତନା କର-
ଥିବେ ଏବଂ କେହି ସମସ୍ତ କେତକ ଉପରେ
ବଦେତନାର ଶ୍ରୀ ଦେଲହୁଲେ ସେମାନଙ୍କର
ମତ ନେଇଥିବେ । ସମସ୍ତ ମତ ବଦେତନା
କରି ସେ ପାଦାକ୍ ଯାହା ପୁରସ୍କାର ଦେବାକ
ଉଚିତ ନୁହେଁଲେ ତାହା ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
ଏଥିରେ ଅପର ବାହାର ଆପଣି କରବାର
କୌଣସି ଦେଉ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ପ୍ରାୟ ମା ୨ ସ ଉତ୍ତରୁ ଗଣ ସନବାର ଅପ-
ରାହ ୩ * ୩ ସମୟରେ ଏ ନଗରରେ ଏକ
ଅଗ୍ରା ଛଳ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଥିଲା । ଏହି ବୃଷ୍ଟି ପୂର୍ବ-
ରୁ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରୁ ମେଘ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବା ସଙ୍ଗେ
ଅଧ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ଧୂଳିଆ ବଜାସ ହେବାରୁ ଗଣ-
ହୀନ ଅନ୍ଧାର କରି ଦେଲ ଏବଂ ଠାକେ
ବଦଳା ପ୍ରଭୃତି ମଟକା ଗଳ୍ପ ଗୁଣି ଯତନ ଓ
ଏବଂ ସରର ଛଟା ଉତ୍ତମଳ । ତାହା ଦେଉ

ଏ ବର୍ଷ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଉପ ଅନେକ ଉତ୍ତାପଜଳ ମତ୍ତ ଗୁଣର ବିଶେଷ ସୁବିଧା ହେଲ ନାହିଁ କାରଣ ଦେବକ ଚାରିକୋଶ ଅପୂର୍ବମନ୍ୟର ଜଳ ପଡ଼ିଥିଲା । ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ମୋଟସଲର ଏକ ପ୍ରାକରେ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅବଧି ଏକଲକ୍ଷ ସହସ୍ର ବୃଷ୍ଟି ଦେବାର ସମାପ୍ତ ଅଛି ନାହିଁ କଲକତାରେ ଏଥିରୁ ପୂର୍ବକର ଲାଘ ଗୋଟାଳ ହୋଇଥିଲା ଏକ ସେଠାରେ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

୨୩୫୧ରୁ ନୂତନ ରାଜା ଉତ୍କଳକୁଳର ଅଭିଷେକ କାର୍ଯ୍ୟ ମତା ସମାପ୍ତହରେ ଗତମାସ ତା ୨୯ ରଖରେ ନିର୍ବାହ ହେଲା । ସେଦିନ ଘ ୪୩ ସମୟରେ ଏକ ବିପ୍ରାଣ୍ଡି ଏକ ସୁସଜ୍ଜିତ ଚନ୍ଦ୍ରାଭିମୟରେ ସେଠା ଯୋଇଛି-ତଳ ଏକଜଣ ମେଳର ମାକସବେଳ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ପରବାର ଉତ୍କଳା କର ଶକାକୁ ସିଦ୍ଧାସନରେ ବସାଇ ସରକାରୀ ସଜନ ଓ ରାଜା ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏକ ସେହି ଉପଲକ୍ଷରେ ଏକ ବକ୍ରତା ପ୍ରଦାନ କର ମନୁସ୍ମର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ କରବାକୁ ଦେବ ଚାହା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସତ୍ୟାକର ବୟସ ୫୭ ବର୍ଷ ସେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଗୋଷାବରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ବଡ଼ ସୁଲର ଦଣ୍ଡଥିଲେ । ସାହେବଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ସମୟରେ ସେ ଗୋଇପଡ଼ିଲେ ଦରବାର ଲାଙ୍ଗିବାର କିଛି ପୂର୍ବ ଗୋଷ୍ଠୀର ଓ ବାଗ ବାଜିବାରୁ ଚାହାଙ୍କର ଚକ୍ରାବଳୀ ହେଲା । ତତ୍ପୂର୍ବ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଦୁଇ-ତାଳରେ ଦୁଇ କୁଣ୍ଡାଲରେ ଦରବାରର ଏହି ଦୁସ୍ଵାଖି ବଡ଼ ବୌଦ୍ଧଜନକ ହୋଇଥିଲା ।

ଏବର୍ଷ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ବୌଗର୍ଷ୍ୟ ରେକର୍ଡ଼ିଂ-ଅଫିସର କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବବର୍ଷପରେଖା ପ୍ରଚାରପରମାର୍ଗର ଅଧିକ ହେଉଅଛି । କନୋବପୁକାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭରୁ ଲୋକମାନେ ଭୁମି ନୟ ବରବାକୁ ସାହସ କରୁ ନ ଥିଲେ ଏହା କର୍ମିମିତ୍ର ବଦାଲାର ମହତା ଦୁଃସ ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସକ୍ଷ କଷ୍ଟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ଲୋକମାନେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସପ୍ତାହରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁ ବରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଅନେକ ଲୋକ ଦେଖି ସ୍ଵପ୍ନରେ ଗଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହିଦେହୁରୁ ରେକର୍ଡ଼ିଂ-ଅଫିସର କାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଶାନ୍ତଅଛି—ସନ୍ଦେହ

ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମୂଳକର ଦୟାଳୁ ଦାକମନାକର ଧାରଣା ଯେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ମନ ନୁହେ । ଶୈଷମାସରେ ଧାନ କଟା ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଖ୍ୟମାନେ ଧାନ ଉତ୍ତାର ଧାନକଲର ହିତର ଗର୍ଭରେ ରଖି ଆଅନ୍ତି । ଏବର୍ଷ ଲୋକମାନେ ହିତ ଚାନ୍ତି ମୁଖ୍ୟଗାରୁ ଧାନ ବାହାର କରୁଅଛନ୍ତି ତେବେ ସୁଦା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷାୟମାନେ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ ସ୍ଵୀକାର କରୁ ନାହାନ୍ତି ।—“ତ୍ୟାହିଁ ଘୋଇଥିବ ସେ, ତାକୁ ଉଠାଇବ କିଏ ?”

—୩—

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଶାସନସମନ୍ତାୟ ଗତବର୍ଷର ଯେଉଁ ବଦରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ଲୋକାଞ୍ଚଳ କ ସନ ୧୮୮୫-୧୬ ରେ ଅପରାଧ ସମ୍ପଦ ୨୫୮୪୯ ଥିଲା ସନ ୧୮୯୦-୯୧ ରେ ୨୫୮୮୪ ହେଲା । ଶେଷଲକ୍ଷିତ ବର୍ଷର ସୁସମ୍ପଦ ଅପରାଧ ଉତ୍କଳା କାରଣ ହୋଇ ଅନୁମିତ ହୋଇଅଛି । ମୋଟ ଅପରାଧ ଲଗା ହେଲେହେଁ ଜବାଲକ୍ଷ ରେଷ୍ଟ କରଦତ୍ୟା ଗତବର୍ଷଠାରୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଅଥଚ ଗୋଲି-ସର କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିବାର ଲୋକାଞ୍ଚଳ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏ ପ୍ରଦେଶବା ଦେବ କରବାକୁ ଅମ୍ବ ୮ ରେଷ୍ଟ ଜବାଲକ୍ଷ ଓ କରଦତ୍ୟ ଅପରାଧ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର ଭିନ୍ନ କାରଣ ଲେଖ ନ ଥିବା ପୁଲେ ଦୋର୍ଥ ଅଥବା ପୁଲସର ଅସ୍ଫୁଟତା ହେତୁ ଘଟିଅଛି ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର ଏକ-କାଳରେ ପସଲ ଓ ପୁଲସ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ହୋଇ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ପୁଲସର ଗୋଷ୍ଠି ଉତ୍କଳ ଅପରାଧମାନ ବଢ଼ିବାର ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି କିନ୍ତୁ ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର ପୁଲସର ଦୁଃଖ ବର ଘାତ କାହାନ୍ତି ଅଥବା ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ଅନୁହୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ସନବାର ଅପରାଧ ୩୪୫୩ ସମୟରେ କିଛି ପରେକର୍ମରେ ଗୋଡ଼ାପୋଡ଼ି ଦେବାର କିଛିପର ଗେହନୁସାକଲେକର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାକୁ କର୍ମଗୋପାଳକହାର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଶାଧାରଣରେ ବିଚାର ହୋଇଥିଲା । ଦକ୍ଷିଣ-ନରୁ ବୋଧ ହେଉଥିଲା ଏ ଖେଳ କେବଳ ଗେହନୁସାକଲେକ ଓ ପୁଲର ଗ୍ରହଣକର ଅଛି । ଗ୍ରହଣକର ଏପ୍ରକାର ଗର୍ଭୋଷ ସମତ ହୁବର ଖେଳର ଏହା ପ୍ରଥମ

ଉଦ୍ୟମ ଅଛି । ଦକ୍ଷିଣନାନ୍ୟାରେ ବାଳକ-ମାନେ ଓ ଦେବେକ ଉତ୍କଳପସ୍ତ ଦେଖାଣ୍ଡି ହୁଲେକ ଅପରାଧ ୩୪୫୩ ସମୟରେ ଉ-ଜ୍ଞପ୍ରକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ-ସମୟରେ ଗଣ୍ଡ ଖରଦେବ କାର୍ଯ୍ୟାଗମ୍ ହୋଇ ଘାଲ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ୩୫୫୩ ସମୟରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣକ କରଣମାଳା ମେଘମାଳାରେ ଅବୁର ହେବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟାଗମ୍ ଉଦ୍ୟମ ହେଲା । ଏମନ୍ତସମୟରେ ଲକ୍ଷ ପ୍ରକଳ ଧୂଳଅବଦାର୍ଥ ଅଛି ଉଦ୍ୟମକୁ ଉତ୍କଳ ଲେଲ ସକଳ ଓ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ତଳ ଏତେ ହୁଅନତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଲୋକ ପଲାଇବାର ବାଟ ଖାଇଲେ ନାହିଁ । ଚତୁର୍ଦିନ ଅହାର ହୋଇଗଲା ଦେହୁ ବନ-ହାସ ପଲାୟନ ହଲେ ଓ ଦେବେକ ଲୋକ ଗୁଡ଼ିକର ଅପରାଧ ଲେଲଥିଲେ ମାତ୍ର ଚାହା ଲାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବାରୁ ତନ୍ତୁକୁଟି ନକଟସ୍ତ ବୋଠିରେ ଅପରାଧ ଲେଲଥିଲେ । ବାଳକମାନଙ୍କର କଷ୍ଟର ସୀମା ନ ଥିଲା । ଅନେକ ତେଣ୍ଡା ଓ ଖରଡ଼ ବର ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ ମାତ୍ରଥିଲେ ସବୁ ଦୈବଦୁ-ର୍ଯ୍ୟାଗରୁ ବଞ୍ଚନ ହେଲା ଓ ପରଶେଷରେ ବରାଷ ଓ ଜଳମାତ୍ର ଖାଇ ବଡ଼ଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ଫେର ଅସିଲେ । ଅମ୍ବେମାନେ ବାଳକ-ମାନଙ୍କ ଏହି ଗର୍ଭୋଷନୀକାର ପ୍ରସଂସା କିନ୍ତୁ କେ୍ୟସ୍ତମାସ ଖରଦେବେ ଏଥିରୁ ଅନୁଶ୍ରାଳ ବଡ଼ ଅବଦେତନାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଦୈବ ଉପହାସ କର ମଙ୍ଗଳ କଲେ । ଲୋ-ହୁଲେ ଖେଳ ହୋଇଥିଲେ ସରଦ ଗରମରେ ବାହାର ସାଂଘାତକ ଯାତ୍ରା ଦେବର ଅସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ଦରସା କରୁଁ ଏଣିକି ଉପସ୍ଥାପନା-ଲରେ ଏପ୍ରକାର ଚାହାର ତେଣ୍ଡା କରବାକୁ ବାଳକମାନେ ସତେଣ୍ଡା ଦେବେ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଗ ଦରବନ୍ତୁ ପ୍ରଦାୟିକ ସରର ଦସମ ସାମସ୍ଵରକ ମଦୋଶ୍ଵକ ନାମରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସ୍ତୁପ ପ୍ରସ୍ତିତା ଅମ୍ବେମାନେ ଉତ୍କଳର ଘାଲବାର ବରଜାଗାସହର ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳପରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏ ସର ସନ ୧୮୮୯ ସାର ଫାଲ୍‌ଗୁନ ମାସରେ ବାଲେଶ୍ଵରର ନନ୍ଦାଲୟ-ମାନଙ୍କର ଶିବଦ୍ଵନକହାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗ-ବଦପ୍ରସାଦ ଓ ମଦାକନମାନଙ୍କ ସହାୟରେ ଅବଧି ସଦା ଉତ୍କଳରେ ଗୁଲ୍ ଅସୁଅଛି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣାୟ

ସଦା ଯାମାନନ ଦେ ଏ ସମ୍ଭାର ଅରମ୍ଭରେ
 ଉପେକ୍ଷ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ
 ଉପରେ ବାହାଜୀର ସୁଯୋଗ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଦେଖିବ
 ସାଦାୟ୍ୟ ବର ଅପୁଅଛନ୍ତି । ଗରବର୍ଷର ମୋଟ
 ଅର୍ଥ ୫୨୦୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ଏହମାନେ ଏକା
 ୫୮୯ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ । ସମ୍ଭାର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ମଧ୍ୟରେ ଲେକନ ଏକତ ରେଖା ଅଛି ଏ
 ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ସମ୍ଭାର ଦାୟିତା ପ୍ରକ୍ଷେ ସମ୍ପା-
 ସମୟରେ ବୌଣସି ଶକ୍ତ ଯୁକ୍ତା ଯୁକ୍ତ ଓ ଥିଲ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁକ୍ତା ଓ ସମ୍ଭାରଣ ଥିଲରେ କମ୍ପାନି
 ଦେଇଅଛି ଏବଂ ପୂର୍ବ ଲେକେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତ
 ବାକ୍ସ ଖାଡ଼ିଯାଇ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣର ଅସ୍ଵାସ୍ତ୍ୟ ଦେଇ
 ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଦେଇ ନାହିଁ । ଏ ବଥା-
 ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥମାନକୁ ଅତି ରକ୍ଷିତ ପ୍ରାୟ ଗୋଧ
 ଦେଇଅଛି । ତାରଣ ଦସବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ବାଲେ-
 ଶ୍ଵରରେ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ଏବେ ବୃତ୍ତ ମାନ ଥିଲ
 ଶ୍ରେ ଦେବାଳୟରେ ସମ୍ପାଦନା ଅରମ୍ଭସମୟରେ
 ସକ୍ଷ ବାକ୍ସ ଓ ଥିଲ ଏ ବଥା ସଦକରେ ସକ୍ଷ ସ
 ଦେଇ ନାହିଁ । ସଂସେଗରୀ ସମ୍ଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ବର୍ତ୍ତମାନର ଓ ସମ୍ଭାରଣରେ ଦେଇଅଛି ବାହା
 ଜଣାଯିବାର ବୌଣସି ବାଲକା ପ୍ରକୃତ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ଭାର ସଦାସର୍ବଦା ବେଳେ
 ଦେବେକ୍ଷଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୁଅନ୍ତି ଓ ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତରୀ "ଦୁଆ ଓ
 ତାହା ସମ୍ପାଦନା ଦେବେକ୍ଷଣେ ଅମଳ୍ଲ ଏକା
 ସକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇଥିଲେ ସମ୍ଭାର ଦାୟିତା-
 ରତା ସମସ୍ତେ ବୃତ୍ତି ପାରିଆନ୍ତେ । ଅଧିକାରୀ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍ତେକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ କରାହୁଁ । ପୁର-
 ନୁତ୍ତିର ପ୍ର-ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର ନାହିଁ ।

ସମ୍ଭାରଣ-ମୋକଦ୍ଦମା ।

ଜଗତ୍ ସିଦ୍ଧପୁର ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଜାମାନେ ସମ୍ଭା-
 ନକାର ବଦ କରବାବାରଣ ଶୁଣୁ ବଟଲର
 ସାହେବ ଓ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ ମାର ପିଟ
 କରବାବ ବଟଲର ସାହେବଙ୍କ ଜାଲସମତେ
 ସେହି ମୋକଦ୍ଦମା ଏଠା ଫାଇଦାସ ଅଦା-
 ନରୁ ହାଇକୋର୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେଣ ଫଳ ଅନୁମୋଦେ ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁ
 ସେ ହାଇକୋର୍ଟ ଅଧିନିମାନଙ୍କ ଶୁଣସ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି । ହାଇକୋର୍ଟର କମ୍ପାନି ଦେଖି ତ ଥି-
 ବାରୁ ସେପର ଲେଖିଥିଲୁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ
 କମ୍ପାନି ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଦେବାକୁ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଶ୍ରେ ବାଲ-

ଦୋଷର ଦୂରପତନରେ ଅଧିନିମାନଙ୍କୁ
 ଦୋଷରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଦେବଳ
 ଦଣ୍ଡର ପରମଣ୍ଣ ବିଶେଷରୂପେ ଲିଖା କର
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ୟବର ଜଜମାନେ ଲେଖି-
 ଅଛନ୍ତି ଏ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଦାଲତ ଅର୍ଥାତ୍
 ପ୍ରଥମ ବିଚାରପତ୍ର ଯୋଗ ସାହେବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍
 ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏ ଜଣାର ଜଜ
 ସାହେବ ଏକମତ ଦେଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଯେ ଉଚ୍ଚ ବିଚାରୀ ତାହାର ଶକ୍ତ ଦେଇ ନ
 ଥିଲ ଏବଂ ଯେଉଁ ସାହେବମାନେ ଉଚ୍ଚ ବିଚ
 କାଟି ଦେବାକୁ ସଲେ ସେମାନେ ନିବାନ୍ତପକ୍ଷେ
 ଏହି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରକାଶ ନିକଟରୁ ଜଳକର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବାର ଉପାୟ ଖୋଜୁଥିଲେ
 ଅଥଚ ସେମାନେ ଜଜ ଯୋଗାଇ ପାରି ନ
 ଥିଲେ । ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ଅପତ୍ତି ଦୋଇ-
 ଅଛି ଶ୍ରେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକ୍ଷ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହା
 ଉଚ୍ଚ ବିଚାରୀଙ୍କମାନେ ଅଧିକାରୀ ବା ଭଲ
 ବୃତ୍ତି ସଦାକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ଏବଂ ନିଶ୍ଚର ଏବଂ
 ପ୍ରକ୍ଷରୁ ଏପର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ସେ ଉଚ୍ଚ ବିଚ
 କରୁଥିଲେ ଅନ୍ୟ ମୌଜାର ଫଳ ମଧ୍ୟ ଦୋଇ
 ଠାକୁ ମାଟ ପ୍ରକାଶକେ ଦେବେକ୍ଷଣ ଅଛି ୧୯୧୨-
 ୧୩ ବକ୍ଷ ରଖିବାକୁ ଲେଖୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହି
 ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବକ୍ଷ ରଖୁଥିଲେ "ବାହାର ଶକ୍ତ
 ଦୋଇଆକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଶକ୍ତ ମାନ ହୁଏତ ନାହିଁ ।
 ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଦାଲତର ନିଷ୍ପତ୍ତି
 ପ୍ରକାଶ ଶ୍ରେ ସରକାରଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନମାନେ ଅଧିକ-
 ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରେ ଅଧିକାର ଅଧି
 ଠିକ୍ କରୁଥିଲେ ବାର୍ତ୍ତମାନରୁ ସେମାନେ
 ନିବାନ୍ତ ଅବଦେଶକାର ବାର୍ତ୍ତମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତମାନ ଏପର ଦୋଇଅଛି ଶ୍ରେ
 ଜାହା ଅଦର୍ଶସ୍ଵରୂପ ବୁଝାଇ ଦେବା କଷ୍ଟଦେ
 ନୁହଇ । ଯାହା ଦେଇ ସଦାକ୍ଷ ଓ ଲିଖିତାଦୃଶ-
 ମାନକର ଅନାଦର୍ଶ୍ୟକ ବାର୍ତ୍ତମାନର ଅବଦେଶ-
 ବାରମାନେ ବକ୍ଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋଇଥିଲେ
 ତଥାଚ ସେମାନେ ଅଧିକାର ବ୍ୟବହାର ଅପଣା
 ଦାବରେ ଲେଇ ସରକାରଙ୍କୁ ବରମାନଙ୍କୁ
 ମାରପିଟ କରବେ ଏପର ଅଧିକାର ସେମାନଙ୍କୁ
 ଦଣ୍ଡ ଯାଇ ନ ପାରେ । ଯଦ୍ୟପି ସେମାନେ
 ଦୁର୍ଗତ ଦୋଇଥିଲେ ତେବେ ଉପସ୍ଥିତ ବାଦ-
 ମକାଠରେ ଦୁର୍ଗତ ଜଣାଇ ଆନ୍ତେ ସେ ପ୍ରକ୍ଷେ
 ସେମାନେ ବାହା କର ନାହାନ୍ତି । ସେ ପ୍ରକ୍ଷେ
 ସେମାନଙ୍କରୁ ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡ ଦୋଇଅଛି
 ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଯାହା ଦେଖୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ

ଦଣ୍ଡର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ଦୋଇଯାଇ
 ନ ପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଯମିନରେ
 ମୁକ୍ତ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ତଳୁ ତଳୁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାୟ
 ଦେକାଦଶ ନାବରାଶିରୁ ଲେଖ ନୁହୁଥିଲେ ।
 ଏହି ଦଣ୍ଡ ସତ୍ୟେକ୍ଷ ଦୋଇଅଛି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଲେଖାଯାଇ ପାଠକମାନ ଉପତ
 ନୁହଇ । ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ଭାରରେ ଜଣାପଡ଼ି ୫୨୦୦
 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟେକ୍ଷ ଅଛି । ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଲକାରୁ
 ମାତ୍ୟବର ଜଜ ସାହେବମାନେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ
 ଲେଖ ଦଣ୍ଡାକ୍ଷ ରଖିତ କର ଅଧିନିମାନେ
 ସେ ସରମାଣ ନାହାନ୍ତାଏ ଦଣ୍ଡ ଲେଖ ବକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି
 ବାହା ଓ ଜଣପ୍ରକ୍ଷ ୫୨୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ
 ଅର୍ଥକଣ୍ଠ ବ୍ୟାଧି କଲେ ।

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE
 AT FORT WILLIAM IN BENGAL. THE
 2ND MAY, 1892.
 CRIMINAL JURISDICTION
 Present.

The Hon'ble Mr. Justice Okinealy.
 The Hon'ble Mr. Justice Ameer Ali.
 Two of the Judges of the Court. In
 the matter of :—
 Gopinath Parija, Chintamoni Parija,
 Chintamoni Biswal, Bhajraj Sinha,
 Sadulla, and Kino Sinha Petitioners.
 Vs.
 Mr. T. Butler Opposite party.

In this case a Rule was granted
 calling upon the Crown to show cause
 why the conviction and sentence
 passed by the Sessions Judge of
 Cuttack, modifying a previous deci-
 sion of the Deputy Magistrate of that
 district, should not be set aside.

One of the applicants has since
 died, and five remaining, namely,
 Chintamoni Parija, Chintamoni Biswal
 Bhajraj Sinha, Sadulla and Kino Sinha
 are released on bail. They were con-
 victed on the 26th January last; the
 Rule was obtained on the 11th March
 and although we do not know the
 exact date on which they were re-
 leased, they must have suffered at
 least six weeks of the sentence.

The origin of the case was a dispute
 with regard to water in a village in
 which Chintamoni Parija is a Tehsil-
 dar. It appears that the old channel

was taken up by Government and cleared, and when the village crops suffered for want of water, the villagers a couple of years ago obtained leave of the Collector to bund it. Last year they also applied to the Collector, and pending the decision of that Officer they placed a bund across the drain. It was with regard to the removal of that bund that Mr. Butler and his companion were attacked.

both the Courts concur in holding that the bund was doing no harm to any body. both the Courts concur in holding that the officers who went there to cut the bund sought at least to make it an occasion of getting Kabuliats from the tenants for water that they could not give them. No doubt it has been urged on behalf of Government that there is evidence to show that the officers of Government did not take an unreasonable view of their duties to the people, and that it may be fairly inferred from a portion of the record that if the bund was allowed to remain some other crops might be injured. All that the people of the village required was that the bund should remain for another twelve hours, so that the water which was low at the time might rise up to the bund and irrigate the field; and there is nothing to suggest that if that bund were allowed to remain for twelve hours more any crops would or could have been injured. So far, therefore, as the Judgments of both Courts show the cause or the origin of this dispute, they go to show that, the origin of it was that although the officers of Government acted within their strict legal rights they acted with an extreme want of consideration and in a manner that we hope will not be taken as a precedent.

but although we think that the applicants in this case were greatly irritated by what seems to be an unnecessary act on behalf of the Engineers, still it is impossible for us

to allow people to turn out and take the law into their own hands and assault Government servants. If they are aggrieved they should represent their grievances to the proper authority. If they do not do that, though one may feel for them for what they have suffered, it is impossible to say that they should not be punished.

After consideration we think that the imprisonment that the applicants have already undergone is sufficient. They have been allowed out on bail, and we see no necessity for sending them back to suffer any further imprisonment, but in regard to the fine, we think that they should each and severally pay a fine of twenty five rupees. We therefore set aside the sentence passed by the Lower Court, and direct that the petitioners severally suffer rigorous imprisonment for the period already undergone to take effect from the date of the original conviction, and that they severally pay a fine of twenty-five rupees.

The 2nd May 1892. Sd. J. Okincaly Ameer Alli

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ବସନ୍ତ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଉପକୂଳ ଶେଷ ଦିନ । ବନବାସୀମାନଙ୍କୁ କେବଳ ସମାପେକ୍ଷକ ଶାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଅଧ୍ୟାୟ-ଶାଳରେ ମଧ୍ୟ ନାଚିବା ଲାଗି ପୁର । ଅଧ୍ୟାୟ ଗ୍ରନ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଲିଖା ନାହିଁ ବୁଦ୍ଧ ବତୀ ବୋଲିବାକୁ ଦେଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ପୁର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ଶେଷ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା । ଉତ୍ତର ଶେଷ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା । ଉତ୍ତର ଶେଷ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କର ପୁର ଅନେକ ହୋଇ ଚଳାନ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ହେଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା । ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ଘୋଷଣାପତ୍ର ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କର ପୁର ଅନେକ ହୋଇ ଚଳାନ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ହେଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ଘୋଷଣାପତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କର ପୁର ଅନେକ ହୋଇ ଚଳାନ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ହେଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏ ବସନ୍ତର ଶେଷରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

କହ ଅପରାଧ ପରିଚାରେ ପ୍ରକାଶକର ରାଧିକାରୀଙ୍କୁ କେବଳ କରାଯାଏ ।

୧ମ—ବାବୁ ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କର "କୋଷେଫଳ" । ଫକୀରମୋହନ ବାବୁ କବି ହୋଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟିତ ଯୋଷେଫାଳରୁ ଅନେକାନ୍ତେ ସେଥିର ବହି ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ଏ ତଳେ ସାଧାରଣ ପଢ଼ାଳୟରେ ବୋଧ ହେଲେ । ତନ୍ତ୍ର ପଦ୍ୟର ଉଚ୍ଚ ଏକପ୍ରକାର ଧର୍ମ ଦାୟ୍ୟ ସମ୍ପର୍କର ଉଚ୍ଚ ପାଠକୁ ନାହିଁ ।

୧ମ— ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ଅତି ଅନୁପମ ଚାନ୍ତି । ମନ ଭଲକାମୀଗଣ ପଢ଼ିଲେ ଦୁଃଖୀ । ଏ ଅନୁପମ ଏକ ରାଜା ସମ୍ଭବ ବାଣୀ, ତଥାପି କଳମ୍ପ ପ୍ରାଣକାନ୍ତି କଲେ ଅତ୍ୟାମ୍ । ମୁଦତ ମୁଦତ 'ଦସି ଲେଖା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଣି ।'

ଅର୍ଥ ଏକପ୍ରକାରରେ ଅର୍ଥ 'ସେହି ଦସି ସେହି ଚନ୍ଦ୍ର' ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଅନେକାନ୍ତେ ନୁହେଁ ହେଉଛି ।

ସେ ଗାଦୀ ଦେଇ ଫକୀରମୋହନ ବାବୁ ଉଚ୍ଚ ପାଠ୍ୟରେ କୋଷିଏ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲେଖି ଦେଖିଅଛନ୍ତି—ଅର୍ଥାତ୍ କୋଷେଫାଳର ତାଙ୍କର ଗୁଣଗୁଣି ସେହି ବୋଧରେ ବସି ଅନେକଦା ଲେଖିଲେ । ଏବଂ ସେ କାହିଁ ପାଇଲେ ? କିଏ ଏକ ଉପକ୍ରମଣିକାମାତ୍ରର ଅଧିକାର ଅଛି, ଯେମାନେ ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ଗଣ୍ଡା ଅବଲମ୍ବକ କର ଚଳିବାର ସାଧାରଣରେ ତାକୁ ଅନେକଦୂର ଚଳାଇପାରନ୍ତି; ମାତ୍ର ଏପରି ଉଚ୍ଚ ପାଠ୍ୟର ଅଧିକାର କରନ୍ତେ, ଏହା ତାହାକୁ ଅନାର୍ଜନୀୟ । ଏପରି ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ-ତରଳରେ ସହାୟତାକ୍ରମ କହୁ ଅର୍ଥ କିଏ ଦୁଃଖୀବ ? କେତେ ଏପରି 'ସଦ୍ୟଃସଦ୍ୟ' ସୂତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ, ସେଥିରେ କାହାରି ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ରୁଚି ନାହିଁ; ଅନୁମାନକର କଳ୍ପନା ଏପରି କ୍ଷେତ୍ର ଫକୀରମୋହନ ବାବୁ ଓ ଉପକ୍ରମଣୀ ଅନୁମାନ ଲେଖକମାନେ ଏପରି କଳ୍ପନାକର ମିଥ୍ୟାକଥା ଲେଖି ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଭରସା କରନ୍ତି ।

୨ୟ—ଅମଳ ରେବାସୁରୀଙ୍କ 'କବିତା ପ୍ରକାଶ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ' ସାଧାରଣତଃ ତାଙ୍କର ବାଚନାମାତ୍ରର ଲେଖା ସେଥିର ଅଧିକ ଓ କୋଷସୂତ୍ର ବୋଧାୟକ, ଏହା ସେଥିରୁ ଅଧିକ ମନ ହୋଇ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଶିବ ବଳ ବୋଧାୟକ ।

ଏ ମଧ୍ୟ ବିଶାସୀଏ ଅଭିଜ୍ଞ କଥା ଲେଖି ତାହା ବାଲ୍ୟସ୍ତରର ତପନପାରି ପଢ଼ିବୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । 'ମଦ୍ୟାଳୟ ଦେଖାଯିବନି ଅଧିକାରୀ' ଥିଲେ କେହି ସାହସରେ ଲେଖିବା ଏପରି କଥା ଲେଖି ବସିଲେ ଅନେକାନ୍ତେ ବୁଝାଣା ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କେ ସଂସ୍କୃତର ବ୍ୟବହାର ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶେ ଫକୀରମୋହନ ମଧ୍ୟସ୍ତର, ଏହା ଅନେକାନ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଯିବନି ଯେ ତରଳସମ୍ପର୍କରେ ତଳେ ମହାରାଣୀ ଥିଲେ ଏହା ଶୁଦ୍ଧ କଥା । ସେ ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ଅଭ୍ୟାସରେ ଶେଷକାଳର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶକର ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ପଢ଼ି ଅସାଧାରଣ ମାନସିକତାରେ ପଢ଼ିବୁ ପ୍ରକାର କରାଅଛନ୍ତି । ଦେଖାଯିବନି ଚଳାଳୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଭିଜ୍ଞ କହୁ । ଅର୍ଥ ଓ ଲାଭ ବିଷୟରେ ବାଲ୍ୟ କୋଷିଏ' ଉଚ୍ଚ ପାଠ କଲେ ଦୁଃଖ ମୋହର ଓ ପୁଣି ତ ବୋଧାୟକ । ବରଦେବରେ କହି ଦୁଃଖୀ ପଠ ବଞ୍ଚାଣା ଓ ଲାଭର ଏପରି ବ୍ୟାପକକଥା ଲେଖିବା ତ କେଉଁକାଳର ଯେ ସାମାନ୍ୟ ଧୂଳିକା ଓ ପ୍ରକୃତର ବ୍ୟସ୍ତ ? ପୁଣି 'ଅଧିକାରୀ' ଥିବାରୁ ଦେଖାଯିବନି ଦେଖାଯିବନିରେ କିଛି ସେମି ନିଲେ; ଏ କେଉଁ ଦେଖା ଯେ ? ସାଧୁ ସଚ୍ଚରିତ କରା ଲାଗିବର ସାମାନ୍ୟିକ ଦୁଃଖ ବ୍ୟସ୍ତ ନାହିଁ ଏବଂ କିଏ ବହୁଳ ? ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଓ ତରଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଉ ଏପରି ଲେଖିବା ନାହିଁ ଅଭିଜ୍ଞ ।

ଅର୍ଥ ଏକପ୍ରକାରରେ ଲେଖାଅଛି 'ପୁସ୍ତକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀ ଚରିତ୍ର ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଉଚିତ; ଯେହେତୁ ଶ୍ରୀଚରିତ୍ର ଅଧିକାରୀ କଲେ ଉଚ୍ଚ, ପ୍ରକୃତଚରିତ୍ରରେ ସେପରି ଅଧିକା ନାହିଁ । ଲେଖିବା କଲେ ବୁଝିବା, ତାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିରୁ ଏପରି 'ପ୍ରକୃତକା ସଦ୍ୟ' ପୁଣି ଅନେକାନ୍ତେ ଅବାଧ ବୋଧାୟକ ।

୩ୟ—ବାବୁ ଶାନ୍ତିଚରଣ ସମ୍ଭବ 'ସାଧାରଣ' ଲେଖାକୁ ବୋଧ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେପରି ଲେଖକ ଦୌର୍ଗଣ୍ଡ୍ୟ ବିଶେଷ କାରଣରୁ ମୁଖ୍ୟ ବୋଧି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନେକପ୍ରକାରରେ ଲାଭ ଅଧିକାରୀ ଗ୍ରାହକ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ବୋଧ ଦେଇଅଛି । ଲେଖକ ତରଳ ଅର୍ଥପ୍ରକାର ଓ ପ୍ରକୃତକାମାତ୍ରର କଥାରେ ଓ ବାର୍ତ୍ତାରେ ତରଳ ହୁଏ ନାହିଁ; ମନୁ କହୁକ ଏକପ୍ରକାରରେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ-ପ୍ରମାଣେ ମିଳାଇ ଦେ ।

ଶାନ୍ତି, ଦୁଃଖୀଏ ଭେଦେ ଲେଖି ମନ ସାଧାରଣ ଓ ଯେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଯିବନି ତାହା କରଣିକ କ ? ଉ । ପ୍ରାୟ କୋଇ ଏପରି କଥା ? ଅନେକାନ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧପଦର ଉପକାରଣ ସ୍ୱାଭାବ କରୁ; କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକାଶ ବୋଧ କହାତ କହ ନ ପାରୁ—ଏହା ଉଚ୍ଚ-ତରଳବ୍ୟବସ୍ଥା ଶ୍ରେଣୀ, କିନ୍ତୁ ଲାଭକରଣର ପ୍ରକୃତର ଶାନ୍ତି ନୁହେଁ । ଦୈନିକ ଅଧିକ ଅଧିକରେ ଏହାର କଳ୍ପନା ସମ୍ଭବ ଆବ ନାହିଁ—ବରଂ ଲାଭର ସମ୍ଭବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ପୁଣି 'ଅଧିକାରୀ' ପଦ ଲେଖକ ଦେଲେ 'କା' 'କାହାରି ଉଚ୍ଚର ବଞ୍ଚଣା କଲେ' କେଉଁ ସାମାନ୍ୟ ବା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍‌ଗମନରେ ଲେଖା ବହୁଳସ୍ତ୍ର ହୁଏ ? ଅର୍ଥ 'କିତଳ ପାଠକ ଶୁଣିବୁ ଉଦ୍‌ଗମ ଦେଲେ' ବା 'ଉଦ୍‌ଗମକ ଉପରକୁ ଶେଷ ଉଦ୍‌ଗମରେ ବାଟ ଚାଲିଲେ' କେଉଁକେଉଁ ଲେଖକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୁଏ ? ଏ ସବୁ ପ୍ରକାଶ ନୁହେଁ କର ?

'ମାରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନାମ ସରଳକାର' ଏବଂ ଲାଭ ଲେଖକରେ କ ସମ୍ଭବ, ଅନେକାନ୍ତେ ତରଳ ଉଦ୍‌ଗମ ନାହିଁ । ଏହାରେ ଅଧିକ ଅନେକ ଶୁଦ୍ଧ ଅଧିକ କଥା ଅଛି, ସେ ସମସ୍ତ ଲେଖିବା ଶୁଦ୍ଧକର ।

ଉପକ୍ରମଣ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖ; ଯଥା—ସଂସ୍କୃତ, ଅଧିକାର ଅବଶ୍ୟକ କରକର ହୁଏ, ଲାଭକର ।

୪ର୍ଥ—ବାବୁ ଶାନ୍ତିଚରଣଙ୍କ 'କୃତକାବ କ ?' ଅର୍ଥାତ୍, କବିତା, ଲେଖକ ସବୁ ଉଦ୍‌ଗମ କେଉଁ ଲାଭକରକୁ ଲାଭରେ ସାଧନକର କୃତକାବ ପ୍ରକୃତ କରବାକୁ କମର ବାକ ଅଧିକ ଅଛନ୍ତି । କୃତକାବର ସବୁ ଓ ବାକର ଅନେକ ଲେଖକ ଯାଇ ନାହିଁ—ମନସର-ବାବୁ ବା କେଉଁକାରେ ଲାଭକର ? ଲାଭକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକାର କହୁକ ସମାଲୋଚନା ସାଧନକରରେ ଲାଭକରରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ—କର୍ତ୍ତମାଳ ଅନେକାନ୍ତେ ସେପ୍ରକାରରେ ତରଳ କହୁ ନାହିଁ । ଲାଭ ।

କଟକ } ଚନ୍ଦ୍ରକ
ଖୋର୍ଦ୍ଧା } ଶ—

ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣ ।
 ଓଡ଼ିଶା ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପଦ୍ମ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, କଳା, ଓ
 ଦେବନାମର ବର୍ଣ୍ଣମାଳା । ଏହି ପୁସ୍ତକ
 ସାମାନ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆବାଳକମାନଙ୍କ ସଦୃଶ-
 ରେ ବ୍ୟବହାର ଦେବାପାଇଁ ଶ୍ରେଣି ପାଇବେ ।
 ଉତ୍କଳରେ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ । ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ-
 ଅଞ୍ଚା । ଉତ୍କଳ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ପବ୍ଲିଶିଂ ପ୍ରସ୍ତୁତକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ବୃତ୍ତନ୍ତୁ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ସେକ୍ଟେଟସ

NOTICE,

Wanted an English Teacher for the
 Kalyanpur Middle English School on
 salary of Rs. 15 per mensem. No
 body need apply who has not passed
 the Entrance examination.

The applications will be received
 up to 2nd June 1892 by the under-
 signed.

Cuttack district
 board office } N. Waide-Jones.
 The 15th May }
 1892. } Vic Chairman.

ଅବଦାନ

ଜ୍ୟାମେକା ଶାଳପା ।

ଏକ ପାଳିଆ ବୃକ୍ଷ ଗଜପତିମଣ୍ଡଳ ଅନ୍ତ-
 ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଏହି ଏକ ବୃକ୍ଷ ୧୧ ଓ ୧୨
 ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ ଶାଳପା ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତୁ ।
 ଏହା ସେବନ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, କର୍ମିଣୀ, ନାଳାଦା,
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, କର୍ମିଣୀ ଓ ମୂଖ-
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ଓ କଳା ।
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ଓ ଦୁର୍ଗି-
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ଏକ ଧାତୁବ୍ୟବସ୍ଥା, ମେଢ଼,
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ପ୍ରସାଦ-
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ଏକ ଅଧିକପ୍ରସାଦ ସଦୃଶ କର୍ମପ୍ରଦ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ଓ କର୍ମ ଜ୍ଞାନାବଳୀ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ଏକ ଅଧିକପ୍ରସାଦ
 ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ, ଏକ ଅଧିକପ୍ରସାଦ

ମାନବଶସ୍ତ୍ରର ସର୍ବପ୍ରକାର ଜଞ୍ଜଳ ଓ ଦୁର୍ଗ-
 ଶ୍ରେଣ୍ୟ, ଏକ ସର୍ବପ୍ରକାର ଔଷଧକୁ ଦୁର୍ଗମଧୁବା
 କଠିନ, ସ୍ତୋତ୍ର ଅସ୍ତୋତ୍ର କରବାକୁ ଏହାର
 ନ୍ୟାୟ କ୍ଷମତାପଦ୍ମ ଔଷଧ କ୍ରମରେ ଆଉ
 ନାହିଁ; ସତ ଦୁର୍ଗମଧୁବା ସକଳ କରବାକୁ
 ଦୁର୍ଗମଧୁବା ଶୋଧନ କରବାକୁ ଓ ଶ୍ରେଣ୍ୟ ଦୁର୍ଗ-
 ମଧୁବା ଓ କେମାଳବଶିଷ୍ଟ କରବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ଥାଏ ତେଣୁ ଏହି ଶାଳପା ସେବନ କର ।
 ଏଥିରେ ପାଣ, ଅମ୍ଳ, ମଦ ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି-
 ପ୍ରକାର ବସ୍ତୁକୁ ବସ୍ତୁର ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ । ଉପାଦ
 ଏହା ସେବନ କରୁ, ଦେହରେ ଶୁଦ୍ଧି ଜାତ
 ହୁଏ; ଶୁଧା ଅଧ୍ୟୟନରେ ହୁଏ; ଓ ଦେହରେ
 ଦୁର୍ଗମ ଚଳ ସମ୍ଭାବ କରେ; ସକଳରୁରେ
 ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧ ବଳିଆ ସେବ-
 ନକରବାକୁ ପାରିବ; ଅଧିକରୁ କୋବଳି
 ନିୟମ ନାହିଁ ସମସ୍ତ ନିୟମ ପ୍ରାୟ ସ୍ୱାଭାବିକ । ମୂଲ୍ୟ
 ପ୍ରତିକୋଲଟ ୧୯ ଲା ଓ କୋଲଟ ୧୦୯ ଲା
 ଡାକମାସୁଲ ସୁଲକ । ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଇଂ-
 ଗଳୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖି ଶୁଣାରେ ନାମ,
 ଧ୍ୟାନ ଲେଖିଲେ ମଫସଲକୁ ଦେ: ମେ:
 ଜାକରେ ଔଷଧ ପଠାଇଥାନ୍ତୁ, ସର୍ବଦା ଏକେତ
 ଅବଶ୍ୟକ । ଔଷଧପାଇଁ ଠିକଣା ।
 ଡାକର ପା. ମାର୍ଗପା,
 * ୧ ନଂ କଲେକ୍ଟ୍ରିଟ କରବା

Watches! Clocks! Time pieces
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company Charge moderate.

ଘଡ଼ମରମତି ।

ଭାଗ୍ୟପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚକ୍ର ବ୍ୟବହାର
 ଉତ୍କଳରେ ମସିହା ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ଥିରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ବନ୍ଦ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏ
 କରରେ କ ପ୍ରକାର ଅମେ ବଡ଼ି ମସିହା
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇଅଛି । ଯଦ୍ୟଦ୍ୱାରା ବରଦ୍ୱାର
 ଓ ପ୍ରସାଧାନାଠାରେ ବଡ଼ି କଲେ ସମସ୍ତ
 ପାରିବେ ।
 ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଧନାପଠାରୁ ମୂଲ୍ୟ
 ୧୦ ରୁ ମୋଟେ ୧୦୦ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
 ଧାର ନିୟମିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଡ଼ ଓ
 ଘଡ଼ିରେ ସଜବାବ ହୁଏ କରବାଅର୍ଥକ ।

ଶିଳ୍ପି

ଘଡ଼ିର ତେଲର ଦେଖ, ମଦ, ପ୍ରକାର

ସକଳକୋର ଓ ଉନକୋରକର ବସନ-
 ଦେବାଳ ଓ ନେର ସାଜ, (ଉପାର ଓ ପ୍ରକାର
 ନାନାବିଧ ଅଳଙ୍କାରକୁ ଉପା ଅବା ସୁନାରେ;
 ରୂପାର ମୁଦ ଓ ନେର ଅଳଙ୍କାର ସୁନାରେ)
 ଲେଖି କର ବ୍ୟସିବ ।

୧୧୧ } ଶା ବୋପଦର ବସ

ମେହରୋଗ ।

ଘଟଣାକାଳରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ସର୍ବସ୍ୱରାଜ୍ୟ
 ତି ଦେବ । ଦୁର୍ଗମ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କ
 ଅକମଳ ବରଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା କୌ-
 ଣସିକାର ଉଚ୍ଚତ କହେ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥକ-
 ବଦାସେ ଶାବଳର ମାୟା ପରଦାଗ କରବା
 ଏହି ଔଷଧ ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଏକପ୍ରକାର ବେଦା
 କରେ ନୂତନ ଦେବ ଏକ ଚିନ୍ତା କୃଷି ପ୍ରସ-
 ଠରେ ପୁସ୍ତକରେ ଅବଶ୍ୟ ଅସ୍ତୋତ୍ର ଦେବା
 ଶ୍ରେଣ୍ୟରେ ଅସ୍ତୋତ୍ର କ ଦେହେ କର୍ମପ୍ର-
 ତ୍ତୁଅର୍ଥ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସର୍ବଦା କର
 ଶୋକ କରକର ଶ୍ରେଣ୍ୟମୟ ପଦ୍ମକୁ ନିବନ୍ଧ ।
 ଶ୍ରେଣ୍ୟ ଦେହରେ ସମସ୍ତ କ ଦେହେ କର୍ମ
 ଦିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣ୍ୟ ଦେହା ଅସ୍ତୋତ୍ର କ
 ଦିକ ପ୍ରସ-ସାଧନରେ ଦେହେ କର୍ମ କର
 ପଦ୍ମପଦ୍ମ ସର୍ବଦାରେ ପ୍ରସାଦ କର
 କରକର ଅବଶ୍ୟକରେ କ ମର ବରଦ୍ୱାର
 ଓ କେ କର ଶ୍ରେଣ୍ୟକାଳରେ ଏକ କର
 ବରଦ୍ୱାରକାର ପ୍ରତିଫଳରେ ପ୍ରସାଦ କର
 ଏକ ଶ୍ରେଣ୍ୟ ଅଧ୍ୟୟନ ଦେହେ କର୍ମ । ମୂଲ୍ୟ ଏକପ୍ର-
 କେ ୧୦୯ ଲା । ପ୍ରକାର ଓ କରକର ଶ୍ରେଣ୍ୟ

ବିଶ୍ୱମସାହେବଙ୍କ ଦର୍ଶନ

ଫଳ ବିବେଚନାରେ ଏକ ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟ
 ଏକ ମୋହରକୁ ଶୁଣା ବୋଲାଇ ପାରେ ।
 ଏ ଦର୍ଶନା ବେଦନ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟଦାର୍ଥରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାଣ ନିର୍ଦ୍ଦ
 ଶୁଦ୍ଧ୍ୟାଦ ବଶାନ୍ତ ବା ଧର୍ମଦାନକର ବୃଦ୍ଧ ବଡ଼
 କାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 କାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।
 ସକଳ ବସ୍ତୁର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ଦେହରେ
 ସମାଜ-ଉପକାରୀ ଦୋଳ ପ୍ରସ୍ତୋତ୍ର କରବା ।
 ଅରେ ସର୍ବଦା କଲେ ଏଥିର ଶ୍ରୀ ଜାଣି
 ପାରିବ ।
 ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟମୟ ପାଦପ୍ରକରେ ବ୍ୟାଧି, ମଦ୍ୱଦ୍ୟ,
 ମୂର୍ଖତା, ଭୋକର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରବାରେ ଶ୍ରେ-
 ପ୍ରସ୍ତୁତା ଓ ଶ୍ରୀବଳା, ଶ୍ରୀପ୍ରାଣା, ଶ୍ରେଣ୍ୟ, ଶାଶ୍ୱତ-

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦଗଣନା ।

୧୯୨୭
୧୨

ପା. ୨୮ ରବି ମାସେ ମୂଲ୍ୟ ୧୯୨୭ ମସିହା । ୧ । ଦେଶ୍ୟ ଓ ୧୨ କ ସମ ୧୨୧୧ ସାଲ ଭୋଗ

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୯
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୫ ୨୯

ଉତ୍କଳୋପାଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ବଳ
ଦେବାରୁ ବାସ୍ତବରେ ଏ ଦୁଃସମୟରେ ଅନେକ
ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଖୋରାଧା-
ଅନ୍ଧାର କେତେ ଦୁଃଖିଲୋକ ମୂଳ ନିଧାନ
ଏ ନଗରରେ ଶୁଭକ୍ଷଣ ଖୋଜି ବୁଲିବାର
ଅନୁମୋଦନ ଦେଖୁଅଛୁ । ପ୍ରାଣୀୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ
ସମାଜକ ସାହାଯ୍ୟକରଣ
ନିଜ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଛି ।

ମେଦନୀପୁରଠାରୁ କଟକପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା ୧୯୨୭-
୨୮ ମସିହାରେ ଲେଖାଟି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ-
ଥିଲା । ଏହି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷମିତି ହୋଇଅଛି ।
ସମ୍ପ୍ରଦୟରେ କେବଳ ସେତୁନିର୍ମାଣର ବ୍ୟୟ
୧୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣୀକଦ୍ୱାରା
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୨୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଭ
ପାଳନାଳୟର ବ୍ୟୟ ୧୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିବ
ଅଛି । କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ବଳା କେବଳ ଲକ୍ଷ-
୨ରେ ଅଗ୍ରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳପ୍ରଶାସନରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ପତ୍ର
ମନୋମାନେ ପାଲଟୁଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଉ-
ଛି ଯେ ପ୍ରଭୁ ଉପରେ ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ
ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ର ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହେଉ ଓ ଅନୁ-
ନିବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମହାବଳକର ବ୍ୟୟ
ସହ ସମାଜ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଜଣେ ପବିତ୍ର-
କ ଶ୍ରଦ୍ଧାବାର ସମ୍ପାଦକ ବଦଳାଇ ଦେବା-

ପାଇଁ ମହାବଳକର ଅନୁସୂଚ୍ୟ କର ଅଛନ୍ତି କାରଣ
ଭାବ୍ୟକ ବିବେଚନାରେ ପ୍ରବଳ ଓ ଯୋଗ୍ୟ
ସମ୍ପାଦକର ଅଭାବରୁ ସମ୍ପାଦକ ଦୂର୍ଗତ ହେଉ
ଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପତ୍ରମାନ ପ୍ରକାଶକଗଣର
ସମାଲୋଚନା । ପ୍ରାକାଶକରୁ ଉଚ୍ଚମନ୍ତରୁ ବେ-
କର ଏକତ୍ର ସମାପ୍ତାକରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ନିୟମ କରାଅଛନ୍ତି କି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନକୁ
ଉଚ୍ଚ ପତ୍ରିକା ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।
କେବଳ ଜାକଞ୍ଜରରୁ ସହାୟେ ଦାସିକ ୫ ୦୯
ଯେ ଦୌରୀର ଶ୍ରଦ୍ଧ ପଠାଇବ ସେ ଏକବର୍ଷ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଏ । ବିଦ୍ୟା-
ଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧା ପତ୍ର ସହଯୋଗିକର ଏ ବିଶେଷ
ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ସମାନୁଭୂତି ଥିବ ଏଥିରୁ ପ୍ରମାଣ
ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ ବିବେଚନା କରୁ
କି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ
ଦେଲି ଲକ୍ଷ୍ମଣ କେବାର ଉପକ୍ରମ ନୁହଇ ।
ସେମାନଙ୍କର ସହାୟା ଆପଣାଏ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
ଓ ଶୁଭୁଦ୍ଧିଦେଶରେ ଏକାନ୍ତ ମନୋଯୋଗୀ
ହେବା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ।

ଯୋଗେ ଅନୁପୁରରୁ ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ
ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ବର୍ତ୍ତମାନର ଅନୁକମ୍ପା ସମ-
ୟରେ କେତେ ଦୁଃଖିଲୋକ ଉପାୟାନୁର କ
ଦେଖି ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ମାରୁଥିବାରୁ ପୁଲିସହାୟ

ଶୁଭଲ ଦୋର ଅର୍ଥନୀତିରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲ
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଭାବ୍ୟ ଅଦାୟ ନମନ୍ତେ ସେମାନ-
ଙ୍କର ଦରର ଦୃଷ୍ଟାଦି ଉଦ୍ଧୃତ ହେଉଅଛି ।
ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ସକାଶେ ସାମାନ୍ୟ ଲୁଣ ଯୋଗ୍ୟ
ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହଇ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମତ
ଅଦେଶ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଏପରି ଦୃଷ୍ଟିକାର
ଅନୁମୋଦନ ବିଶ୍ୱାସ କର ପାରୁ । ପତ୍ର-
ପ୍ରେରକ ଯେବେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ମୋକଦ୍ଦମାର
ଶୁଭର ନିକଳ ହସ୍ତଗତ କର ପଠାଇ ପାରନ୍ତି
ଭାବ୍ୟ ହେଲେ ଏ ଅଭ୍ୟାସର ନିବାରଣର
ଉପାୟ ହୋଇପାରେ । ମୋକଦ୍ଦମାର ସହଯୋଗ
ବିହରଣ ଜାମାନ ଗଲେ ହୋସିଣ ଦୟା
କରୁବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ଜଣେ ଗୁଡ଼ଜାମାତା ଶୁଭରନାମରେ ଶ୍ରୀ-
ଦଶଲକ୍ଷ ନାଲିସି କରୁଥିଲ । ଶୁଭର ଜିବାବ
ବେଳେ କି ଜାମାତା ଦରକୁ ଅର୍ଥ ଦୋର ଗୁଡ଼-
କ ବୋଲି ଦସ୍ତାଖତ ରେକର୍ଡ୍ସ କର ଦେଇ
ଅଛି ଗୁଡ଼ ଅପଗାନ୍ଧୀକୁ ଦେଖିପାଲି ଯାଏବ
ନାହିଁ । ନିମ୍ନଅଦାଲତ ଜାମାତାକୁ ପ୍ରମାଣ ଦ-
ଲେ । କଲିକତାବାଇରୋଟିରେ ପଲ
ହେବାରୁ ମାଲ୍ୟବର ନରସ ଓ ବିଭରଲ
ବିଶ୍ୱରପତମାଳେ ସିକାନ୍ତ ବଲେ କି ସେହି
ଦସ୍ତାଖତ ରେକର୍ଡ୍ସ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ
କିଛି ମୂଲ୍ୟ ରେଖା ନାହିଁ । ଜାମାତା ଯେବେ
ଟଙ୍କା ଦେଇ ଦଲିଲ ରେକର୍ଡ୍ସ କର ଦେଇ-

ଆତ୍ମା ତେବେ କାହା ଗ୍ରାହ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
 ଦ୍ରାଘାକ୍ଷ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଦେଲ ଏକ ଜାମାତା ଅସିଣା
 ଇତ୍ୟାମତେ ଶ୍ରୀକ ହୌଷଧି ସ୍ତ୍ରୀକକୁ ଉଦ୍ଧରାଇ
 ପାରେ । ଏଣିକ ଗୁଡ଼ାକାମାତା କରବାକୁ ଦେଲେ
 ଝଟା ଦେଇ ଦ୍ରାଘାକ୍ଷ ଲେଖାଇଦେବାକୁ
 ଦେବ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଯାଜପୁରସ୍ତ୍ର ସମ୍ପାଦକା ଲେଖି
 ଅଛନ୍ତି କି ବନୋବସୁଲଲକାର ଅବହୁଲଅଲ-
 ନାମକ ଜଣେ ପଣ୍ଡିତା ଅମିଳ ଝରକପ୍ରଗନା
 ବ୍ରାହ୍ମିକବଦା ମୌଜାକୁ ମାଧ୍ୟ କରବାକୁ ଯାଇ
 ରସଦସବାଣେ ସେଠା ଜମିଦାରକୁ ମାଡ଼
 ମାରି ଓ ହସ୍ତ ଦେଖାଇ କହୁ ଟଙ୍କା ନେଇ-
 ଥିବାରୁ ଜମିଦାରଙ୍କ ନାଲସମତେ ତାହା
 ନାମରେ ସମନ ଦୋଇଥିଲା । ପିୟାଦା ସମନ
 ଦେବା ସମୟରେ ତାହା ଉପ ପକାଇବାର
 ପୂର୍ବସମ୍ଭାଷଣ ଗୁଣନ ଦୋଇ ଅଛି ଟ ୫୦ କା
 ଯାମିଳରେ ଥିଲା । କାରଣତମ ଦାଲର ବ
 ବେବାରୁ ଯାମିଳଦାର ମୁଲାର ଗୁଣନଶି ଦାସ
 ଅଗତ୍ୟା ଟ ୫୦ କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଇଅଛୁ ।
 ଅମିଳଙ୍କ ଅଭ୍ୟାଗୁରଦାଣ୍ଡ ମାମଲ ମୋକଦ୍ଦମା
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଲେ ଯାଜପୁରରେ ଦୋଇ-
 ଥିବାରୁ ସେଠା ଲେକକ ସାଦସକ୍ଷ ଧନ୍ୟ ବୋ-
 ଲିବାକୁ ଦେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀକରେ ଏହିପରି
 ହେଲେ ଅଭ୍ୟାଗୁର ଅବଶ୍ୟ ଉଣା ପଡ଼ନ୍ତା ।

କଲିକତାକିବାସୀ ବାବୁ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଟ୍-
 ମିଆଁ ବିଶୁକ୍ଷିପିକାନ୍ତପଣିକା ନାମରେ ଖଣ୍ଡିଏ
 ବନକାପଣିକା ଗଜବର୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏହି ପଣିକାର ବିଶୁକ୍ଷିପି ପ୍ରମାଣ ନିମନ୍ତେ ସେ
 ପଞ୍ଚାଙ୍ଗପ୍ରକାଶକ ନାମରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏପ୍ରକଳ
 ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍ତର ପଞ୍ଚମଖଣ୍ଡ ପାଇବାର କୃତଜ୍ଞତା-
 ସହିତ ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛୁ । ଏସ୍ତରେ ଗଜ
 ଚନ୍ଦ୍ରପଦରେ ନାଲ ଉନ୍ମୁ ପଣିକାମତେ ଏକ-
 ଠେ ପ୍ରକାଶ କର ଦେଇ କାଳ ଠିକ ପଠନ୍ତା
 ଦେବ ତାହା ଦେଖିବାଦାରଣ ସଦସାଧାରଣକୁ
 ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେଖିଲୁ
 ସେ ଏଦାନର ଗଣନା ଠିକ ଅସିଲ ଏକ
 ଭଲକତା ଓ ସୁରୁଖୋରୁମର ସମୟର ଅନ୍ତର
 ବିବେଚନାରେ ଉତ୍କଳପଣିକାସହିତ ସମାନ
 ଅସିଲ । ସେହିମାନେ ସଆକାଳରେ ଜିୟ-
 କତାପ କରବାକୁ ଲଜା କରନ୍ତି ସେମାନେ

ବିଶୁକ୍ଷିପିକାନ୍ତପଣିକାର ଗ୍ରାହକ ଦେବେ ଅମ୍-
 ମାନକର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଓଡ଼ିଶା ଓ ନବସମ୍ପାଦ ଓଡ଼ିଶାରେ କୃଷି-
 କାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତ କରବା ଦାରଣ ଜମିଦାର-
 ମାନଙ୍କୁ ଏହି ପରମର୍ଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି କି ସେମା-
 ନଙ୍କ ନିଜଗୃହନିମନ୍ତରୁ ଏକ ବା ଦୁଇମାଣ
 ଜମି ଅଦର୍ଶସେବସ୍ତରୁ ଗୃହକର ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ
 ଦେଖାଇବାର ଦେଖା କରନ୍ତୁ । ଏହି ଅଦର୍ଶ-
 ସେକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତର କରବାରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିବ
 ନାହିଁ । ଶେଷକୁ କୃଷକ ଗ୍ରହଣ ଗୃହ
 କର ଉପସଙ୍ଗେ ମାଣପ୍ରତି ଦୁଇମଦଣ ଲେଖାଏଁ
 ଶୋକପଣିକିଆ ମିଶାଇ ମଝି ପ୍ରସ୍ତର କରବ
 ଶୁଦ୍ଧମତେ ଗୁଣା ବଦୁଡ଼ା ଓ ବଗ୍ଗକାର୍ଯ୍ୟମାନ
 ଶେଷ କରବ । ଏଥିଉତ୍ତରୁ କେବଳ ଏକଟ
 ଦୁଷ୍ଟି ରଖିବ ସେମନ୍ତ ଧାଳ ଫଳ ଦେବାପ-
 ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳରୁ ଜଳ ଶୁଷ୍କଦୋଇ ନ ଯିବ । ଏହି
 ସାମାନ୍ୟପତ୍ର ଓ ବ୍ୟୟରେ ଅବଶ୍ୟ ଦୁଇବା ଅଦେ-
 ଲଗୁଣ ଫଳ ଫଳକ । ଏ ଉଦାୟ ବାସୁବରେ
 ସଦଳ ବୋଧ ଦେଉଅଛୁ ଏକ ମାଣପ୍ରତି ଦୁଇ-
 ମଦଣ ପିଡ଼ିଆ ଦେବାର ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ
 ଅଟଇ ଅଥଚ ଦୁଇଗୁଣ ଫସଲ ପାଇବା
 ସାଧାରଣ ଲାଭ ନୁହଇ । ଜମିଦାରମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚା ହଲଖୁଣୀ ଅଛନ୍ତି । ତେଜ
 ଏକାକୁ ବିଜି ରହିବ ଫଳ ଦେଖାଇଲେ
 ଅନେକ ସାଧାରଣ ଉପକାର ଦେବ । ଅନେକ
 ସରକାରୀ ନାବାଲଗମାଦାନରେ ଅଦର୍ଶସେବ-
 ମାନ ଅଛୁ ତହିଁରେ ଏ ଉପାୟଟି ପଞ୍ଚାକ୍ଷିତ
 ଦେବାର ଉଚିତ ।

ଗତ ଉଦ୍ଧାର ଅପରଦୁରେ ଏ ନଗରର
 ନ ୨ ମଞ୍ଚ ଉତ୍ତର ଭେଲଙ୍ଗାବଜାର ଶ୍ରୀ ରୁ-
 ଗୁନାଥଚରଣ ମନ୍ଦିରସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶସାୟତ
 ସରୁର ୨ୟ ଅଧିବେଶନ ଦୋଇଥିଲା । ମୁଲାର
 ବାବୁ ଦରିମୋଦନ ଚୋଧୁରୀ ସରସରର ଭଲ
 ପ୍ରବଣ କରୁଥିଲେ ଏକ ପ୍ରାୟ ଜନସଭା ଲେକ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଏ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଧାନ ସଜ୍ଜକ
 ଭେଲଙ୍ଗାବଜାର ସେକ୍ତରୁ ପଢ଼ା କରବା,
 ପାଣିମାଦାରମାନ ସମ୍ଭାର କରବା, ସ୍ତ୍ରୀକେ
 ଅଲେକ ଦେବା ଜଳର ପୂଜ୍ୟା ସବାସେ
 ଫରେମୁଖା ଉଚିତ ଧାଳଜମିରେ ବୋଟିଏ
 ପୁଷ୍କରିଣୀ ଖୋଳାଇ ଦେବା ଏକ ବଡ଼ାବର-
 ଟିକସ ଉଠାଇ ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତାବମାନ

ଅବଧାରତ ହୋଇ ଏ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରକାଶି
 ମିଉନିସିପାଲିଟି ଏକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଗୋଟି-
 ର୍ଵର୍ଥେ ପଠାଇବା କାରଣ ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକାର
 ଦୟାଗଲ । ବଡ଼ାବର ଟିକସସମ୍ଭାଗ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବର
 ମର୍ମ ଏହି କି ଏ ନଗରକୁ ଯାଦି ଆସିବା ବଣେ-
 ଶରୁସେ ଶୁଣିବ ଥିବାକୁ ମୋଫସଲର ମାମଲ-
 ଚକାର ପ୍ରକାଶ ସେହିଭରମାନଙ୍କରେ ବସା କର
 ରହିଲୁ ସେ ଭରମାନଙ୍କ ଉପରେ ମିଉନିସିପଲ-
 ଅଫିକର ଧା ୨୨୧ ର ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଟିକସ
 ବସାଇବା ଅସକଳ ଅଟଇ । ଅଫିକର ଏହି
 ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସନେଦ ଦେଉଅଛୁ ।
 ସଦ୍ୟପି ପଞ୍ଚାୟତସଭାର ଅର୍ଥ ଠିକ ଅଟଇ
 ତେବେ ପଞ୍ଚାୟତସଭା ଗୋଟିଏ ମୋକଦ୍ଦମା
 କରବା ଉଚିତ । ତାହା ଦେଲେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଅଦାଲତଦ୍ଵାରା ମାମାଂସା ହୋଇଯିବ ।

ଦେଶୀୟ ଲବଣବ୍ୟବସାୟର ଗୋଳମାୟ
 ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ଗୁଡ଼ାଦର ଅଟଇ ।
 ପୁର୍ବେ ଏହା ଦେଶୀୟ ଲବଣଦ୍ଵାରା ଗୁରୁତ-
 ଶର୍ତ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷେପନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ଥିଲା ।
 ଅବଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଜୁଗ ପ୍ରସ୍ତର କରବାକୁ ଉପକରଣ-
 ମାନ ଏ ଗୁଣରୁ ଅନ୍ତର ଦୋଇ ଯାଇ ନାହିଁ ।
 ସେହିପରି ଗୁଣର ଏ ଦେଶରେ ତାହା
 ଅଧିକାଂଶ ଗୁଣ ଦୋଇ ପାରେ ଏକ
 ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ନୁହଇ ଅର୍ଥାତ୍
 ସରକାର ମାମୁଲ ସହର ବିଲଭଲୁଣ ପ୍ରତି-
 ମଦଣ ଟ ୩୯ ଲେଖାଏଁ ବିନୟ ଦେଉଥିବା-
 ସ୍ତୁଳେ ଦେଶୀୟ ଲୁଣ ଟ ୩୯ କା ଲେଖାଏଁ
 ବିକ୍ରୟ ଦେଇ ଅଛୁ । ଇତ୍ୟାଦ ସନ ୧୮୯୧-
 ୧୯୦୦ ଖାଲରେ ଦେଶୀୟ ଲୁଣର ଖରଚ ପ୍ରାୟ ୨୦
 ହଜାର ମଦଣ ଉଣା ଏକ ବିଲଭଲୁଣର
 ଖରଚ ପ୍ରାୟ ବୋଟିଏ ମଦଣ ଯୁକ୍ତି ଦେଇ ।
 ଏଥିକୁ ସଞ୍ଜୁ ଜଣାଯାଉ ଅଛି ସେ ଦେଶୀୟ
 ଲେକକ ରୁଚି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏଥିର ଦେଇ ଅଟଇ
 ବିଲଭ ଜରସରେ ସେମନ୍ତ କର ରୁଦ୍ଧ ଅଛି
 ସେ ଦେଶୀୟ ଲେକମାନେ ଗତ ଦୁଇବୁ
 ରୁଚି କର ରହି ଉପରେ ପଡ଼ୁ ଅଛନ୍ତି । ଏଥ-
 ରେ ଅପରାଧ ସେ ସଦନାଶ ଦେଉଅଛୁ
 ତାହା ଦେଖି ଯାକୁ ଜାହାନ୍ନି । ଦେଶୀୟ ଲୁଣ
 ଦେଶୀୟ ଦେଶୀୟ ଭେଲ ଦେଶୀୟ ଖେଲେନା
 ଇତ୍ୟାଦି ସରକାରଙ୍କରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକ
 ରୁଚି ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ରୁଚି
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦରଦୁରାର ମୁଳ କାରଣ ବୁଝି

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ସମ୍ପ୍ରେତ୍ତକଳ୍ପ ମହାମତ କମଳେ ଅମ୍ଭେ-
ନେ ଦାମ୍ପା କୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ
ସମୀପେଷ ।

ଦାସ୍ୟ !

ଏ ମ ସଖ୍ୟକ ଉତ୍କଳପ୍ରସାର ସମାଜୋତକ
ଦ୍ୱିତୀୟ ବସ୍ତୁରେ ପଠି ଅଜ୍ଞ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ,
ଘନକୃଷ୍ଣ ଦାସ, ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାମନ୍ତସିଂହାର,
କଲସମ ଦାସ, କଲଦେବ ରଥ ପ୍ରଭୃତି
ସୁପୁରନ କବିମାନେ ମାଗ୍ଣ ଗଲେ । କାବ୍ୟ
ରଚନାକର କେଉଁ ଶୂରୁତମ ଦୋଷ ଦେଖୁଛୁ
ଏତେକାଳ ପରେ ଯେ ଅଜ୍ଞ ସେମାନେ
ଏତାଦୃଶ ଦତାରୁ ଲଭିଲେ ତାହା ସ୍ଥିରରୂପେ
ଜଣା ପଡୁ ନାହିଁ । ଏ ମହାସାମାଜେ ବ୍ୟା-
କରଣଶାସ୍ତ୍ରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞ ଥିଲେ, ଏବ
ସତ ଓ କବିତା-ରଚନା-ନିୟମାବଳ କିଛି ଜାଣି
ନ ଥିଲେ । ଏକଥା କେଉଁ ସାଦସରେ ମୁଖରୁ
ବାଦାଉଲ ? ଅଜ୍ଞା କହୁଲ ଭଲ ଇଂରାଜ
କବିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚପର, ବୋମକ, ପ୍ରେତର । ସେନ୍ଦ୍ର-
ସିଂହର, ନିଳନ ସୁବ ଗ୍ରୀକକବିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୋମର
ପ୍ରଭୃତି ସୁପୁରନ କବିମାନେ କି ବ୍ୟାକରଣ
କିଛି ନ ଜାଣି ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନିର୍ଦୋଷ ବୋଲି
ଅଜ୍ଞତାଏ ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକରେ ସଦୃଶ ନିକୋ-
ଘାଣ୍ଟି ମଞ୍ଜରେ 'କବିଶ୍ରେଷ୍ଠ' ବୋଲି ପରଗଣିତ
ଓ ସମାଦୃଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ 'ସାମାଜି-
କ' ସେହିପରି ପରଗଣିତ । ମାତୃକ
ଦେବେ ? କା ଶୁଭ ଚକ୍ର ଯେନାମ କଲେଖନା-
ପ୍ରସ୍ତର ରଚନା ଅଛି, ସାବାଦ ସଦାବାଳ
ମନୁଷ୍ୟ କଲୋକର କରବାକୁ ସମର୍ଥ ?
କଳା ଶକ୍ତି ଓ ଅନେକେ ଦେଖି-
ଦୋଷ ଗୁଣ ବାଦାର
କାହିଁ ଏତେକାଳ ପରେ
କରୁଅଛୁ ?

ଦାସ, ସାମନ୍ତସିଂହାର ପ୍ରଭୃତି କବି-
; ରଚନାରେ ନାହିଁ କଣ ? ସେଥିରେ
୨ ଗୁଣ ୨୨ ଗୁଣିଣୀ; ଶକ-ବିନାୟ-କୋ-
, ଭଲ, ସମତ, ସଲଜାର; ଏକାନ୍ତା,
, ମଧର; ବକା, ଅବତା, ସଗେଷ୍ଠକ, ନିକେ-
ଖୁଦ; ଦରାମର, ରୁଦାମର; ଦରୁରୁଦାଣି
କଲନା-ସାରସାଟ୍ୟ, ଗୁରୁଦ; ଗୁରୁସ, ମାଧ୍ୟ,
ବାଦାଦୃଶ; ଚନ୍ଦ୍ର, ସୁ, କଷ୍ଟ; ଅଜ୍ଞ,

ପାଚାଳ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟ; ଜଳ, ସୁଳ, ପାଦାଜ; ମର,
ଅମର, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ; ଶତ୍ରୁରୁଦୁ, ଶତ୍ରୁରସ; ଧର୍ମ,
ମାତ, ଭକ୍ତି । ଏସବୁ ଥିଲେକେ ଅଦଭସକୁ
ପ୍ରଧାନଅଙ୍ଗ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ଭକ୍ତ ସମ-
ୟରେ ମନୁଷ୍ୟଦୁର୍ବସ୍ତର ଉଦ୍ୟ ଉଦ-ଗତ
ବିଶେଷଭାବରେ ପ୍ରକଟିତ; ସେଦ୍ୱ ଓ ଭକ୍ତି,
ସାଦାକି ମନୁଷ୍ୟଦୁର୍ବସ୍ତର ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପଦ, ବେ-
ରେଦୂର ମନୁଷ୍ୟକୁ ଦପର ପଥରେ ଚାଲିବ
କରେ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକପୁସ୍ତକରେ କର୍ଣିତ ଦୋ-
ନଅଛି । ଅନ୍ଧ ଅଧିକ କଣ ? ଦାସ୍ୟ, କରକ,
ସୁତ, ଦୁଃଖ ସଦ୍ୱ ବଦ୍ୟମାନ । ବ୍ୟାକରଣଦୋଷ
ନ ଥିଲେ ସେପରି ଭାବରେ ସେପରି ବାବ୍ୟମାନ
ରପତ ଦେବା କଠିନସାଧ୍ୟ ବୋଲି ପଢ଼ନ୍ତା ।
ଜଗରର ପ୍ରଧାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥ ଲକ୍ଷମାନ
ଅଲେକିତ ବର ଦେଖ, ସକଳ ଉତ୍କଳକବିମାନେ
ସେହି ଦୋଷରେ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଦୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ
କାବ୍ୟମାନ ମେଲଇ ଦେଇ ଜଗରକୁ ଅଲେ-
କିତ, ଜାବିତ ଓ ମୋହୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେ-
ବକ ବ୍ୟାକରଣଦୋଷରେ ଦୋଷୀ ବୋଲି
ଯେ ସେମାନେ ମନୁଷ୍ୟର ଦୁର୍ବସ୍ତ-ସତ୍ୟରେ
ଏକାଧିପତ୍ୟ ପ୍ରାପନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କୁହେ

ସେମାନଙ୍କ କେବଳ
ଅଗାଧ, ଅପ୍ତ,
ଅଦୃଶ୍ୟଭାବରେ ପଠି
ସେହି ଗର୍ଭ ମାନ
ପରି ଅକର୍ଷଣ କରୁ-

ସେମାନଙ୍କୁ କହ ବୋଲିବାପରି ଯେଉଁ
କବ୍ୟସମ୍ପଦ ଶୁଧୁକବ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରବର ଦୋଷାଦେ-
ଶିମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବୋଧ ଦୁର୍ବ ସେମାନଙ୍କୁ
ଦୁର୍ବସ୍ତ ଅତ ଅପ୍ରସ୍ତ, ଫୁଲୁଦିକତୟ ଅତ
ଶାଶ୍ୱତସ୍ତ ବସ୍ତୁକସ୍ତର ଶ୍ରେୟବାଦ ଓ ଶୁ-
ରତର୍ପି । ଏକଥାରେ ସେମାନଙ୍କୁ କରଟ ବା
ସରଟ କହିଲେ କିଛି ଶୁଦ୍ଧି ଦେବ ତାହିଁ ।
ସାଧାରଣତଃ କର କହିଲେ ଠକ ଠକ କିପେ;
ସତ୍ୟକଥାରେ ପ୍ରାୟ ସତକଥା; ୧୧ ଜଣ
ଲୋକକବି ପଞ୍ଚୋତ୍ତମ ଉଦାପିତ ବୋଲି
ଜଣେ । ସେସ୍ତୋର କି ସତ୍ୟ ବହୁତାକୁ
ଶୁଭ ଦୋର ମୁଖରୁ କୁହୁଣିତରେ ପଠି-
ନା ଶୋଭିପରତରେ ନୁହେଁ ରପିତ୍ ?
ସତ୍ୟକୁ ଯେ କହୁ କଲେ ତାହାକୁ କି ପ୍ରକୃତ
ମନୁଷ୍ୟ କହୁନା, କା ମହାକବିପୁତ୍ର ବା

ମହାକାଳିକ ବୋଲିବା ? ଏକ କଥାରେ
ସମ କଲେ କାଗ୍ଣ, ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ସୁ ସମାଜୋତକ ମହାସୟ ବ୍ରହ୍ମ କବିର
କବିତାର ୧୨ ପଠ ବାଜିଅଛିରେ ଉତ୍କଳ
ଦେଇ ଦେଉଁ ଗୁଣରେ କମଳ ବୋଲି ଏବ
କବିକର ଦେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସୁ ଦେଖି
ଦେବକ ଗୁଣପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ତାହା କିଛି
ଦୁଃଖୀଣ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ବିଷୟ, ଅନ୍ୟ ଉପାୟ-
ପରାୟଣତା, ଅନ୍ୟ ଲାଗିଣି !!! ମନରେ
କହ ଦେଉଅଛି ବକାଣି ଦ୍ୱିତୀୟତର ସମାଜୋ-
ତନାରେ ବାଜି ୪ ପଠ ଉଦ୍ୱିଗିବ ଏବ ଉପାୟ
ଅଭକୁ ବକିକର ଅସ୍ତୁ ନି କେଉଁ ମଗ୍ଣଦୋଷ
ଲଗିବ । ଏହିକ ଚପର, ଏହିକ ଗୁଣି । ୧୫-
ପଞ୍ଜ କମେ ଉତ୍କଳପ୍ରସାର ପ୍ରଭୃତି ସୁପୁରନ
କବିମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳସମାଜୀର ବିଦୁସେଖ-
ନାରେ ଉତ୍କଳ ଦେଇ ସାହୁ, ମହାସାଗା,
ସେନାପତି, ମହାପାତ୍ର, ଜଳ, ଗୁପ୍ତ, ଗୁଡ଼କସୁସ-
ପ୍ରଭୃତି କବିକଲମୃତାମଣିମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ-
ସାହିତ୍ୟ-ମାନମନ୍ତ୍ରଣରୁ ଉତ୍କଳମଣି ଶିଖରପଦେ-
ଶରେ ବସାଇ, ଚୀଳଦେବର ପ୍ରପତ୍ତ ପ୍ରାଚୀର-
ପରି ଅବା ଦେବକର ନକଷତ୍ର ଖ୍ୟାମତ୍ୟବାଦନ-

କେବଳ ଉପାୟ
କର-କଠି ପ୍ରକାଶ ପିତୃକା-
; ଧରତାରେ ଏକ ଅପ୍ତ-
କରିବେ । ଏହିକ ଉପରେ
କର ଧରାରେ ବୋଲି ପାଇ-

କାହୁଁ ଶିଳ ମନୁଷ୍ୟକବିତାରେ ଅତି ଅଧିକ
କି ଦୋଷପାରେ ? ପଥାର ଚାରିଆଡ଼ାପୁରା
ପଥାର ଲେଖନ-ବାଜାଦୁମ୍ପ ।
ସାଧାରଣ ବାବୁ ଅପକ୍ଷ୍ୟ ନାବନକହରେ
ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକଥା
ସଦନ ଉତ୍କଳସମାଜମାନେ ମୁଖକବିତା
ସାଧାର କବିକୋ । କି ଯେ ସୁପୁରନ କବି-
ମାନଙ୍କ ଦେଇ ମୁଖ୍ୟ ? ଅଧିକମ କି ଯା
କାବ୍ୟର ପ୍ରଧାନକବି କହୁ ? ଅଧିକମ କି
ଶାକର ବାକେ ? କି ଯେ କି ଅଧିକମ
ପ୍ରକାଶକରେ ବାବୁ ଅପକ୍ଷ୍ୟ କି କି ଯା
କାଜ ବାବୁ ଅପକ୍ଷ୍ୟ କହୁ ? ଏକାଧିକମ
ମହାସୟ ଏ ଦିଶାଧିକ ଦୁର୍ବସ୍ତର ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ-
ରେ ଯେ ଦେଇ ବସିଲେ ବାହିଁବ ?
ଏକାଧିକ ଦୁର୍ବସ୍ତର ହିଁ ? ତାହାର ଧାର ପଠି
କୁହେ, ବୋଧ ଦୁର୍ବ କେବଳ ପ୍ରାଚୀକବି
ବୋଲି କଲାରୁ ଧନା ଏବ ଦାସକ କର

ସମାଜ ସେବା ସମିତିର ପ୍ରସ୍ତୁତ	ଟ ୩୯
କାନ୍ଥ ସମାଜସେବା ସମିତିର	ଟ ୩୯
ରାଜ୍ୟର ସମାଜ	ଟ ୩୯
କୋଳାହଳ ସମାଜ	ଟ ୩୯
ମାକଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ କଠକ	ଟ ୩୯
ବିକଳମାନଙ୍କ ସେବା ସମିତିର	ଟ ୩୯
ଗାନ୍ଧୀ ସମାଜ	ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ । ରାମବନବାସ ନାଟକ ।

କଠକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନରେ ବିକଳ-
ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଏକଟଙ୍କା ।
ମୋଟପାଳକୁ ଡାକ ମାଗୁଲଖଣ୍ଡକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ତ୍ରିଭୂତୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଓଡ଼ିଶା, ବଙ୍ଗଳା, ଓ
ଦେବନାଗର ବର୍ଣ୍ଣମାଳା । ଏହି ପୁସ୍ତକ
ସାହାଯ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀମାନେ ସହଜ-
ରେ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଦେବନାଗର ସିରି ପାରିବେ ।
କଟକରେ ଶ୍ରୀମାତା ପୋଲରେ । ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ-
ଟଙ୍କା । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନରେ
ବିକଳପୁ ବୁକ୍ସ ।

ସେକେଟର

ଅନୁକ୍ରମ-

ଜ୍ୟାମେକା ଶାଲଣା ।

ଏହି ଶାଲଣା ବୃତ୍ତିଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଅନୁ-
ମୋଦନ ଓ ଦେଖି ଏକ ବଲ୍ଲଣ ୧୧ ଓ ୧୨
ଉଚ୍ଚତା ମଧ୍ୟରେ ସାରାଞ୍ଜନଦ୍ୱାରା ନୂତନ ସ୍ୱା-
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ସେବନ
କରିଲେ ପାଚିଯାଏ, ଗର୍ମିଆ, ନାଳାଦା,
ବାତବେଦନା, ଗଣ୍ଡିମୂଳ, କାଶିକା ଓ ମୁଖ-
ଉଚ୍ଚର ଘା, ଦେହରେ ପାଚିଯିବା ଓ ଚକା
ବାଗସଜା ପ୍ରଭୃତି ପାଚି ଉପହାସ, ଓ ଦୁର୍ଗତ
ରକ୍ତର ପୀଡ଼ା, ଏବଂ ଧାତୁଦୂର୍ବଳତା, ମେହ,
ମଦ, ପୁରୁଷରୁହାଣି, ସ୍ୱପ୍ନକାର, ପ୍ରସାଦ-
ଅଳ୍ପ ବା ଅଧିକପ୍ରସାଦସହ ଧାତୁ ନିସ୍ତର
ହେଉ, ଗୋଡ଼, ଓ ଚକ୍ଷୁ କ୍ଳାମାକର
କ୍ରି ନିଷ୍ପା ସହଜା ଅଲକ୍ଷ୍ୟକର,
କାଶିକା, ଶରୀରର ବଳସାମ୍ୟପ୍ରଦକ

ମାନବସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଜଞ୍ଜଳ ଓ ଦୁର୍-
ବେଶ୍ୟ, ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉପକ୍ରମ ଦୂରରୁ
କଠିକା ଭେଦ ଅଭେଦ୍ୟ ଭାବେ ପାଦର
ନିୟମ ସମତାପନ୍ନ ଉପକ୍ରମ ଅଭି-
ନାହିଁ; ସଦୃଶ ଦୂର୍ବଳଦେହ ଏକାକୀ କରିବାକୁ
ଦୁର୍ଗତରୁ ଶୋଧନ କରିବାକୁ ଓ ଶରୀର ଦୁର୍ବ-
ଳତା ଓ କେମାଳକ୍ଷମତା କରାଯାଇ ଅଭିଳାଷ
ଥାଏ ତେଣୁ ଏହି ଶାଲଣା ସେବନ କର ।
ଏଥିରେ ପାଚ, ଅପିମ, ମଦ ପ୍ରଭୃତି କୋଷ୍ଠି-
ପ୍ରକାର ବିଷାଳ ବସ୍ତୁର ସଂଶୋଧନ ନାହିଁ । ତଥାପି
ଏହା ସେବନ କରୁ ବେଳେ ଖୁଦ୍ରି କାଳ
ହୁଏ; କ୍ଷୟ ଅଧ୍ୟାୟକୁ ହୁଏ; ଓ ଦେହରେ
ଦୁର୍ଗତ କଳ ସଂଶୋଧନ କରେ; ସକଳରୂପରେ
ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଆକାଳ ବୃଦ୍ଧ ବନିତା ସେବ-
ନକରିବାକୁ ପାରନ୍ତି; ଆହାରସହ ବନାବନ
ନିୟମ ନାହିଁ ସମସ୍ତ ନିୟମ ପ୍ରାୟ ସ୍ୱାଭାବିକ । ମୂଲ୍ୟ
ପ୍ରତିକୋଲଟ ୧୯ ଟଙ୍କା ଡକ୍ଟର ୧୦୯ ଟଙ୍କା
ପ୍ରାୟମାସୁଲ ସୁରକ୍ଷା । ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଇଂ-
ରାଜୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖି ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନାମ,
ଧ୍ୟାନ ଲେଖିଲେ ମଫସଲକୁ ଦେ: ସେ:
ଜାକରେ ଉପକ୍ରମ ପଠାଇଥାନ୍ତି, ସବୁ ଏକେଣ୍ଡ
ଅବଶ୍ୟକ । ଉପକ୍ରମପାଠକର ଠିକଣା ।

ଜାକର ପା, ମାର୍ଟିନ,
*୧ ନଂ କଲେକ୍ଟରୀଟ କଲିକତା

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

ଘଣ୍ଟମରମତି ।

ଜାକପ୍ରକାର ଶେଷ ବକ୍ତୃତା ଶକ୍ତି
ଉତ୍କଳରେ ମରମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ଥିରେ ପାସ୍ତୁପିକାର କଲ ଚିକିତ୍ସା ଏ
କରରେ ନିଷ୍ପାଦି ଅଧିକ ସମଗତର
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରାଯାଏ । ସାହାଯ୍ୟ ଯତନ
ଦେବ ଶ୍ରୀମାତାମାନଙ୍କ ଚିତ୍ର କଲେ ସମସ୍ତ
କାଣି ପାରିବେ ।

ଘଣ୍ଟର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଯମାପଠାକୁ ଦୁଇ-
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେରେଣି କିମ୍ପାଣି ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
ମତି ଦୋଷକୁ ନିୟମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟ କ
ଖୁଲିଲେ ସୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ କରାଯାଏ ।

ଗିଲ୍ଟି

ଘଣ୍ଟିର ଚେରକ ବେଶ, ମଦ, ପୁଲକ

ଦେବାଳୀ ନିର୍ମିତ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀବିହାର କମ୍ପ-
ନୀର ମୋଟ ସାଜ, (ଉପକ୍ରମ ଓ ଚିତ୍ରକଳା
ରୂପରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ସୁକାର୍ଯ୍ୟ)
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନରେ
କଟକରେ ଉପକ୍ରମ ପାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
ସଦାସେ କାଚକର ମାତ୍ର ପରିଚାଳନା କରାଯାଏ
ଏହି ଉପକ୍ରମ ଅଧିକରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
କଲେ ନୂତନ ସେବା ଏକ ପ୍ରକାର ସମ୍ପା-
ଦକରେ ପ୍ରକାଶନରେ ଅବଶ୍ୟ ଅଭିଳାଷ
କରିମାନେ ଅଭେଦ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିସ୍ତପ୍ତ
କହୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାପ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କେ ବିଶ୍ୱ-
ତୋଳ କାବଳର ସେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶ୍ରୀମତୀ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରକାର ନ ଦେଲେ ଅଧି
ସିଦ୍ଧି ନାହିଁ ଅନେକ ସେବା ଅଭେଦ୍ୟ କର
କର ପ୍ରସଂସାପନମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅବଳମରେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ଏହି ଦେବ
କରକର୍ତ୍ତା ଅଭେଦତୋଳ ନିମ୍ନର ବକଳରେ
ସ, ଦେ, ଶକ୍ତ ବ୍ୟାପକତାରେ ଏକ କଠକ
କରାଯାଉଛି ଓ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନରେ
ଏହି ଉପକ୍ରମ କେଉଁଠାରେ । ମନ ଏକଟି
ଫଳ ୧୨ ବା । ପୁଲକା ଓ କା ନି ପ୍ରକ

ମେହରୋଗ ।

କଟକରେ ସମସ୍ତ କାଳୀ ପହାରେ ନିର୍ମ-
ତି ଦେବ । ମନ ପ୍ରମେଦକାରୀ ସେମାନଙ୍କ
ଅକ୍ରମଣ କର । ସେମାନଙ୍କର କଲାର୍ଜି ଗୋ-
ଶକରକାର ଉପକ୍ରମ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
ସଦାସେ କାଚକର ମାତ୍ର ପରିଚାଳନା କରାଯାଏ
ଏହି ଉପକ୍ରମ ଅଧିକରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
କଲେ ନୂତନ ସେବା ଏକ ପ୍ରକାର ସମ୍ପା-
ଦକରେ ପ୍ରକାଶନରେ ଅବଶ୍ୟ ଅଭିଳାଷ
କରିମାନେ ଅଭେଦ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିସ୍ତପ୍ତ
କହୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାପ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କେ ବିଶ୍ୱ-
ତୋଳ କାବଳର ସେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶ୍ରୀମତୀ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରକାର ନ ଦେଲେ ଅଧି
ସିଦ୍ଧି ନାହିଁ ଅନେକ ସେବା ଅଭେଦ୍ୟ କର
କର ପ୍ରସଂସାପନମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅବଳମରେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ଏହି ଦେବ
କରକର୍ତ୍ତା ଅଭେଦତୋଳ ନିମ୍ନର ବକଳରେ
ସ, ଦେ, ଶକ୍ତ ବ୍ୟାପକତାରେ ଏକ କଠକ
କରାଯାଉଛି ଓ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନରେ
ଏହି ଉପକ୍ରମ କେଉଁଠାରେ । ମନ ଏକଟି
ଫଳ ୧୨ ବା । ପୁଲକା ଓ କା ନି ପ୍ରକ

ବିକଳମାନଙ୍କ ସେବା ।

କଟକରେ ସମସ୍ତ କାଳୀ ପହାରେ ନିର୍ମ-
ତି ଦେବ । ମନ ପ୍ରମେଦକାରୀ ସେମାନଙ୍କ
ଅକ୍ରମଣ କର । ସେମାନଙ୍କର କଲାର୍ଜି ଗୋ-
ଶକରକାର ଉପକ୍ରମ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
ସଦାସେ କାଚକର ମାତ୍ର ପରିଚାଳନା କରାଯାଏ
ଏହି ଉପକ୍ରମ ଅଧିକରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
କଲେ ନୂତନ ସେବା ଏକ ପ୍ରକାର ସମ୍ପା-
ଦକରେ ପ୍ରକାଶନରେ ଅବଶ୍ୟ ଅଭିଳାଷ
କରିମାନେ ଅଭେଦ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିସ୍ତପ୍ତ
କହୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାପ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କେ ବିଶ୍ୱ-
ତୋଳ କାବଳର ସେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶ୍ରୀମତୀ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରକାର ନ ଦେଲେ ଅଧି
ସିଦ୍ଧି ନାହିଁ ଅନେକ ସେବା ଅଭେଦ୍ୟ କର
କର ପ୍ରସଂସାପନମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅବଳମରେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ଏହି ଦେବ
କରକର୍ତ୍ତା ଅଭେଦତୋଳ ନିମ୍ନର ବକଳରେ
ସ, ଦେ, ଶକ୍ତ ବ୍ୟାପକତାରେ ଏକ କଠକ
କରାଯାଉଛି ଓ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନରେ
ଏହି ଉପକ୍ରମ କେଉଁଠାରେ । ମନ ଏକଟି
ଫଳ ୧୨ ବା । ପୁଲକା ଓ କା ନି ପ୍ରକ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୩୩

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ପତ୍ରିକା ୧୯୩୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶମ୍ବୁ ଟ ୭୯

ସମ୍ବାଦକାରୀଙ୍କୁ ଅବଗତ ହେଲେ ଯେ ମୋସତା ୨୭ ରୁଖି ଉତ୍କଳର କାଲେଣ୍ଡରରେ ଥିବା ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ କଲ ଖାଲ ସବୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦିଅ । ଉହିଁ ଅବଦନ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଖୁସିକାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଅଛି ଓ ଉତ୍କଳର କଳର ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ।

କଟକ ରେଭନ୍ସା କଲେଜରୁ ନିର୍ମୂଲ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମାନେ ଡି ଏ ଏସ୍ ପଞ୍ଚାଶରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଏ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ପତ୍ରିକା ୧୯୩୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

କୁଶାର ଯୁଦ୍ଧ ଏକପ୍ରକାର ଲେଖକମାନଙ୍କର ଅଧିଅଛି ଯେହେତୁ ବଡ଼ କୁଶାର ସରଦାରମାନେ ବନବାସୀଙ୍କୁ କରବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେଜଣ ଅନୁସମର୍ପଣ କରୁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ ଜଙ୍ଗଲ ଲୋକମାନଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ ଏକପ୍ରକାର । ଥରେ ଶାସିତ ହେଲେ ବହୁଦିନ ତାହା ସ୍ମରଣ ନି ରହି ପୁନର୍ବାର ମାତୁରୁଠା । ଏଣୁ ଏମାନଙ୍କ ଜର୍ମି ରହିବା ବାବଦ ଉଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଡ଼ିଲା ।

କଲିକତା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ପତ୍ରିକା ୧୯୩୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

ଅଛି । ଏ ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ରିକାକୁ ବଡ଼ ନୁହଇ ମାତ୍ର ଏହାର ବିଷୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଗୁଣ ଓ ସାମାଜିକ ସୁନ୍ଦରତାକୁ ନିଶ୍ଚଳରେ ଏ ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ରିକା ନିଶ୍ଚଳରେ କଲିକତାକୁ ଉପିଅସି ଅଛନ୍ତି । ଗଙ୍ଗାବଳି ବସନ୍ତରେ ସାବଧାନ ହେବା ଉଚିତ ।

ଷିବମର ରାଜା ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ପତ୍ରିକା ୧୯୩୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

ଗଡ଼ ଉତ୍କଳର ଓ ସୋମବାର ଏ ନଗରରେ ଅସନ୍ଧ୍ୟା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ହୋଇଥିଲା । ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳରେ ତାପମାତ୍ରା ୧୦ ଡିଗ୍ରୀ ଉଠିଥିଲା । ଏସର ଉପରୁ ଅତି ବୃଦ୍ଧ ଏକଦିନ ଦେଲେ ପ୍ରାଣ ଉପରେ ପଡ଼ିବାର ଭୟ ଥିଲା । ତେଣୁ ମଞ୍ଚଳଦାର ଅବାସରେ ଅନ୍ୟ ନେତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଲାସମାତ୍ର ହେବାକୁ ଶୁଣାଇ ତେଜ ଉତ୍ତମ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ କୁସୁଧାର ସକାଳବେଳେ ସାମାନ୍ୟ ଏକଅଣା

ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ମେଦାଜନ ହେବାକୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ବନ୍ଧୁ ଅଦୌ ଜଣା ଗଲା ନାହିଁ । ଏହିସମୟରେ ମୋସତାରେ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରାଣରେ ଥିବାରୁ ବୃଷ୍ଟି ହେବାକୁ ଖୁସିକାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।

ଏ ଜିଲ୍ଲାର ବାଜାରଗୀତିର ଅଞ୍ଚଳର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବାବାଇଶ ପୁନର୍ବାର ବାବୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ପତ୍ରିକା ୧୯୩୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

ବାବାଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଏହି ପତ୍ରିକା ୧୯୩୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳରେ ୧୮୯୧-୯୨ କା ବନୋ-
 ବସୁରେ ୧୮୯୮-୯୯ କା ମୋଟ ୧୭୭୫୫୯
 କା ପ୍ରକୃତରେ ଖରଚ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ୧୮୯୭୪୯ କା ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏ
 ମାହାଲର ନିକାସି ରୂପୋକ୍ତ ଏସମ୍ବନ୍ଧ ପଠାଇ
 କି ଥିବାରୁ ବନୋବସୁକର୍ମରୁ ଉତ୍କଳ ବିଶେଷ
 ଭାବେ ହୋଇଅଛି ।

ସେହିମାନେ ଗୟାରେ ଶ୍ରୀକ କରୁଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଗୟାକାଶିକା ଦ୍ଵାରା
 ରେ ଯାହାମାନଙ୍କର କେତେ କଷ୍ଟ ଓ ବ୍ୟୟ
 ହୁଅଇ । ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନକୁମାର ଯାକ ବହୁକାଳରୁ
 ଗୟାରେ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସାୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ବାସ
 କରି ଯାହାମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦେଖି ଭାବ୍ୟ ନିରା-
 ରଣର ଉପାୟ କରି ଅଛନ୍ତି । ସେ ଯାହାମାନଙ୍କ
 ରହିବା ସ୍ଵାଗତେ ବସାପରମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି
 ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଯାହାମାନେ ଭାବ୍ୟ ନିକଟରୁ
 ଯିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବସାପରେ ଯତ୍ନରେ ରଖାଇ
 ଅନ୍ୟବ୍ୟୟରେ ଶ୍ରୀକ ନଷ୍ଟ କେବେ । ଗରବ
 ଯାହାକି ପକ୍ଷରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁଖ୍ୟା ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ଅନେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଏହା
 ଦେଖି ପଶ୍ୟାମାନଙ୍କର ଏଣିକି ଚୈତନ୍ୟ ଉଦୟ
 ହେବ ଓ ଅଧିକ ଧର୍ମେଷ କ କରି ଅନ୍ୟବ୍ୟୟରେ
 ଯାହାକି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ଦେବେ ।

ଗର ଅପେକ୍ଷାସାଧି ତା ୧୯ ରାଶି ପ୍ରାୟତଃ
 ଲରେ ମହତଦ୍ଵାରରେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳକ
 ତୋପାନ ଦୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ଅସିଅଛି ।
 ବନରରେ ଥିବା ଅନେକ ଜାହାଜ ବୁଢ଼ି ଯାଇ
 ଅଛି ଓ ତତେ ବେଉଁଅଡ଼େ ତସି ଯାଇଅଛି ।
 ନଗରମଧ୍ୟରେ ବିପ୍ରର ଘର ଭଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି
 ଏବଂ ଏହା ବଜାର ଏବାବେନକେ ଧୁଂସ
 ହୋଇଅଛି । ତୋପାନବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦା ଲାଗି ପ୍ରାୟ
 ପଚାଶରୁ ତୁମ୍ଭରେ ଥିବା ଘରମାନ ଖୋଜଗଲା ।
 ପ୍ରାୟ ଛାତିବଜାର ଲୋକ ଛାତି ଓ ଚଢ଼ିରୁ
 ଅଧିକ ଅଧିକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏକ ସମ୍ଭାବପ୍ରକାର
 ସମ୍ଭାବର ମନ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭାବପ୍ରକାର
 ସମ୍ଭବ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଣି ପଡ଼ିବାରୁ ବୈ-
 ଶସି ସମ୍ଭାବସି ବାହାର ପାର ନାହିଁ । ସୁରବଂ
 ସବଶେଷ ବୁଝାନ୍ତି ଜାଣିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୁଅଛି ।
 ଏବର୍ଷ ତୋପାନର ପାତ ପଡ଼ିଅଛି ।

ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚପଦରେ ନିୟୋଗ-

ବିଷୟରେ ଉତ୍କଳ ଯା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ମୁଖ ଯେଉଁ
 ଅଦେଶ ପ୍ରଗତି କରି ଅଛନ୍ତି ତୋପାନ ନାମକ
 ସମ୍ଭାବପ୍ରକାର ବହୁର ଫଳାଫଳ ବିଶ୍ଵର କରି
 ଦେଖାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ବ ଦେଶୀୟ ଯିଉଲ-
 ସରକାରୀ ଅଇନ ଅନୁସାରେ ଯୋଗ୍ୟ ଦେଶୀୟ
 ଲୋକମାନେ ଉଚ୍ଚବେତନର ପଦ ୧୫୨
 ଗୋଟା ପାଇ ପାରନ୍ତେ । ଏଥିରୁ ଅଧିକ ପଦ
 ଦେଶୀଲୋକଙ୍କୁ ଦିଆ ଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ପଦଲିଖ ସରକାରୀ ନିମିତ୍ତନ ଦସିଲା । କମିଶନ
 ଉକ୍ତ ଅଇନ ଉଠାଇ ଦେଇ ୧୦୮ ଗୋଟା-
 ପଦରେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର
 ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରାହାସୁକା
 ଅଧିକ ଥିବାର ବିବେଚନା କରି ଯେଉଁ ୮୨
 ଗୋଟା ଉଚ୍ଚବେତନର ଗୁଣ୍ୟ ଦେଶୀୟଲୋ-
 କଙ୍କୁ ଦେବାର ସ୍ଥିର କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁରବଂ
 ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଅଗା ବୁଦ୍ଧି ଦେବାର
 ଚେତନା ଆବିଷ୍କାରର ଉତ୍ତା ହୋଇ ଅସୁଅଛି ।
 ଗେଷ ଯେଉଁ ୮୨ ଗୋଟା ଗୁଣ୍ୟ ରହିଲା
 ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଫିରାଙ୍ଗିମାନଙ୍କର ୩୩ ଅଛି ।
 ସୁରବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ସେମନ୍ତ ବସାଇ
 ତେମନ୍ତ ଫଳ ।

ତେମନ୍ତକଲେକୃଷ୍ଣ ସଦଗ୍ରାସିକ
 କ * ଶ ଉପସ୍ଥିତ ହୋ-
 ନେ ବିଶ୍ଵସ୍ଵରୁ ଗୁଣିଲୁ
 ଯ ବ ଧୁ ବସ ଓ ବାବୁ ସଜିବ-
 ଶୋର ଦ ଯୋଗିତା ପଦ୍ମାରେ ପ୍ରଥମ
 ଓ ତତୁର୍ଥ ସ୍ଵା ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି । ଏ
 ଫଳ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରତି ଅଭିଷୟ କୌରବର ବିଷୟ
 ଅଟଇ । ଏ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମନୋନୟନରେ
 ତେମନ୍ତ କଲେକୃଷ୍ଣ କଲମ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
 ଲକ୍ଷ ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ପାର୍ଥନା କରି ହୋ-
 ଲଥିଲ ଏବଂ ଶ୍ଵରୁ ଉଚ୍ଚବେତନାଦେବ ନିମ-
 ସକର ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ କରିଥିଲେ ।
 ବାବୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପଦ୍ମାରେ ଓଡ଼ିଶା
 ବଙ୍ଗଳାଧିକାର ପାଇବ ନାହିଁ ଏହିପରି
 ଅନୁମାନ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଵାନ
 ପାଇବ ଏହା ଆଶାକରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଫଳ-
 ରେ ଭାବ୍ୟ ହୁଅଅଛି । ବାବୁ ଶ୍ଵରମତନ୍ତ୍ର ବ,
 ଏଲ ପଦ୍ମାରେ ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ପ୍ରଥମ
 ହୋଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ପଦ୍ମାରେ ପ୍ରଥମ
 ହେଲେ । ବାବୁ ଗୁଜରାଟରେ ବାସ ମଧ୍ୟ
 ଅପଗାର ଟେକ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରରୁ ସେ ରୁଣି

ଅଛନ୍ତି । ଅନେମାନେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ସମାଦରସହର
 ଏମାନଙ୍କୁ ମଙ୍ଗଳବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ଏବଂ
 ଆଶା କରୁଁ କି ଆଗାଧର ସେମନ୍ତ ପଦ୍ମାରେ
 ଯଶୋଲକ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖୋକ୍ତ କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ-
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେହିପରି କରିବାରୁ ସମର୍ଥ
 ହେବେ ।

ଦେଶୀୟପୋଷାକ ।

ଅମଲ ବିଶ୍ଵନାଥ ବେଦେଶପୋଷାକ ବିଷ-
 ଯରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ ସାଦେବ ଓ ସ୍ଵାମୀୟ ବୃତ୍ତିପ-
 ଶକ ଅଦେଶ ଏଥିପୁର୍ବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
 ଅଛୁ । ଯେଉଁ ଅମଲ ବିଶ୍ଵନାଥ ସୁଲ ଶ୍ରୀ-
 ଭୂଲ୍ୟ ପୋଷାକ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ସେ
 ମାନେ ଏବେ ଭାବ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ଭ୍ରାତା ଅଛୁ ଏବଂ ସେମାନେ ଯା-
 ସୁର ଲୋକ ଚପକନ ଗୁଣା ବା ବା ବା ବା
 ପଲଲେନ ଓ ବୋଟ ବ୍ୟବହାର କରୁଣି,
 ବେଦେଶ ହାକିମ ଓକିଲ ପ୍ରଭୃତ ଏହା ବ୍ୟ-
 ଦାର କରିବାର ଦେଖା ଯାଏ । ଏ ଖୋକ
 ଦେଶୀୟ ନୁହେଁ ଇଂରେଜପୋଷାକକୁ ନୁ-
 କରଣ ଅଟେ । ମାତ୍ର ବେତନ୍ତ ସୁରୁଷ୍ଠିର
 କାହିଁ ଓ ଏହା ଏ ଦେଶପକ୍ଷରେ ମର୍ଯ୍ୟଦା
 ପରିଧାନ ନୁହେଁ । ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଏ ନୁ
 ପୋଷାକର ବ୍ୟବହାର ବିଶେଷ ଦେଖା ଯାଏ ।
 ସେଠାର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଓ ମଧ୍ୟାନ୍ ଇଂରେଜ
 ଜଣେ ବଙ୍ଗାଲରୁ ଏପରି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାର
 ଦେଖି କହିଲେ "The world does not
 contain greater fools than you
 are. Your chapkan & choga
 make one appear gran' and maj-
 estic, your dhoti and shawl seem
 to sanctify a person and yet you
 ape Europeans and adopt their
 outlandish dress—ଅର୍ଥାତ୍ ତୁମ୍ଭ ଭୂଲ୍ୟ
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଓ ଓଲ ଲୋକ ପୁଣ୍ୟରେ ଅଛୁ ବେହୁ
 ନାହିଁ ବାବୁ ତୁମ୍ଭର ଚପକନ ଓ ଗୁଣା ପରିଧାନ
 କଲେ ଶ୍ରୀମାନ ଓ ଗୌରବଜନକ ଦେଖାଏ,
 ତୁମ୍ଭର ଧୋତି ଓ ଶାଲ ଶିଷ୍ଟାନୁରୂପା ପ୍ରଦାନ
 କରାଏ । ତଥାତ୍ ତୁମ୍ଭେ ଏସବୁ ପକ୍ଷେ ଇଂରେଜଙ୍କର
 ଅନୁକରଣ କରି ମେଡ଼ିପୋଷାକ ଧାରଣ କରୁ-
 ଅଛୁ !"
 ଅନେମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଉପସ୍ଵୟକୁ
 ବାବ୍ୟ ସମର୍ଥ ଅଟଇ । ଏଠାର ଉଚ୍ଚପଦ
 ମାନଙ୍କୁ ମେଡ଼ି ସାଦେବ ଦେଶୀୟପୋଷା-

କର ପ୍ରଶଂସା ଓ ଅପମାନପାତ୍ରକର ନିନ୍ଦା
 କରୁଥିଲେ । ତଥାପି ସେ ଅପମାନଦେଖିବୁ
 ଯୋଗ୍ୟକ ପଲକରେ କର ନ ଥିଲେ କାରଣ
 “ ଅପମାନ ଖନା ପରପୁତ୍ର ପଦେରନା ”
 ଯେଉଁ ଦେବର ଯେଉଁ ଗୋଷ୍ଠିର ପରାଧୀନ
 ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ଅପୁଅନ୍ତ ତାହା ପରାଧୀନ
 କରି ବିଜ୍ଞାନୀୟ ଯୋଗ୍ୟକ ଧାରଣା ହେବା
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟକମତେ ତହିଁର
 ତତ୍ତ୍ୱକୁ କରାଯାଇ ମାତ୍ର ଏକାଦେଶରେ ପରି-
 ତ୍ୟାଗ କରି ଭୁଲ ବେଶ ଧରିବା ଦାୟିତ୍ୱ
 ନିନ୍ଦା ଅର୍ଥ କରୁ ନୁହେଁ ।

**ଖୋରଧା-ଜଙ୍ଗଲର
 ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।**

ସରକାର ବାଦାହର ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କର ରଖା-
 ନୀତି ସନ ୧୮୭୮ ସାନର ଅ ୭ ନ କ୍ରମେ
 ଯେଉଁ ବିଧାନ ପ୍ରଚାର କଲେ ତଦ୍ୱାରା ଯେ
 ଅନେକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ହିତରେ ବିପଦର ଦାଃସ୍ୟ
 ଓ ଦାଃସ୍ୟ ଚାକା ଅନୁଗୁଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କେତେକ ଗଠନାଦର ଗଠ ଅନୁକମ୍ପା ସମ-
 ସ୍ୱରେ ବିଶେଷରୂପେ ବର୍ତ୍ତୁଣ୍ୟକ ଗୋଟି-
 ରରେ ଅଧିକ । ସରକାର ଏତଦାତ ସାଦେବ
 ଅନୁଗୁଳ ସମର୍ଥନ ତାହାରେ ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କର
 ନିୟମଦ୍ୱାରା କେବଳର ବିଶେଷକମ୍ପା ହେବାର
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ତହିଁର ସଂରକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ
 କୃତ୍ୱକର ଦେଲେ । ଏବଂ ସେହି ସୁଦ୍ଧରେ
 ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାଳରେ ଅଧିକ । ଏହି
 ସୁବର୍ଣ୍ଣରୁର ସମ୍ପଦ ଏତଦେବେ ଫଳବାଦ
 ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଗତ ମାସ ତା ୧୮-
 ଥର କରକରାର ଗଠନରେ ଖୋରଧା ଜଙ୍ଗ-
 ଲସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବା ତନଖଣ୍ଡ
 ବିଜ୍ଞାନରୁ ତହିଁର ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଅନୁମୋଦନ
 ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ଗଣ୍ଡି ବିଜ୍ଞାନରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ଖୋରଧା ଏକାକୀରେ ଏଥିପୁର୍ବେ
 ସେତେଜଙ୍ଗଲ ଖାସ ହୋଇଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
 ଦାଣ୍ଡିମାଳ ଓ କୁଡୁଡ଼ିକିଶାର କେତେଗୁଡ଼ିଏ
 ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଅଂଶିକରୂପେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ-
 ଅଛି । ଏହି ବିଜ୍ଞାନର ମର୍ମ ଏହିକ ପ୍ରଥମ-
 ଲିଖିତ ବିଜ୍ଞାନକ୍ରମାଣ୍ଡ ଯେ ସମସ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ
 ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଅମ୍ଳ, ତେଲୁଳି,
 ମନୁଲି, ପଶାଣ, ବୋରାକା, ନମ୍ବ, ବେଲ, କେନ୍ଦୁ,
 କୁମ୍ଭନ, ଶାଳ, ପିଆଶାଳ, ଶିଶୁ, ସୁକାଶ, ସୁଅମ,

ଗୁଣି ଲୋଦି ବନ୍ଧୁ ବେହୁ କାଟି ପାରିବ ନାହିଁ
 ଏବଂ ବିନା ଅନୁମତିରେ ବେହୁ ପଥର କାଟିବା,
 ତୁଳ ଓ ବୋଇଲ ଯେଉଁକା, ଗୁଣ ଶ୍ୟା ପର
 ସ୍ତୁତି ସକାଶେ କମା ଖାଉଗୋରୁ ରଖିବା-
 ସକାଶେ ବୌଦ୍ଧି କମି ଉଜ୍ଜିବା ବା ପଦବୀର
 କରବା କମା ବୌଦ୍ଧି ଜଙ୍ଗଲଦବ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦ
 କରବା ଦାୟିତ୍ୱମାନ କରି ସାହକ ନାହିଁ । ତୁଳୁ
 ବିଜ୍ଞାନରେ ଖୋରଧା ବାସମାଦାଲ ଅନୁରୂପ
 ଦେଶର ଜଙ୍ଗଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ ସମସ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ
 ସରକାର ଖାସଜଙ୍ଗଲ କରି ନାହାନ୍ତି ଓ ତହିଁ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ପୂର୍ବେ ଯେ ସମସ୍ତ ନିୟମ ପଚଳିତ
 ଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ରହିଲ ହୋଇ ନୂତନ ନିୟ-
 ମାବଳୀ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଅଛି ଏହି ସମସ୍ତ ନିୟମ-
 ବାଦୀର ସଂସ୍ପର୍ଶ ମର୍ମ ଏହି ବିଜ୍ଞାନରୁ ବିଜ୍ଞାନ-
 ଲିଖିତ ଅମ୍ଳ, ପଶାଣ ଲୋଦି ୧୭ ପ୍ରକାର
 ଗଛ ଛଡ଼ା ରହିତ ଜଙ୍ଗଲର ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ ଗଛ
 ଚୟୁରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦାସିକ ବ୍ୟବହାର
 ନିମନ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧ ଦୟା ଗଲ ଯେ କେବଳମାନେ
 ଏହି ନିୟମାବଳୀର ବିଧାନାନୁସାରେ ସେ ସମସ୍ତ
 ଗଛକାଟି ନେଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର କୁମ୍ଭନ-
 ଗମ୍ଭାର, ମଦାନମ, କୁରୁଅନା, କାଙ୍ଗର, କସି,
 ସୁକାଶ, ବଜନ, ଅସନ, ତେଲୁ ୧୭ ପ୍ରକାର
 ଗଛ ବେବଳ ପର ଓ ଗୁଣର ସରକ୍ଷଣ ସକା-
 ଶେ କଟା ଯିବ ମକ ଜାଳବା କମା ବାହାରେ
 ଲୋଦି ଦାୟିତ୍ୱ ସକାଶେ କଟା ବା ଛଟା ପାର
 ପାରିବ ନାହିଁ । ଶାଳ, ପିଆଶାଳ ଓ ଶିଶୁ ଛଡ଼ା
 ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଗୁଣିଲ କଠିନ ଜଙ୍ଗ-
 ଲରେ କୃତ୍ୱକର ତାହା ଖୋରଧାର ପ୍ରକୃତ-
 ବିଜ୍ଞାନମାନେ ଏବଂ ଶରର ବର୍ତ୍ତନ ହିତର
 ବର୍ଣ୍ଣନାମାନେ ତନଲିଖିତ ନିୟମରେ କାଟିଅଣି
 ପାରିବେ ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ତଲେକନ ଦେଖା-
 ଅପରା ଗାହି ଗୋରୁ ନରୁର ପାରିବେ ଯଥା —
 ବେବଳ ନିଜ ଖରଚ କମା ପ୍ରକୃତ ବାସନା-
 ମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କମା ଅନ୍ୟ ବୌଦ୍ଧି ଦାୟିତ୍ୱ-
 ରେ ଜଙ୍ଗଲର ଦ୍ରବ୍ୟ ଲଗାଇବେ ନାହିଁ ଏବଂ
 ଏପରି ବ୍ୟବହାର ସକାଶେ ଉଚିତା ଉପରେ
 ବାର୍ଷିକ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଟ ୦ ୧୭ ଲେଖାଏଁ
 ଜଙ୍ଗଲକର ଦେବାକୁ ଦେବ । ଯୋଗା,
 କୁମ୍ଭନ, କମାର ପ୍ରକୃତ ବି ସେଉଁମାନେ
 ଅଧିକ କାଠ ଖରଚ କରିବୁ ସେମାନେ
 ବାର୍ଷିକ ଏକଟଙ୍କା ଫିସ ଦେବ ଯଦି ନେବେ ।
 ଗାହି ଛେକି ପ୍ରଭୃତ ଚରଇବା ସକାଶେ
 ପୁଣ୍ୟର ବଲେକୃତ ଯେଉଁ ପ୍ରାକ ନିକିଶୁ ବର-

ଦେବେ ସେମାନେ ଗୋପେଷାବର ରସକ-
 ମନେ ତରଇ ପାରିବେ ଏବଂ କୁମ୍ଭନକାର
 ଫିସ ସୁଦ୍ଧ ପ୍ରତି ମସିହା ସକାଶେ ଟ ୦ ୫ ଓ
 ଅନ୍ୟ ସମ୍ପୂ ସକାଶେ ଟ ୦ । ପ୍ରତିବର୍ଷ କମା
 ତହିଁର ଉଚ୍ଚା ବୌଦ୍ଧି ସମସ୍ତ ସକାଶେ ଦେ-
 ବାକୁ ଦେବ । ପୁଣ୍ୟ ବଲେକୃତଙ୍କ ଅନୁମତିରେ
 ତେଲ କମି ଅପାଦ ଦେଇ ପାରିବ ।

ଉପରଲିଖିତ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ନିୟମମାନଙ୍କରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ଜଙ୍ଗଲକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର-
 ପ୍ରତି ପୂର୍ବେ ଯେମାନ କଠିନ ନିୟମ ଥିଲା ତାହା
 ରହିତ ହେଲା । ଏଣିକି ଖୋରଧାବାସିମାନେ
 ତର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଗୁଣର ପ୍ରୟୋଜନୀୟ କାଠ
 ଏବଂ ଜାଳିକାର କଠ ଅଲେଖରେ ପାଇବେ ।
 ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲମାନରେ ପଶୁ ଚରଇ ପାରିବେ ।
 ମାଟି ପଥକର ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟକର ପର ବଣଦର
 ଦେବାକୁ ଦେବ । ଏହି କର ରସୂତମାନଙ୍କ-
 ଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ କମା ଉପରେ ଟଙ୍କାପ୍ରତି
 ଦୁଇପଇସା ଲେଖାଏଁ ପଡ଼ିବ । ବାଉର ଶରବ
 ହେଉ ଅଦମକାଳ ଯଦି କର ବିଚ୍ଛି କମି ନାହିଁ
 ସେମା ନ ବିଚ୍ଛି କର ଦେବେ ନାହିଁ । ପ୍ରକା-
 ମନେ ସେମାନୁ କି ଦେବେ ତେମାନୁ କାଠ-
 ବିକ୍ରୟକ କର ଅଧିକ ପାରିବେ । ପଶୁ
 ଚରଇବା ଚୟୁରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଗୋମ-
 ହସଦ ରଖି ଚରଇବା ବ୍ୟବସାୟ ଅଟଇ
 ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଦେବ । ଅନୁମୋଦନ
 ଅଣା କରୁ ଏଣିକି ଜଙ୍ଗଲ ଅଭ୍ୟାଗରର
 ସୁଧାଧି ଅଧି ସୁଧାଧି ନାହିଁ ।

ଶିବପୁର ମେଳା ବିତ୍ତ ।

ଗତ ମହାଳୟା ଋଣୀରେ ଗଜାନଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରାନ୍ତ ପର ନିହାରେ ଭଣ୍ଡ କରତା ଦେ-
 ବାର ଥିଲା । ପ୍ରସ୍ତ ବି ୩୦ ଶି ପୁର୍ବେ ଅର୍ଥ
 ଅଟେ ମହାଳୟା ଋଣୀ ପଡ଼ିଥିଲା ସେ ସମୟରେ
 ନୂରଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ଯାଣି ହୋଇ-
 ଥିଲେ ଏବଂ ଗତବର୍ଷର କୁମ୍ଭମେଳାରେ ପ୍ରାୟ
 ସେହି ପରମାଣ ଯାଣି ହୋଇଥିଲେ । ଗତ
 ବାରୁଣୀଯୋଗରେ ସେହି ପରମାଣ ବା ତଦ-
 ପେଷା ଅଧିକ ଯାଣି ହେବାର ସମ୍ଭବ କର
 ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଦାକମାନେ ସାମୁ ଓ ସମ୍ପର୍କ ରମାରି
 ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପାୟମାନ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ପୁର୍ବକୁ
 ବରବାରେ ବ୍ୟୟ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତା
 ଓଲଟଠାମତକ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ଯାଣ
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ଏଥିର

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

କାନ୍ଥ ବାସ୍ତୁଦେବ ମହାପାତ୍ର	ଦେଖାଗାଲ	ଟ ୩୮
କଲସମ ଦେ ଜମିଦାର	ପଞ୍ଚାମୁଣ୍ଡେଇ	ଟ ୧୮
ମଦନମୋହନ ଦାସ	ବାଲେଶ୍ଵର	ଟ ୩୮
ପାଠାବେଳା ସାହେବ	କଟକ	ଟ ୩୮

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।
ରାମବନବାସ
ନାଟକ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ କଳ୍ପ-
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁସ୍ତକ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଏକଟଙ୍କା ।
ମୋହନମୁଦ୍ରିତାବ ମାସିକଖଣ୍ଡକୁ ଦୁଇପଇସା ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

କିରୀଣୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଓ
ଦେବନାଗର ବର୍ଣ୍ଣପରଚୟ । ଏହି ପୁସ୍ତକ
ସାହାଯ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆବାଳକମାନେ ସବଜ-
ରେ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଦେବନାଗର ଶିକ୍ଷି ପାରିବେ ।
ବଜ୍ରଅକ୍ଷରରେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ-
ଅଞ୍ଚା । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସ୍ଵସ୍ତକାଳୟରେ
କିନ୍ଦୟ ଦୁଅନ ।

ସେକେଟିଂ

ଅନୁପ୍ରିମ-

ପ୍ରିମିଆ ଶାଲଗା ।

ଏଇ ଶାଲଗା ବୃତ୍ତୀ ଗରୁଡ଼ିମେଘର ଅନୁ-
ମୋଦନ ଓ ଦେଶୀ ଏବଂ ବଲଗା ୪୧ ଖଣ୍ଡ
ଉତ୍କଳ ମଣ୍ଡଳର ସାରଭାଗଦ୍ଵାରା ନୂତନ ଗ୍ରନ୍ଥ-
ପୁସ୍ତକପ୍ରକରଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ସେବନ
କରିଲେ ସାବୁରୀ, ଗର୍ମିଆ, ନାନାଦା,
ପାଚବେଦନା, ଗଣ୍ଡିଫୁଲ, ନାସିକା ଓ ମୁଖ-
ରୋଗର ଦା, ଦେହରେ ପାରସ୍ଫୁଟା ଓ ଚକା
ମାଗସଜା ପ୍ରଭୃତି ପାର ଉପଦଂଶ, ଓ ଦୂଷିତ
ସ୍ଵଚ୍ଛର ପୀଡ଼ା, ଏବଂ ଧାରୁଦ୍ଵଳା, ମେହ,
ମେହ, ପୁରୁଷରୁହାକ, ସ୍ଵପ୍ନକବାର, ପ୍ରସ୍ତାବ-
ନା ଅଳ୍ପ ବା ଅଧିକପ୍ରସ୍ତାବସଦ୍ ଧାରୁ କଃପ୍ରବ-
ଦବା, ହାତ, ଗୋଡ଼, ଓ ଚକ୍ଷୁ କ୍ଳାଳାକର
ରୁଗଣକୁ ନ ସ୍ଵକା, ସଦା ଆଲସ୍ୟଭବ,
ନାଶୁକବିକା, ଶରୀରର ବଳଶର୍ଯ୍ୟାନ୍ତନପ୍ରଭୃତି

ମାନବଶରୀର ସର୍ବପ୍ରକାର ଜଞ୍ଜଳ ଓ ଦୁର୍-
ସ୍ଵେଚ୍ଛା, ଏବଂ ସର୍ବପ୍ରକାର ଔଷଧକୁ ଦୂରରଥୁବା
କଠିନ) ରୋଗ ଅସ୍ଵେଚ୍ଛା କରିବାକୁ ଏହାର
ନିୟମ ସମତାପନ ଔଷଧ ଜଗତରେ ଅତ୍ତ
ନାହିଁ ; ସଦ ଦୁର୍ଘଳଦେହ ସକଳ କରିବାକୁ
ଦୂଷିତରକୁ ଶୋଧନ କରିବାକୁ ଓ ଶରୀର ଦୁଷ୍ଟ-
ସ୍ଵଚ୍ଛ ଓ ଜ୍ୟୋତିଷଶିଖୁ କରିବାକୁ ଅତ୍ତଲାସ
ଥାଏ ତେବେ ଏହି ଶାଲଗା ସେବନ କର ।
ଏଥିରେ ପାସ, ଅମ୍ଳମ, ମଦ ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି-
ପ୍ରକାର ବିଷାଳୁ ବସ୍ତୁର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ତଥାତ୍
ଏହା ସେବନ କରୁଁ ଦେହରେ ଶୁଦ୍ଧି ଜାତ
ହୁଏ ; ମୂତ୍ରା ଅବ୍ୟୟନୁଶି ହୁଏ ; ଓ ଦେହରେ
ଦୁର୍ଗୁଣ ଭଲ ସଞ୍ଚାର ହରେ ; ସକଳଗୁରୁରେ
ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଆବାଳ ଚୁକ୍ତ ବନିଆ ସେବ-
ନକରିବାକୁ ପାରନ୍ତି ; ଆହାରର ବନ୍ଧାବନ୍ଧ
ନିୟମ ନାହିଁ ସମସ୍ତ ନିୟମ ପ୍ରାୟ ସ୍ଵାଭାବିକ । ମୂଲ୍ୟ
ପ୍ରତିବୋଲଟ ୪ ୧୦ କା ଜୁଜନ ୪ ୧୦୮ କା
ଡାକମାସୁଲ ସ୍ଵରୁଦ୍ଧ । ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଇଂ-
ରାଜୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖି ଶିଖାଯିବେ ନାମ,
ଧାମ ଲେଖିଲେ ମଫସଲକୁ ଦେ: ଯେ:
ଜାକରେ ଔଷଧ ପଠାଇଥାଉଁ, ସର୍ବଦା ଏକେଠା
ଅବସ୍ୟକ । ଔଷଧପାଠକାର ଠିକଣା ।

ଜାଲୁର ପା, ମାରହାଳ,
*୧ ନଂ କଲେଜଷ୍ଟ୍ରିଟ କଲିକତା

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

କାଳାପ୍ରକାର ଶେଟ ବଡ଼ ସମ୍ପର୍କି
ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ୟରେ ପାର୍ଯ୍ୟବାର ଭଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଏ
ଜଗତରେ ନ ସ୍ଵକାରୁ ଅମେ ମରମତର
କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରୁଅଛୁ । ସାହାଜର ବରକାର
ଦେବ ଶ୍ରଦ୍ଧାଖାଳାଠାରେ ଚତୁ ବଲେ ସମସ୍ତ
ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଘଡ଼ିର ଅବସ୍ଥା ଅନିୟମିତ ମାସଠାରୁ ଦୁଇ-
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେରେଇ ଦିଅଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
ମତ ଦୋଷରୁ ନିୟମିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଡ଼ି କ
ଭଲିଲେ ପୁନର୍ବାର ଦୁଇପ୍ର କରଦିଅଯିବ ।

ଗିଲ୍ଟି

ଘଡ଼ିର ତେଲକ ବେଶ, ମୁଦ, ସୁଲିଷ

ସବୁଇନଫେକ୍ଟର ଓ ଇନଫେକ୍ଟରକର ବମର-
ଦେବାଇ ଓଗେର ସାଜ, (ବମର ଓ ପିଲୁଲୁ
ନାନାବିଧ ଅଲକାସ୍ତବ ରୂପା ଅବା ସୁନାଲେ;
ରୂପାର ମୁଦ ଓଗେର ଅଲକାର ସୁନାଲେ)
ଗିଲ୍ଟି କର ଦିଅଯିବ ।

କଟକ
୧୩୧୮୧୧ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଚନ୍ଦର ସମ୍ପାଦକ

ମେହରୋଗ ।

ଘାଟଘାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ଯଦ୍ଵାରା ନବୁ
ଡ଼ି ହେବ । ଦୂରନ୍ତ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କ
ଅକମଳ କରିଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଭଲାର୍ଥ ଗୌ-
ରୀଚନ୍ଦରକାର ଉତ୍ତମ କୁଦେ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
ସଦାସେ ଜୀବନର ମାୟୁ ପରିଚାଳନା କରିବୁଦେ
ଏହି ଔଷଧ ସମାଧାନରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
କଲେ ନୂତନ ରୋଗ ଏବଂ ଭଲ ରୂପ ପ୍ରପା-
ଦିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକରୋଗ ଅବସ୍ୟ ଅସ୍ଵେଚ୍ଛା ଦେବା
ଯେଉଁମାନେ ଅସ୍ଵେଚ୍ଛା ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠୟ
କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ-
ହୋଇ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶରୀର ଉତ୍ତମପରିରେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନ ଦେଲେ ଅତି
ଦୀର୍ଘ କାହିଁ ଅଳେକ ରୋଗୀ ଅସ୍ଵେଚ୍ଛା ନୁହ
କର ପ୍ରସଂସାପନମାନ ଦେଇଅଛୁ ସେ ସମସ୍ତ
ଅକଳମରେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ
କଲିକତା ଅବେରଡୋଲ ନଂ ୩୨ର ବବଳରେ
ସ, ଦେ, ରଜ କମ୍ପାନୀଠାରେ ଏକ ବଟକ
କରବାକଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସ୍ଵସ୍ତକାଳୟରେ
ଏହି ଔଷଧ ବିକୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଞ୍ଚ-
୧୬ ୪୨୩ କା । ପୁଲିନା ଓ ଜାକଶର୍ଯ୍ୟା ପ୍ରସକ

ବିଗ୍ଠମସାହେବକଂ କଟକା

ଫଳ ବିବେଚନାରେ ଏକା ୧୮୨୩ରୁ ମୂଲ୍ୟ
ଏକା ମୋହରକୁ ଶସ୍ତା ବୋଲିପାଇ ପାରେ ।
ଏ କଟକା କେବଳ ଉଚ୍ଚିଦପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାର ଚର୍ଚ୍ଚି
ଉତ୍ତମାଦ ବିଷାଳୁ ବା ଧର୍ମହାନକର ଦୁର୍ଘ୍ୟ ବିଚ୍ଛ
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ସମାନ ଉପକାଶ ବୋଲି ପୃଥିବୀର ବିଖ୍ୟାତ ।
ଅରେ ପଶ୍ୟା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି
ପାରବ ।

ଉଦୟମୟ, ପାକସ୍ତଳରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବିଲ, ଶ୍ଵେତକ ଉଦାରୁ ଉଦରର ପର-
ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଶୀତତା, ନିଦ୍ରାହୀନ, ଶୈତ୍ୟ, ଚାପୋ-

କଲକତ୍ତା ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୭ ଗ
ବୁଧ ୨୪ ଗ

କା ୧୧ ରୁଚ ମାତ୍ରେ କ୍ରମ ସ୍ଵର ୧୯୧୨ ଗଢ଼ା । ୨ । ଦେଶୀ ୬ ୩୧ ନ ସ୍ଵର ୧୨୧୧ ସାଲ ଶନକାଳ

ଅଗ୍ରିମ ଦାଣ୍ଡିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୪ ୨୯

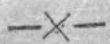
କଲକତ୍ତା ଗଙ୍ଗାକାରେ ସର୍ବସ୍ୱ ବିଶେଷ ଦୋଳଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ଏ ସମ୍ପ୍ରାଦେରେ ସମ୍ବାଦଅର୍ଥ ଅଳ୍ପ ଯେ କଲକତ୍ତାର ନିକମଧରୁ ଶ୍ରେୟ ସପ ବା ସର୍ପାକାର ଗୀତମାନ ବାଦରବାର ଦେଖିଯାଇ ଅଛି । ଏଥିରେ କଲକତ୍ତାଗାମିନୀକେ ଉଷା ଶ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନ ଦୁଅଇ ଏସବୁ ସପକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି । କଲକତ୍ତାର ଜଳଭଣ୍ଡାରରେ କଅଣ ପରି ଗୀତ କପର ଉତ୍ତମ ଦେଇ ପାଣି ନଳକାଟେ ବାଦାର ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି । ମିତ୍ତନପିପାଳିଣୀ ଶାସ୍ତ୍ର ଏଥିର ପ୍ରତ୍ୟକାର କରିବେ ।

ପୁରୀ ପ୍ରଦେଶୀକା ପଞ୍ଚମାର ଯେଉଁ ଫଳ ବଦାରଥିଲ ପାଟଣାକଲଗର ପଞ୍ଚମା ଶେଷ ଦୋଳ ନ ଥିବାରୁ ତାହା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । କୁଳୁଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ବଦାରଥିଲ ଏବଂ ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ପ୍ରଥମଶେଖୀରେ ୪୨୧, ୨ୟରେ ୧୨୩ ଏବଂ ୩ୟରେ ୧୫୨ ଗାଏ ୨୦୯୨ ଶୁକ୍ର ପାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ପଞ୍ଚମାର୍ଥଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ୫୨୦୮ ଥିଲା । ଏଥି ପୂର୍ବଦର୍ଶ ୫୦୩୨ ମଧ୍ୟରୁ ୨୧୫୧ ପାଶ କରିଥିଲେ । ସୁରତ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଫଳ ଉଣା ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ଏଠା କଲେଜ ଏଟିସ୍କୁଲରୁ କି ୩୩ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୦ ଶ ପାଶ କରିବା ପାଆରଣ ଫଳ ଭୁଲକାରେ ମନ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ଗର ମଙ୍ଗଳବାରଠାରୁ ଏଠାରେ ମୌଷ୍ଠି ବୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇ କ୍ରମାଗତ ଶର କାଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଝଡ଼ି ଲଗାଇ ରଖିଥିଲ ମଙ୍ଗଳବାରଠାରୁ ବୃଧବାରର ବୃଷ୍ଟି ଟାଣ ଥିଲା ମାତ୍ର ଗୁରୁବାର ଓ ଶୁକ୍ରବାର ଅଦୋଷ୍ଟ ବୃଷ୍ଟି ଓ ସକଳ ଗୋଫାନର ଆକାର ଧରୁଥିଲା । ସମୁଦ୍ରରେ ଗୋଫାନ ଦୋଳଥିବାର ସମ୍ଭବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରୟୋଜକର ଅଭେଦ ବୃଷ୍ଟି ଦେବାରୁ ଅନେକସ୍ଥାନରେ ଯାନବୃଣାର ବ୍ୟର୍ଥୀତ ହୋଇ ଅଛି । କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଜଳ ଶୁଷ୍କିଲେ ଅବାଦ ଦେବ କରୁବା ନିମ୍ନ ଭୂମିରୁ ଧୋଇରେ ଯିବା କଅଣ ସମୟରେ ପ୍ରଥମଦର୍ଶ ମରୁଡ଼ି ଓ ୨ୟ ଦର୍ଶ ଧୋଇ ଦୋଳଥିଲା ଏବର୍ଷ ସେତର ତଟିବାର ଅଶକ୍ତା ଦେଉଅଛି । ସବୁ ଲକ୍ଷଣକ ରଜା ।

ଦୂରଦୂରପୁର ଅଞ୍ଚଳରୁ କଣେ ପହଞ୍ଚେଇବ କେଉଁଅଛନ୍ତି କି ଗର ବାଦ୍ୟାତ୍ରିତ ଅଞ୍ଚଳର ଉପକୂଳବାସିଙ୍କୁ ଲବଣ ଯୋଗୁଳ କରିବା-କାରଣ ଭଲଗାୟ ଲବଣଦାକ୍ରମମାନେ ଅନୁମତ ଦେବାରୁ ଶର ଗରବ ଲୋକ ଲବଣ ଯୋଗୁଳ କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁଃସମୟରେ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହିଦେହୁ ଲୁଣ ଏକସେରକୁ ଦୁଇଅଣା ସ୍ତଳେ ଦେଉଅଣା ଦୋଇଅଛି । ଲବଣବିକ୍ରୀ-ଗାୟ କର୍ମରୁକର ଏହି ସ୍ଵବେଦର ଅଦେଶ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକ୍ଷାସମୟ ଅଟଇ । ମାଣ ଓଡ଼ିଶାର

ସବୁତୁରେ କଷ୍ଟ ବାଧବସ୍ତୁଲେ ଉତ୍ତୁରଞ୍ଚଳର କର୍ମରୁମାନେ ଲବଣ ଯୋଗୁଳସମ୍ଭାୟ କଠୋରତା ଉଣା ନ କରିବା ବଡ଼ ଅଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଗରମାସ ତା ୨୨ ରଖରେ ଲହୋରଠାରେ ହୁମ୍ମାନକର ଏକ ବିଷୟସର ଦୋଇଥିଲା । ତହିଁରେ ଧର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ସେ ଗର ଦରଦାରତେଲା ସରକାଣ କର୍ମରୁମାନେ ନିତାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ପୂଜକ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ଅକାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଧର୍ମରେ ଦ୍ରସ୍ତକ୍ଷେପ ଏବଂ ଯାହିକପ୍ରତ ଗୁରୁତର ଅଭ୍ୟାଗର କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷାର ରୂପର ବନୋବସ୍ତୁ କରବାରେ ବିଶେଷ ଚୁଟି ଦୋଇଥିଲା । ମହାମାନ୍ୟ ଗବ-ଶ୍ଵିର ଜେନରଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆଦେଦନ ପଠା-ଯିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । କଲକତ୍ତାର ଭାରତସର ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ଏକ ଅବେଦନ-ପତ୍ର ଗବଶ୍ଵିମେଶକୁ ପଠାଇବାର ବିଶ୍ଵର କରୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ହରଦାରମେଲା ଭଙ୍ଗ-ବିଷୟରେ ସରକାଣ କର୍ମରୁକର ଅଚରଣ ଉତ୍ତମରୂପେ ବଦାରଣ ଦେବାକୁ ଉଚିତ କାରଣ ଏଥିରେ ହୁମ୍ମାନକର ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛି ।

ଗରମାସ ତା ୩୧ ରଖ ସକାଳବେଳେ ଯାଜପୁରର ମୁକ୍ତସଙ୍ଗ କରେଷକୁ ପାଉଥିବା

ସଂସ୍କୃତରେ ତାହାଙ୍କ ଅଦାଲତର ଜଣେ ବାଦୀ ସମନାଦ୍ୟ ତାହାଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଟିକା ଦେଇ ଅର୍ଥ ୫ * କା ପଞ୍ଚାହ ଦେବାଇ କହିବାରୁ ମୁନ-ସଫ ଟଙ୍କା ସହଜ ତାହାକୁ ଫରୁକଦାସକୁ ଘୋଇ ଦେଲେ । ଅସୀମେ ଜବାବ ଦେଲା କ ମନସଫ ବାବୁର ପୁଣ୍ୟର କପିଳ ସତ୍ୟା ଘଟନା ପୁନଃକମ ତାହାକୁ କହିଥିଲେ କ କହୁ ସଦାନୀ ନେଇ ମନସଫ ବାବୁର ଠାକୁ ଗଲେ ପୁଣ୍ୟର ତାହା ପଲ ମନସଫଙ୍କ କହିବ । ଏହିକଥାରେ ନିର୍ଭରକର ସେ ୫ * କା ସଦାନୀ ଦେଇଥିଲା ମାତ୍ର ଗୁଣ ଦେଇନାହିଁ । କରୁରକାର୍ଯ୍ୟ ମଳ-ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମନ ଦାସ ଅସୀମପ୍ରଭ ମା ୨ ସ ବାଗ୍ ବାସ ଏବଂ ୫ ୦ କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଘଟନାରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ସମନଦାସ ଫାଗଲ ଅଥବା ବଚାନ୍ତ ମୂର୍ଖ ସୁଦୟଂ ଦଣ୍ଡ ବଢ଼ି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁରେ ଉତ୍କଳପ୍ରଭାସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ସେ 'ପ୍ରଭା'ରେ ପ୍ରବଳ ପ୍ରକାଶବସ୍ତୁରେ ଯଦା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ସଦାନୁଭୂତ ଅଛି । ଅନୁମାନେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବଳ ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ରଖିବା ଅସମ୍ଭବ । ପ୍ରାଚୀନ କଳିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମାଲୋଚନା କହିବା ସମ୍ପା-ଦକଙ୍କର ସୁଖି ବୋଲି ଅନୁମାନେ କହି ନାହୁଁ । ତଦ୍ୱାରା ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉପକାର ଅଛି । ସେ-ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ପ୍ରେରକପତ୍ର ଅନୁମାନେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ତାହା ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୁହୂର । ପ୍ରବଳଲେଖକ ମତର ପ୍ରକାଶନ ଅଛି । ଏ ଉପସ୍ଥରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି କ ପ୍ରବଳଲେଖକ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କର ଯେଉଁ ଦୟୋଷି ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ସାବ୍ୟସ୍ତ କହିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ହେଉ ବୋଲି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ମଧ୍ୟ ତହିଁର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ସେପରି ସମ୍ବନ୍ଧପୁରୁଷୋତ୍ତମ-ଶ୍ରୀ ତଳେ ପଞ୍ଚସ୍ତୋତ୍ର ଉପଧାସ୍ତର କଷ୍ଟସ୍ତରେ ସୁସଜାତ ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେପରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷରେ ଦେଖିଲୁଁ ନାହିଁ । ଅନାବ-ଶ୍ୟାମସ୍ତ ବାଦବତ୍ୟା କରବା ଭଲ ନୁହଇ । ଏହି ଦେହୁରୁ ଅନୁମାନେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରବାରୁ ନିରସ୍ତ ଦେଲୁଁ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକମଣ୍ଡଳର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସାମ-ରିତ ଯେଉଁ ପ୍ରେରକପତ୍ର ତେ ସମ୍ପାଦକରେ ଅନୁମାନେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁଁ ତହିଁରୁ ପାଠ-କମାନେ ଅବଗତ ହୋଇଥିବେ ସେ ଉକ୍ତ ସଭା ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସାନ୍ତେଦଶଦକାର ଟଙ୍କା ସଗ୍ରହ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟ-ମରେ ସଭାର ଏପରି ଅର୍ଥର ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ଅନୁମାନକ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିରୁ ପ୍ରମାଣ ହେଉଅଛି ଯେ ସଦ୍ୟମାନଙ୍କର ସୁଦେଶର ଉନ୍ନତ ପ୍ରତି ସପେକ୍ଷ ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ରା ଜନ୍ମ-ଅଛି । ଏତେ ଦେହା ସାମରିତ ଦେହା ଉତ୍ତରୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରବାରେ ସଭାର ଅର୍ଥ ବଳମ୍ କରବା ଉଚିତ ନୁହଇ । ଅନୁମାନଙ୍କର ସୁରଣ ଦେଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଆ ବିଶେଷତଃ କରଣସ-ନ୍ତାନମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଲଭର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା ସଭାର ପ୍ରଧାନ ସଦ୍ଧି ତାହା ଦେଲେ ଅନୁ-ମାନେ ପ୍ରସାଦକରୁଁ କ ସେତେ ଦେହା ସାମରିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଗାନ୍ଧି ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-ନ୍ଦରାଜରେ ଜମା ଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ୫୦୦ ନା ସୁଦ ଗାନ୍ଧୀ ଦେବ ଏବଂ ତଦ୍ୱାର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ପିଲାଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋ-ଇପାରିବ । ଅର୍ଥ ଅନୁମାନରେ କଲେଜ ଓ ସ୍କୁଲମାନ ଫିଟିବାର ଅଛି ଏହି ବର୍ଷ କେତେକ ଜଣ ପିଲା ସଭାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାର ଦେଖି-ଲେ ଅନୁମାନେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦିତ ହେବୁଁ ।

ଖୁରମର ଜାମଜ ଜଣେ ସାଦେବ ଅନୁମାନ-ରେ ଭାବ ଓ ତାଲି ରଜିହାର ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଉଦ୍ଧାରନ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦଙ୍କ ଲେଖି ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ଗଣ୍ଡେ ପ୍ରକଳପି ଅନୁମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟା ବିନିଗରର ଶୟଳି ଟଙ୍କା ସ ଦେବଙ୍କ ନିକଟରୁ ପଠାଇବାରୁ ସାଦେ-ବମତୋଦୟ ସଂଗ୍ରହଦ୍ୱାରା ତହିଁର ସର୍ଥାର୍ଥତା ବଡ଼ ଅଛି । ଉପାୟଟି ଏହି କ ସେତେ ଖୁଲ ଦେବ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ତହିଁର ତନୁଗଣ ଜଳ ମିଶାଇ ଭୂମିରେ ବସାଇ ଜାଳ ଦେବ । କଲ ଫୁଟିବାକୁଅରମ୍ଭ ଦେଲୁ ଖୁଲ ସରୁ ବା ଯୋଡ଼ି ଦୃଷ୍ଟିରେ ତନୁମିନଟଠାରୁ ପାଞ୍ଚମିନଟ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖି ତୁରୁ ଓଷାଲ ନେଇ ଅନ୍ୟ ଏକପ୍ରାମରେ ରଖିବ ଏବଂ ଦେହରୁ ବହଳ ତପ୍ତ କଣା ଲୁଟାରେ ମି ୨୦ ନିଟ ବା ଅଧକବା ଯୋଗ ରଖିବ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଦାଗିକ କାଡ଼ି ଫେଣ ଗାଳଦେଲେ ଦେଖିବ ସେ ଉଚ୍ଚ ଠିକ

ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହି କମରେ ତାଲି ରଜିହା କେବଳ ଗ୍ରାହଠାରୁ କଷ୍ଟରୁଅଧିକ ସମସ୍ତ ତାଲିକୁ ନିର୍ଥରେ ରଖିବାକୁ ହେବ । ଏଥିରେ ଜାଳଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରାୟ ଅଧେ ବଞ୍ଚିଯିବ । ପଞ୍ଚସାହାସ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ଏହି ଶୁଭରେ ଗ୍ରାହ ରଜିଲେ ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁକାଳ ଖରଚ ହୁଅଇ ମତ୍ର ଗ୍ରାହର ସ୍ୱାଦ ଝିବି ପାଣିପଥ ଦୁଅଇ । ତପ୍ତ ଓ ଲୁଟା ବଦଳରେ ପାଣ୍ଡିସ ବା କାଲି ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ଯାରେ କମାଗତ ଜାଳବା କାଠ ଯେପରି ଦୁଃସାଧ୍ୟ ହେଉଅଛି ତାହା ବିବେଚନା କଲେ ଯହିଁରେ ଅଧେ ଜାଳ ବଞ୍ଚି ଯିବାର କଥା ତାହା ଅବଶ୍ୟ ହିତକଳକ ଅଟଇ । ମାତ୍ର ସଦ୍ଧିରେ ଲେକେ ଏତେ କଷ୍ଟା ସୀକାର କରବେ ଏପରି ଅନୁମାନ ହେଉ ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶିତପ୍ରଭ ଏହା ସଦ୍ଧି ନୁହେ କାରଣୁ ଦସାସରେ ତପ୍ତ ବା ଲୁଟା ବେଉଁଠାରୁ ପାଇବେ ? ତତ୍ତଳ ବେସାଇରୁ ମଧ୍ୟ ଉପଯୋ-ଗୀ ନୁହେ କାରଣ ଯନରୁମିନଟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମସାଧ୍ୟ ଲାଗିବ । ଯେକାନ୍ତର ବ୍ୟୟପ୍ରଭ ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି ସେ ତହିଁର ଗଠନ ଏବଂ ଜାଳ ଜାଳବାର ନିୟମଦ୍ୱାରା କାଠ ବଞ୍ଚାଇପାରେ । ବ୍ୟୟପ୍ରଭ ଦୃଷ୍ଟି ନ ରଖିଲେ କୌଣସିମତେ ଅପବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ବ, ଏ, ପଞ୍ଚସାହାସ ଫଳ :

ଗରଂ ବ, ଏ, ପଞ୍ଚସାହାସଲ ନିକଟତାଗ-କେତରେ ବାହାରଅଛି । ଅନୁରକରୁଗରେ କ ୬୭ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜୀ-ଗ୍ରାହରେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିକଲେଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୃଷ୍ଣନଗର କଲେଜ ପ୍ରଥମ ହୋଇଅଛି ଏହା ଦୁଇଦିଗସ୍ତର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଯଥାକ୍ରମେ କ ୨ ଓ ୧ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବଞ୍ଚାନ ଏବଂ ସମ୍ଭୂତରେ କେହି ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ସୁରଭ' ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ଫଳ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷକଳକ ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ । ପାଞ୍ଚଦଶାସରେ କ ୨୩୭ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟବନ୍ଦ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏବର୍ଷ ମୋଟ ପଞ୍ଚାଶାଥା କ ୧୨୩୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ ୬୭+୨୩୭ = ୩୦୯ ଶ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଫଳ ନଦାନ୍ତ ମନ ଦେଲେକେହି ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଭବ ଦେବାର ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ କାରଣ ଗର ବର୍ଷ କ ୮୨୦ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୪୦ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ

ହୋଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହେଉଅଛି ଯେ ଏ ପଞ୍ଚମୀଟି ବଡ଼ ବିଠିନ ଏବଂ ଯେପ୍ରକାରେ ଏହା ସାଧାରଣତଃ କଲେଜର ଶେଷପଞ୍ଚମୀ ଅଟଇ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଗୁଣାଗୁଣ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଏଠା ରେଭିନ୍‌ସାକଲେଜରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଜ ୨ ଶ ପଞ୍ଚମୀ ନାମ ଗରସପ୍ରାଦରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି । ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ଜ ୨ ଶ ଏଠାରୁ ପାଶ କରାଯାଇଛି । ଶେଷପଞ୍ଚମୀ ନାମ ଉପେନ୍ଦ୍ରନାୟପୁଣ ଦତ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟଇ ଗରବର୍ଷ ଜ ୮ ଶ ପଞ୍ଚମୀ ଦେଇ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଏକଜଣ ପାଶକରାଗରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଜ ୧୧ ଶ ପଞ୍ଚମୀ ଦେଇ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣମଧ୍ୟରେ ଉପରଲିଖିତମତେ ଜ ୨ ଶ ପାଶକରାଗରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଅବଶ୍ୟ ଏବର୍ଷରୁ ଫଳସଞ୍ଚୟ ଏବଂ ଅନୁପାଳରେ ଭଲ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ମାତ୍ର କମ୍ପାନୀର ଦୁଇବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ପୁତ୍ରା ଅନରବିଭାଗରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନ ହେବା ଗୁଣ ଅସନ୍ତୋଷକଳକ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିରୁ ବୋଧ ହେଉଅଛି ଯେ ଏ କଲେଜର ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ହେଉ ନାହିଁ । ଅନରବିଭାଗରେ ଗରବର୍ଷ ଜ ୧୧ ଶ ଏବଂ ଏବର୍ଷ ଜ ୨୨ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାପ୍ରକାରେ ରେଭିନ୍‌ସାକଲେଜରୁ କେହି ଜଣେ ପାଶ କର ନ ପାରିବା କେବଳ ଶୁଦ୍ଧବୋଧରୁ ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି ଏବଂ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ପୁଣ୍ୟ ମୁଖପୁସ୍ତକର ପାଶ କରିବାର ସୁବିଧା ଥିବାରୁ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ଜିଜ୍ଞାସୁମତରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଥିଲେ ଏଣିକି ଯୋଗ୍ୟତାପ୍ରତି ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ହେବାକୁ ଉପସ୍ଥଳ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ଭଲ ଶିକ୍ଷା କରିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା-ବନୋବସ୍ତ ।

ବନୋବସ୍ତଦେଶର ବନୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନାୟ ସନ ୧୮୯୧ ଯାଲ ଡା ୩୦ ଉଚ୍ଚ ସେପ୍ଟେମ୍ବରରେ ଶେଷ ହେବା ବର୍ଷର ବିବରଣ ପାଠକର ଓଡ଼ିଶାବନୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଟ ବାହାଦୁର ଲେଲିଖିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି, ଯଥା;—
ସରହେ ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଶାକାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦକରେ ବହୁ ଉପୋକ୍ତି ପଠାଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ ଯେ ସନ ୧୮୯୦ ଯାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ଶେଷ-

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୨୧ ବର୍ଗମାଇଲ ଜମାଜାତି କରିବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଗର ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୮୭ ବର୍ଗମାଇଲ ଜମାକ ହୋଇଅଛି । ମୋଟ ୧୦୩୮ ବର୍ଗମାଇଲ ଜମାକ କରିବାରେ ଟ ୨,୧୯,୦୩୧୯୯୯୯୯ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ବର୍ଗମାଇଲରେ ଠିକ ଟ ୨୦୧୯ କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିଅଛି କିନ୍ତୁ ଟ ୧୨୫୯ କାରେ ହେବାକୁ ଥିଲା । ସୁତରାଂ ବ୍ୟୟ ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏପରି ଜମାକ ସମୟରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କୁ ପାର୍ଶ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ଜମାକକାରୀଗଣଙ୍କ ଦେବାର ପେଉଁ କିମ୍ପା ଅଛି ତାହା ଜମାକକର୍ତ୍ତା ପାଟରସନ ସାହେବ ପାସୋର ଯାଉଥିଲେ ଏବଂ ଉପକାରୀଗଣଙ୍କରେ ଅନେକ ଭୁଲ ରହିଥିବାରୁ ପରଦାଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ବଳମ ହେଲା । ଅଧିକକୁ ଗର ବର୍ଷାକାଳ ପୂର୍ବରେ ଜମାକ ହୋଇଥିବା ମୌଜାମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ କାଗଜ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସି ନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚୁଟି ଦେଖି ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଟ ଚୁଟି ପାରିଲେ ଯେ ପାଟରସନ ସାହେବ ସରହେ ମହୋଦୟର ଉଚ୍ଚ କର୍ମଗୁଣର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେବେ ସେ ଓଡ଼ିଶା ଉପାଗକର ନ ଥାନ୍ତେ ଓ ସାଗ୍ରିମାନ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ତେବେ ବଡ଼ ବନ୍ଧୁଶିଳା ଘଟିଥାନ୍ତା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୁଲାଇ ସାହେବ ସନ ୧୮୯୧ ଯାଲ ଫେବୃଏରୀମାସରେ ବନୋବସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ଗ୍ରହଣ କଲେ । ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନ ଜ ୨ ଶ ଅଗଷ୍ଟାଫ୍ଟ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଗୋ ୨ ଟା ଚକ ବା ଚକଲରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଠ ଚକଲ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସମାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସରହେମହୋଦୟଙ୍କ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଗର ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୯୧୦ ରସୁଲକ ସୁଦ୍ଧା କିଛି ଓ ଖଜଣା ଲେଖା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ୮୩୭୫୨ ମାତ୍ର ଭୂମରେ ଥିବା ୧,୩୮,୦୪୨ ବିଭା ବାକିଅଛି ପରଦାଳ ହୋଇଥିଲା । ଜମାକକ ଟିକଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୟା ଯାଉଅଛି ଏବଂ ଭରସା କୁଅଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମଗୁଣ ପ୍ରତିଦିନ ୨୦୦ ବିଭାରୁ ଅଧିକ ପରଦାଳ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ । କୌଣସି ଜମିର ଖଜଣା ବା ମାହାଲର ରକ୍ଷା ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିବା ୪୨୪ ପଞ୍ଚ-ଆଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୨୭ ଶ ଜମାକ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ଅଧିକ ଅପେକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିଲା । ବନୋବସ୍ତ

କାର୍ଯ୍ୟରେ ଟ ୪୫୫୯୮୯୯୯୯୯ କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ।

ଡେପୁଟି ପଞ୍ଚମୀର ଫଳ ।

ଗର ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ ଡେପୁଟି ବନୋବସ୍ତ-ପଦପ୍ରାପ୍ତିମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ପଞ୍ଚମୀ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଫଳ ବାହାର ଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି ତାହା ବଶେଷ ଶୁଭପ୍ରଦ ଥିବାର ଗର ସପ୍ରାଦରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି । ଜ ୨୦ ଶ ଡେପୁଟି ଏବଂ ଦଶଜଣ ସବ ଡେପୁଟି ସଦସ୍ୟବାଣେ ଭାବନ କରସ ପ୍ରୟୋଜକ ଥିବା ଏବଂ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ପଞ୍ଚମୀ ହେବାର ପୂର୍ବରୁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆ ଯାଇ ଥିଲା । ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ଅନୁସାରେ ଜ ୧୧ ଶ ପଞ୍ଚମୀ ହେବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ମାତ୍ର ଜ ୫ ଶ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହୋଇ ଜ ୧୧୦ ଶ ପଞ୍ଚମୀ ଦେଲେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅପଣା ୨ ଦେଖାୟୁ ଗୁଣା ସବୁପ ଜ ୧୨୭ ଶ ବଜ୍ରଭାଷା ଜ ୮ ଶ ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନୀଗୁଣା ଏବଂ ଜ ୫ ଶ ଓଡ଼ିଆ ଗୁଣାରେ ପଞ୍ଚମୀ ଦେଇଥିଲେ । କେବଳ ଜଣେ ସାହେବ କୌଣସି ଦେଶୀୟଗୁଣାରେ ପଞ୍ଚମୀ ଦେଇ ନ ଥିଲା । ଏହି ଜ ୧୧୦ ଶକ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୧୨୭ ଶ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସବନିମ୍ନ ଏବଂ ଚୂଡ଼ାୟାଂଶ ଅଳ୍ପ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ ଜ ୧୧ ଶ ପାଶ କର ନାହାନ୍ତି । ଏ ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷକଳକ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଗୁଣାନୁସାରେ ଯେଉଁ ଦଶଜଣ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଲଭିଲେ ଏବଂ ଯାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାବୁ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ ପ୍ରଥମ ଓ ବାବୁ ରାଜକିଶୋର ଦାସ ୪ ଥି ହେଲେ ସେମାନେ ମାସକୁ ଟ ୫୦୯ ଲେଖାଏଁ ବେତନରେ ଶିକ୍ଷାନବସ ଡେପୁଟି ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଜିନିଷ ସବ ଡେପୁଟି ଥାଇ ମାସକୁ ଏକଶତ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ବେତନ ପାଉଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକାକେଳିକେ ଏକଟି ଡେପୁଟି ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ କରାଗଲା । ଏହି ଦଶଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେହି ମୁସଲମାନ ନାହିଁ । ପଞ୍ଚମୀର ଅଳ୍ପ ସରକାରୀଗୁଣାରେ ପୁଣ୍ୟାଳ ଲଭିଥିବା ଦେଶୀୟ ଲେକ ଏବଂ ଉନ୍ନତଶିକ୍ଷାର ଲେକ ବନୋବସ୍ତରେ ଅଳ୍ପ ଦଶଜଣ ଶିକ୍ଷା ନବସ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଜିନିଷ ମୁସଲମାନ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାବାସୀ କେହି ନାହାନ୍ତି । ଅନୁମାନ କୁଅଇ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ

ଟଙ୍କା ରାଶି ଦେଇ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍କଳ
ଲେଖାଇ ନେଇ ରେକର୍ଡ଼ କରାଇ ନେଉଥାନ୍ତି
କେତେକ ସେମାନଙ୍କର ଚାନ୍ଦୁଣ ବୋଧ କରୁଥାଏ
ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ରାଜଦାତାଙ୍କୁ ହୁକୁ-
ମରେ ମୁଗ୍ଧ ଥାନ୍ତି ମାତ୍ର କୌଣସିକାଳରେ
ପୁରୁଷରେ ପିତା ବ୍ୟୟ ନୁହେଁ ଓ ମଧ୍ୟ ପୁତ୍ର
ପିତାର ଭିକ୍ଷୁ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଫଳଲୋଗୀ ହୋଇ-
ପାରନ୍ତି ବ ନାହିଁ ତାହାର ଅନେକ ପ୍ରକରକ
ଅଛି ଓ ଅଦାଏର ଅଣା ରାଜଦାତା ପୁତ୍ରର
ପିତାଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କ ରଖନ୍ତି ଏହା ନିତାନ୍ତି
ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅବଧେୟ ବାଳକମାନେ ଟଙ୍କା
କରଜକର ପିତାଙ୍କୁ ଅନର୍ଥକ ସେହି ରାଜପୁ-
କରକେ ଏହା ନିତାନ୍ତି ଅସମ୍ଭବ ଅମ୍ଭେ ଏହା-
ପୁତ୍ର ସମ୍ପାଦାରଣକୁ ଜଣାଇ ଅଛୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ଯଦ୍ୟପି ଅମୂଳପୁତ୍ରମାନେ
ଅଗ୍ର ପଞ୍ଚାହ କୌଣସି ତନସୁକ ବା ଚୈତ୍ରକୋଟ-
ହାସ ବାହାର ନିକଟରୁ ବନ୍ଧୁ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତି
କମ୍ପା ସେହିମାନେ କହନ୍ତି ଅମ୍ଭ ଅଜ୍ଞାନରେ
ସେଥିର ଦାୟିତ୍ଵ ଅମ୍ଭ ସଙ୍ଗରେ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ
ତହିଁରେ ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଯେ ରାଜଦାତା-
ଙ୍କର ଲୁଚିଆଣା ଦାମାନ୍ୟ ଦାବିକାରେ ବିଶେଷ
ଲିଭକୁ ଅପା ରଖନ୍ତି ଏ ବସୟ ସମ୍ପାଦାର-
ଣକୁ ଜଣାଇଲୁ ।

୩୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ୯୬

Lucky Narain Roy Chowdhury
Zemindar

ଅକୃତ୍ରିମ-

ଜ୍ୟାମେକା ଶାଲଣା ।

ଏଇ ଶାଲଣା ବୃତ୍ତିର ଗଣପତି-କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନ-
ମୋଦତ ଓ ଦେଖି ଏକ ବରଜା ୪୧ ଶ୍ରୀ
ଉତ୍କଳ ମେଲର ସାରଣାହାର ନୁହଇ ସ୍ଵା-
ସ୍ଵନକପ୍ରକରଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ସେକର
କଲରେ ପାସରଦା, ଗର୍ମଦା, ନାଲିଦା,
ବାଜବେଦନା, ଶ୍ଵେତଲ, ନିର୍ଯ୍ୟକା ଓ ମୃଗ-
ଭରର ଦା, ଦେହରେ ପାସପୂଜା ଓ ଚନ୍ଦା
କାମପତ୍ରା ପ୍ରଭୃତି ପାସ ଉପଦଂଶ, ଓ ଦୃଷିତ
ଲିଭିର ପାତ୍ରା, ଏକ ଧାତୁଦୃକଲଦା, ମେଦ,
ପମେଦ, ସୁରୁଷରୁକା, ସ୍ଵପ୍ନବକାର, ପ୍ରସ୍ତାବ-
କ୍ଵାଳା ଅଳ ବା ଅଧିକପ୍ରସ୍ତାବପଦ ଧାତୁ ନିସ୍ପଦ
ଦେବା, ଦାତ, ଗୋଡ଼, ଓ ଚକ୍ଷୁ କ୍ଵାଳାକର
ସୁରଣସିନ୍ଧୁ ନ ସ୍ଵକା, ସଦା ଆଲସ୍ୟଭାବ,
କୋଷ୍ଠାବକା, ଗଣରୁ ବଳସାମ୍ୟଭାବପ୍ରଭୃତି

ମାନବଶରୀର ସମପ୍ରକାର ଜଞ୍ଜଳ ଓ ଦୁର୍-
ଭେଗ୍ୟ, ଏକ ସମପ୍ରକାର ଔଷଧକୁ ହରାଇଥିବା
କଠିନ, ଭେଗ ଅଭେଗ୍ୟ କରିବାକୁ ଏହାର
ନିଧାୟ ସମତାପନ ଔଷଧ ଜଗତରେ ଆଉ
ନାହିଁ; ଯଦି ଦୁର୍ବଳଦେହ ସକଳ କରିବାକୁ
ଦୃଷିତରୁ ଶୋଧନ କରିବାକୁ ଓ ଶରୀର ହୁଷ୍ଟି-
ପୁଷ୍ଟି ଓ ଜ୍ୟୋତିବଶିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଅଭିଳାସ
ଥାଏ ତେବେ ଏହି ଶାଲଣା ସେକର କର ।
ଏଥିରେ ପାସ, ଅମ୍ଳମ, ମଦ ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି-
ପ୍ରକାର ବସାକୁ ବସ୍ତୁର ସଂଶ୍ଳେଷ ନାହିଁ । ତଥାକ
ଏହା ସେକନ କରୁଁ ଦେହରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଜାତ
ହୁଏ; ସ୍ଵା ଅଧ୍ୟନ୍ତରୁ ହୁଏ; ଓ ଦେହରେ
ଦୁର୍ଗଣ କଳ ସଂଶ୍ଳେଷ ହରେ; ସକଳରୁରେ
ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଅବାଳ ରୁକ ବନଜା ସେ-
କକରବାକୁ ପାରନ୍ତି; ଅଦାୟତର ବନାବଜ
ନିୟମ ନାହିଁ ସମସ୍ତ ନିୟମ ପ୍ରାୟ ସ୍ଵାଭବିକ । ମୂଲ୍ୟ
ପ୍ରତିବୋଲ ଟ ୧୯ କା ତୁଳନ ଟ ୧୦୯ କା ।
ଜାକମାସୁଲ ସୁଭକ୍ତ । ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଇଂ-
ରାଜୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖି ସ୍ତ୍ରୀମାନେ କାମ,
ଧାମ ଲେଖିଲେ ମଫସଲକୁ ହେ: ଯେ:
ଜାକରେ ଔଷଧ ପଠାଇଥାନ୍ତି, ସର୍ବସ ଏକେଶ
ଅବଶ୍ୟକ । ଔଷଧପାଇବାର ଠିକଣା ।

ଜାକର ପା, ମାରଟାନ,
୪୧ ନଂ କଲେକ୍ଟରୁଟ କରିବକା

Watches! Clocks! Time pieces
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company Charge moderate.

ଉତ୍ତମରମଣି ।

ଜାକାପ୍ରକାର ଶ୍ଵେତ ବଜ୍ର ଶିଳ୍ପାବର୍ତ୍ତ
ଉତ୍ତମରମଣି ମସ୍ତକ ଚୁପା ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ଵରେ ପାଦାପିବାର ବଳ ବଦୋବସ୍ତ ଏ
ଜଗତରେ ନ ସ୍ଵକାରୁ ଅମ୍ଭେ ଉଚ୍ଚି ମସ୍ତକର
କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରୁଅଛୁ । ଯାହାକର କରକାର
ଦେବ ଶ୍ରୀପାଖାଳାଠାରେ ଉତ୍ତ କଲେ ସମସ୍ତ
ଜାଣି ପାରିବେ ।
ଉତ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାନ୍ଧୀ ଶ୍ରୀମାତାଠାରୁ ଦୁଇ
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେକ ଦିଅପିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମତ୍ତ-
ମତ୍ତ ବୋଷରୁ ନିୟମିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତ କ
ରୁଲିଲେ ସୁଳକାମ ଦୂରସ୍ତ କରିଦିଅପିବ ।

ଗିଲଟା

ଉତ୍ତର କେଲକ ଚକଟ, ମୁଦ, ସୁରୁଷ

ସକଳଗଣେକର ଓ ଲନସେକରକର ବମର-
ଦେବାଲି ଓଗେର ସାକ, (ରମ୍ପାର ଓ ପିତୁଲକ
କାନାବଧ ଅଲକାସଦ ରୂପା ଅବା ସୁନାଲେ;
ରୂପାର ମୁଦ ଓଗେର ଅଲକାର ସୁନାଲେ)
ଲେଟି କର ଦିଅପିବ ।

୧୪୯
୧୯୧୬୮୧ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ଦସ

ମେହରୋଗ ।

ଘଟଣାକାଳରେ ସମସ୍ତ ଜାଲ ସଂସାରୀଙ୍କର
ଓ ଦେହ । ଦୂରନ୍ତି ପ୍ରମେଦକ୍ୟାସ ଯେଉଁମାନଙ୍କ
ଅନିମଣ କରିଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଭଲାଇଁ ଗୋ-
ଶକରକାର ଉଚ୍ଚିତ ନୁହେଁ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
ସକାପେ ଶାବକର ମାତ୍ର ପରିତ୍ୟାଗ କରିବୁଦେ
ଏହି ଔଷଧ ଯଥାସ୍ଥାରେ ଏକସପ୍ତାକ ସେବା
କଲେ ନୂତନ ଯେଉଁ ଏକ ଭଲ ବୃଦ୍ଧ ସମ୍ପା-
ଦିରେ ସୁସୁଦନ ଯେଉଁ ଅବଶ୍ୟ ଉଭେଗ୍ୟ ଦେହ
ସେହିମାନେ ଅଭେଗ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିସ୍ଵସ୍ତ
କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ
ହୋଇ ଜାତକର ଶେଷସମସ୍ତ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶ୍ଵାସ ବସ୍ତୁପିରେ ପ୍ରକଟକ ନ ଦେଲେ ଯେ
ସିକ ନାହିଁ ଅକେଳ ଗେଗା ଅଭେଗ୍ୟ ଲବ
କର ପ୍ରସଂସାପସମାକ ଦେଲପ୍ରକ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅକଳମରେ ସୁସୁକାକାରେ ପ୍ରକଟକ ଦେବ
କଲକତା ଅବେକତୋଇ ନଂ ମତ୍ତ ଦବକରେ
ସ, ଯେ, ଗତ ବସ୍ତାନକଠାରେ ଏକ ବଟକ
ଦରଦାକଜାକ ପ୍ରତି-ବସ୍ତାନକ ସୁସୁକାଲସୁଦେ
ଏହି ଔଷଧ ବକସ୍ତ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକମି-
ହକୁ ୪୫ କା । ପୁଲିଆ ଓ ଜାକଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରାକ

ବିଗ୍ଠମସାହେବକଂ ବଟିକା

ଫଳ ବିବେଚନାରେ ଏକ ଫଳୁଅର ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ମୋଦରୁ ଶସ୍ତା ବୋଲିପାଇ ପାରେ ।
ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉଚ୍ଚିଦପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାସ ଚର୍ଚ୍ଚି
ଶିଷ୍ୟାଦି ବସାକୁ ବା ଅର୍ଯ୍ୟଦାକର ଦୁବ୍ୟ ବିକ୍ତ
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାବତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।
ସକଳ ବସ୍ତୁସର ଶ୍ରୀ ସୁରୁଷକ ପସରେ
ସମାନ ଉପକାଶି ବୋଲି ସୁସ୍ତରେ ବିଖ୍ୟାତ ।
ଅରେ ପସାଶା କଲେ ଏଥିର ଶୁଣ ଜାଣି
ପାରିବ ।
ଉଦସମସ୍ତ, ପାକସ୍ତକରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଗ୍ଧପଥା,
ମୁଗ୍ଧୁଲ, ଭୋଜକ ଉତ୍ତାରୁ ଉଦରର ପର-
ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ପୀଡ଼ା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ଶୈତ୍ୟ, ଚାନ୍ଦା-

ଦୁଗମ, କ୍ଷୁଧାମାନସ, ଶ୍ୱାସ, କୋଷ୍ଠବଦନା, ବିବିଧ ଚର୍ମରୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଓ ଶେଷିକ ସୀତାରେ ଏହି ବଞ୍ଚିବା ଅମୋଗ ଔଷଧ । ଏକ ଇନ୍ଦ୍ର ପରାଧାର ଓ ଦେହସୁଖି-
ପକ୍ଷରେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ହିତକାରୀ ।

ହିନୋସ୍ଥାନର ସକଳପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ-
ଔଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-
ଫଳୁଆ ଅଧାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ
ଟ ୦ ୫୫ ଅଟଇ । ତାବର୍ତ୍ତୀ ପୁଅକୁ ଦେବା-
କୁ ଦେବ ।

ସଦର ଓ ମଫସଲବାସୀ ମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
ଅଳ୍ପକୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ
ସୁବିନୋଦପୁ ସହର ଦୀର୍ଘ ଚଳୁଅଛି । ଏପ୍ତ-
ରେ ନାନାବିଧ ତାଳୁକ ଓ ଇକବିଂଶ ଔଷଧ
କିମ୍ବଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଦି
ସେହିଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ କୁଏ ଲେଖିଲେ
ଅଭିଷେକ ଓ ବିଶେଷ ସାବଧାନତା ସହର
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରକ-
ରକୁ କରୁ । ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାନ୍ତରୁ
କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ଚିହ୍ନ ଉପର
କଳାଇ ଦର ଉପରେ ବିଶି ପଠାଇବାର ପରି-
କ୍ରମନମନ୍ତେ ପରକର ଟ ୨୧ ହିସାବରେ କିମ୍ପ-
ସକ ପ୍ରାକୃତମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେକଳ
ପ୍ୟାଣ୍ଡ ଓ ତାବର୍ତ୍ତୀ ପଠାଇଲେ ଔଷଧ ଓ
ଦ୍ରବ୍ୟର ଭାଲ୍ୟପେଇବର ତାବରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଯାଇ ଥାଏ । ବେରୁ ବା ଇନସିସିଏନ୍
ପକ୍ଷ ସୁଗ୍ରହ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦକାର୍ତ୍ତ ବା
ଉତ୍ପାଦକସିଧ ହିତର ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
ପକ୍ଷର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଜାତିର ଗଞ୍ଜା କିମ୍ପାକର
ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସର୍ବାଦା ସେଗର
କିମ୍ପା ଓ ଔଷଧ ପ୍ରେରଣ କରିବାସକାଶେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଇଥାନ୍ତି । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସର୍ବାସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛି ଏ ସେହି-
ମାନେ ଅମୁଦ୍ରାସ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ବିକ୍ରୟିତ ଦେବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତୁ ସେମାନେ ପାତ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥିତିର
କାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଉତ୍କଳ କ ନା, ଶ୍ୱେନୀ ପୁରୁଷ
କ ଥା, ଦେହର ସୁଖ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା
ବିଶ୍ୱାସନ, ଅଧାର, ବୋଧୁଶୁକ୍ତି, ଧାରୁ ପ୍ରକୃତ,
ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ବୁଝନ୍ତୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ତାହାର ସମାଧାନ ଔଷଧ ପଠାଇବୁ ।

ଟଙ୍କା, ବରଫି କ ପତ୍ରାକ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଅମୁଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରୟୋଜନ ଓ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ।

୧ । ପାଉଁଶର ଦେଇ—ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ମସ୍ତି-
କର କଣ୍ଠ ଓ ଗାଣ୍ଡିକରୋଗ ହୋଇ ଦେହ ଓ ମସ୍ତିକ ସୁଖରତ,
ଦେହ ବର୍ଦ୍ଧନ, ଶୋଷଣକୁ ଓ ସୁକାଶକୁ ହୁଏ । ପ୍ରତିଦିନ
ମୂଲ୍ୟ ବାଉଁଶମାତ୍ର ।

୨ । ଚକ୍ରପାଣି—ମାନ ହୃଦାଞ୍ଚଳ ସଦ୍ୟ କିନ୍ତୁ ପ୍ର-
ସାର ବାଲେ ନାନା ପଦାର୍ଥ ବଞ୍ଚିମାତ୍ର ଜଣା ଯାଏ ନାହିଁ ।
ପ୍ରତିଦିନ ମୂଲ୍ୟ ବାଉଁଶମାତ୍ର ।

୩ । ସୁଦହାଣି—ଏହା ସାଧାରଣ ସେବକ କଲେ
କି ପ୍ରାଚୀନ କି ନୂତନ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅନୁରୋଧ, ଚିରଦେ,
କାୟ ଶୁଳ (ଅମାକା) ଓ ବନମାତ ଅତି ସୁଖାଦାୟକ-
ଇଷମାନ ଉଦ୍ଧର ହୁଏ । ଏକପକ୍ଷ ବାଳ ସେବକରୁ ଔଷ-
ଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଟଙ୍କା ।

୪ । ଦୋଷଭେଦ ବଞ୍ଚିବା—ଏହୁ ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର
କଲେ କି ପ୍ରାଚୀନ କି ନୂତନ ସବୁପ୍ରକାର ଦୋଷରତ ଏକ
ଦୋଷଭେଦରତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାକା; ଯଥା, ଦୋଷାତ୍ତ କାୟ,
ଦୁଇ, ଅର୍ଶ, ଶୋଥ, ଉଦର, ସ୍ୱପ୍ନ, ପାଣ୍ଡ ଓ
ଉଦର ପିତ୍ତପାକା ଓ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଉଦାତ ହୁଏ ।

୫ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାଞ୍ଚଳ ନିରୋଧକ । ସର୍ବପ୍ରକାର ପାତ୍ରାଳେ
ଏକକ୍ରମ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ବ୍ୟବହାରର ସନ୍ଧ୍ୟା ମଧ୍ୟ
ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ । ସପ୍ତାହ ବାଳ ସେବ-
କରୁ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୬ । ହୃଦୟର ଅଭିଷେକ—ଏହା ସେବକ କଲେ ମନ-
ଲେପନା ବା ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଉଦାତପ୍ରକାର କୁର, ସର୍ବ ପ୍ରକାର
ପାତ୍ରକୃତ, ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପାଳ୍ୟାୟ କୁର, ପ୍ରାଣୀ,
ପକ୍ଷୀ, ପଶୁ, ଅକୃତ, ଶୀର୍ଷା, ଲକ୍ଷ୍ମଣପା, ଅନୁରୋଧ
କୋଷ୍ଠ, ଶାସ୍ତ୍ରର ଓ ମାତୃସିଦ ଅବସରତା ଇତ୍ୟାଦି
ବଦ୍ଧତ ହୁଏ ଏବଂ ଦେହ ପରିସୁକ୍ତ ହୋଇ ଉକ୍ତ ସମ୍ପାଦ
ହୁଏ । ଏକ ପକ୍ଷକାଳ ସେବକରୁ, ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ
ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଟଙ୍କା ।

୭ । ଗୋପିପତ୍ରାକ (ଗାଈପା)—ଅଭ୍ୟୁକ୍ତ ଅପା-
ନ, ଚକ୍ରାତ ଅଭିଷେକ ଶାସ୍ତ୍ରର ଓ ମାନସିକ ପରିକ୍ରମ,
ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଉଦାତପ୍ରାଣୀ ପାତ୍ରାକ ଉପରୋକ୍ତ, ପ୍ରମେହ, ଉଦର
ଇତ୍ୟାଦି ଦେହ ଉକ୍ତ ଦୋଷ ମାନ୍ୟତାରେ, ବର୍ଣ୍ଣା,
ଗାତ୍ର ପରିକ୍ରମ, ନେତ୍ର ଓ ନାସିକା ଦେଶ, ଶାସ୍ତ୍ରର
ଓ ମାନସିକ ଅବସରତା ଇତ୍ୟାଦିଦେଶ ଓ ଉପରୋକ୍ତ ସୁଖା
ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉଦ୍ଧରତ ହୋଇ ମାତ୍ରଦେହ ମନ-
କର ବଞ୍ଚାପ୍ରତି ଶୋଭାପ୍ରଦ ହୁଏ । ମୁଖପଦରେ ମଧ୍ୟ ବଳୀ-
ଆକଳନରେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ । ମାନ୍ୟତାରେ ଉଦ୍ଧରତ,
କାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଶକ୍ତି ଏହା ସେବକେ ଅଭେଦ ହୁଏ ।
କାର ଉପସ ସେବକରୁ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠଟଙ୍କା

କାକୁଳଦା, ଚାବୁର ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଔଷଧରଗାରୀ } V. L. M. S.

ବାଲିକାଗଞ୍ଜ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

କାଳିକାରେ ବାଲିକାଗଞ୍ଜର ବର କମ୍ପାନୀ
ଦୋଷାଳରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉ ଅଛୁ ସତ୍ୟା—

୧୦ ପକ୍ଷ	୧୫ ପକ୍ଷ	୨୦ ପକ୍ଷ	୨୫ ପକ୍ଷ
୧୦ ପକ୍ଷ	୧୫ ପକ୍ଷ	୨୦ ପକ୍ଷ	୨୫ ପକ୍ଷ
୨୦ ପକ୍ଷ	୨୫ ପକ୍ଷ	୩୦ ପକ୍ଷ	୩୫ ପକ୍ଷ
୩୫ ପକ୍ଷ	୪୦ ପକ୍ଷ	୪୫ ପକ୍ଷ	୫୦ ପକ୍ଷ

ଶ୍ରୀମତ ବାଲିକାଗଞ୍ଜର ବର କମ୍ପାନୀ
ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ
ଦୋଷାଳରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉ ଅଛୁ ସତ୍ୟା—
ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ
ଦୋଷାଳରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉ ଅଛୁ ସତ୍ୟା—
ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ
ଦୋଷାଳରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉ ଅଛୁ ସତ୍ୟା—

ପିତ୍ତତାର ।

ଏ ତାରକୁ ବେଉଁପକ୍ଷେ ପାଞ୍ଚଲେ, ଚର୍ମ
ରଥରେ ଉତ୍କଳୀୟ ଦୋଷାଳରେ ପାଞ୍ଚଲେ
ଦେଲେ ପାଣିଗଳା ଦେ ଦେବ ଦରର ମଫ-
ଅଲେ ଲେପିଦେଲେ, ମଜରୁ ଦେବ ଓ ଉକ୍ତ
ଧରତ ଲାହିଁ ।

କରିଲୁ ଚମତ୍ତା ଓ ସାକରେ ଲଗାଇବାର
କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଷେକ କର ତତ୍ପାଞ୍ଚ

ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକରେ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକର କମ୍ପାନୀ
ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକରେ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକର କମ୍ପାନୀ

ପ୍ରତିମତ୍ର ସର୍ବାଞ୍ଚ

ଧାତୁପ୍ରତି	ଟ ୦୫
ଅକ୍ଷୟମୁକ୍ତ	ଟ ୨୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ୍ତ	ଟ ୫

ମାତ୍ର ବୋଧିତ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ଦେଲେ ଉକ୍ତ
ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
କାହିଁ ।

ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଓ ଉଦାତପ୍ରକାର ସକାଶେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିମ-
ତ୍ରର ଦେବା ଓ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ପ୍ରତିମତ୍ର ଦେବ ।
ଅଧିକ ଦରର ସକାଶେ ପ୍ରତିମତ୍ର ଦୋଷାଳରେ
ଦୋଷାଳରେ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକରେ ପଠାଇ
କାକୁ ଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ସଦ୍ୟ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକର କମ୍ପାନୀ
ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକରେ ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକର କମ୍ପାନୀ

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନଳସହିତ ସମବଳବାସ-
 ନାଟକ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କରୁଅଛୁ । ବାବୁ
 ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସମ୍ପୃକ୍ତବାସ ଏହା ରଚିତ ଏବଂ
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି ।
 ଏଥିର କଲେକ୍ଟର ଉପାୟ ଆଠପେଟ ଅଞ୍ଚଳର
 ପୃ ୧୦୨ ଷ୍ଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ଅଟଇ ।
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେତେ ନାଟକ ପ୍ରକା-
 ସିତ ହୋଇଅଛି (ଅଧିକାଂଶ ଏହି ପ୍ରକାଶ-
 କର) ସବୁଠାରୁ ଏହା ଉତ୍କଳ ଏବଂ ରଚନା-
 କୌଶଳ ଦାଦାରାଠାରୁ ଉତ୍କଳ ନୁହଇ । ଏ-
 ନାଟକରକାବ୍ୟମାନେ ଏଥିପୁରୀ ଏହା ଅଭିନୀତ
 ହୋଇଥିବାର ଦେଖି ଏଥିର ଗୁଣାଗୁଣ ଜାଣି
 ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ବିଦେଶୀମାନେ ଏହାକୁ
 ଥରେ ଚାହିଁ ନା ବୁଝାଣମ ମନେ କରନ୍ତେ ନାହିଁ ।
 ପୁସ୍ତକର ବିଷୟ ସମାପ୍ତ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ
 ଅର୍ଥାତ୍ ସମତନ୍ତ୍ରର ସଂକଳନରେ ଦେବା
 ସମୟରେ ତାହାଙ୍କର କଳକାସ କରକାର ଯାଶ,
 ଏହି ଦୂର୍ଦ୍ଦେଶକାଳ ସଂକଳନ ଅର୍ଥାତ୍ ଏମନ୍ତ
 ସରସ ଯେ କଳକଳାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତବୃତ୍ତ କଠିକ
 ମନକୁ ମଧ୍ୟ ଭରଜାଇ ଦେବ । ତହିଁରେ ପୁଣି
 ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ଚରଣ ସମାଜସିଦ୍ଧାନ୍ତ ରହାବର ଅଟଇ ।
 ପାଠକ ଓ ଶ୍ରୋତାମାନେ ସେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯଥୋଚି-
 ତରୂପେ ପାଇବେ ସମ୍ଭବତଃ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଏକଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କଥୋପକଥନ ଅନାବଶ୍ୟକ-
 ରୂପେ ଗାର୍ଭ ଏବଂ ଠାକେ, ବଳୁତା ପ୍ରାୟ
 ହୋଇଅଛି । ଦୁଇଏକ ଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ
 ଦୋଷ ହେଉଅଛି ଯେମନ୍ତ ଦୃଶ୍ୟ ଅଭିନୟର
 ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ ।

—*—

କୃଷକମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଣଭୂମିର ପ୍ରଭାସୀ
 ଏବଂ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରଭାସୀ କ୍ରମାଗତ
 ବୃଦ୍ଧି ହେବୁ ଥିବାର ସମ୍ଭବପୁରୁଷୋତ୍ତମ
 ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କର ସୁଦ୍ଧା ବିଦେଶରା କରନ୍ତି ବ
 ପ୍ରାରବର୍ଷରେ କୃଷିର ଅବକଳ ହେଉଅଛି
 ଏବଂ ତହିଁର କାରଣ ଏହି କି କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଅଧି-
 କି ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ରହିଅଛି । ଶିକ୍ଷିତ-
 ଲୋକ ବା ପଢ଼ିତମାନେ କୌଣସି କାଳରେ
 ହାତରେ ଲାଙ୍ଗଳ ଥର ଗୁଣ କରୁଥିବାର
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜଣା ନାହିଁ ଏବଂ ଏଣିକି ଦେହ
 କର ହେଉଅବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ ମାନକ ନାହିଁ ।
 ଅଥଚ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗୃହିତାର ଭ୍ରମ । ଶିକ୍ଷିତ
 ଅର୍ଥରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କେ ଯେ ଗୁଣ କର ଅପ-
 ଅଛି ତାହାକୁ ଗୃହିତାକୁ ଦେବ । ସଦଯୋଗୀ

କହନ୍ତି ଏପ୍ରକାର ଗୁଣିମାନେ ଗୁଣ ଶୁଦ୍ଧି ଅନ୍ୟ
 ଦ୍ୟବସାୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିର କାରଣ ଏପରି
 ହୋଇ ପରେ ଯେ ପୁରୁଷା ଗୁଣିମାନେ ନୂତନ
 ଗୁଣିକ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଦାଉସାର
 ଅନ୍ୟ ଦ୍ୟବସାୟ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ଅଥବା
 ଅଭିଜ୍ଞାନ ଦୁଷ୍ଟ ହେବୁ ବଳଦ ବଦନ ଦରୁର
 ବସିଲେ । ଏହିପରି ନୈସର୍ଗିକ କାରଣରୁ
 ଅଥବା ବିଦନ ମୂଲ୍ୟ ଶତ ପ୍ରଭୃତି ଖଟାଇ ନ
 ପାରିବାରୁ କୌଣସିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ମହତ-
 ସ୍ତୁଳେ ଅଧିକତର ଫଳଲା ବୋଲି କୃଷିର ଅବ-
 ନତ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଅବକଳ
 ପ୍ରମାଣ କରୁବାର ଯେ ସମସ୍ତ ଜଳର ସଦ-
 ଯୋଗୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ସବୁର ଅର୍ଥ ଏପରି
 ନୁହଇ ଯେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ କୃଷିର ଅବକଳ ହେବୁ
 ଅଛି । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶରେ
 ଯେପରି ଲୁଚାଇ ହୋଇଅଛି ସେପରି ଉନ୍ନତ
 ଗ୍ରାହକରେ ହୋଇ ନାହିଁ । ସଦଯୋଗୀ ଉନ୍ନତ
 ନ ଦେବା ତଥାକୁ ଅବକଳ ମାନ କର ବ୍ୟ-
 ରେ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ।

ସୁଖସହରରେ ରଥଯାତ୍ରା ଉପସ୍ଥିତ ବେଳକୁ
 ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଗୋଲମାଲ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ । ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ସ
 ହେବାରେ ଚୁଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ଅଗାମି ତା'୨-
 ରଖ ବକସ ରଥଯାତ୍ରା ଅରମ୍ଭ ହେବ । ସେ
 ଦିନ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଜୀଉ ରଥାବେଦନ କରବେ ।
 ଏଣୁକରି ରଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ରଥର
 କାଠସବୁ ଉତ୍ତମ ଅଛି ଓ ରଥଦ୍ୱାରା କୌଣସି
 ଅଂଶୁର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ଏହିପରି ସାହିତ୍ୟିକଟ
 ପୂର୍ବକିରା ଓ କର୍ମଗୁଣ ଦେଲେ ରଥ ଟଣା
 ଦେବ ନଚେତ୍ ଜଗନ୍ନାଥଦେବ ବେକଳ ରଥା-
 ବେଦନ କରବେ ମାତ୍ର ରଥ ଚଳିବ ନାହିଁ ।
 ସୁଖମାଳେଷୁଟି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସାବେଦ ରଥ
 ଚଳିବା ଫଳରେ ବିଦେଶ ବିଦେଶୀ ହୋଇ-
 ଥିବାର କଥା ଶୁଣୁଅଛୁ । ରଥ ନମନ୍ତେ ଉପ-
 ଶୋଭା ସାହିତ୍ୟିକଟ ମିଳିବାର ଦୃଷ୍ଟ ହୋଇ-
 ଅଛି । ରଥକାଠ ଦେଲେ ଅଂଶ ବଦଳାଇବା-
 ନମନ୍ତେ ପୂର୍ବକରୁର କର୍ମଗୁଣ ଲେଖିଥିଲେ
 କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଅଂଶ ଚାହିଁବ କର ନାହାନ୍ତି ।
 ସମସ୍ତ ଅତି କଟକ ହୋଇଯିବା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅନେକଦୂର ହୋଇ ଯାଇଥିବାରୁ ରଥବାସ
 ବଦଳାଇବା ଅସମ୍ଭବ । ଏଯୋଗୁଁ ମାଳେଷୁ-
 ଟକ ଦୁର୍ଭାଗରେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ସୁଖମାନଙ୍କର

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନେକର ବାବୁ ସୁଧାପ୍ରସାଦ କୁଣ୍ଡ
 ବଟକମୁକାମକୁ ଅଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି । କର୍ମ-
 ଶୁଳ ସାବେଦକ ସଂକଟରେ ରଥ ବିଷୟ ଜଣା-
 ଯିବା ତାଙ୍କ ଅଗମନର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।
 କର୍ମଶୁର ସାବେଦକର ଅଦେଶ କଥା ବହୁ
 ଜଣାପଡ଼ି ନାହିଁ । ସୁଖ ଗୋଲ ଏକେକ
 କଟକର ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
 ବଲିକବା ଯାଇଥିଲେ ଗତ ମଙ୍ଗଳକାର ବିବସ
 ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଅଛନ୍ତି । ଦୋଷ ହୁଏ ସେ
 ଏଥର ସବୁ ସଜଲ କରଦେବେ । ପୁଂ
 ମାଳେଷୁଟିମାନଙ୍କ ଅଗମରେ ରଥ ପ୍ରତି ଏବେ
 ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ହେବାର ଶୁଣା ନ ଥିଲା । ରଥଯାତ୍ରା
 ହୁମ୍ଭାମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ସର୍ବ ଉତ୍କଳର ଚରଣ-
 ଗରୁ ଲୋକମାନେ ରଥସମୟରେ ଅସନ୍ତି ।
 ରଥଟଣାପତ ବାଧା ଜନ୍ମାଇଲେ ଅର୍ପପ୍ରତି ବାଧା
 ଜନ୍ମାଇବାର ଦେବ । ଅତଏବ ଅଗା କରୁ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମଶୁର ଉଚିତ
 ବିଷୟ କରବେ ।

ଏଠା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାପତ ଅଧିକତ୍ୱ ସମ୍ଭାବନାର
 ପ୍ରକାଶକ ବାବୁ ସୁଧାପ୍ରସାଦ ତାଙ୍କୁ ବସୋଟା-
 କଲକଟର ପୁରୁକାର ବଦାରଣ କରବା କାରଣ
 ଯାଇଥିବା ବିଷୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା-
 ଥିଲା । ବାବୁ ମହୋଦୟ କାଟେ, ଦେଉଳୀ,
 ବାଲୁଅ, ଦରସପୁର, ବହୁପୁର, ଦେଶାଦାର,
 ଖଣ୍ଡି, ଚରଣ, ଝାଙ୍କଡ଼, ବାଲୁକସି, ସୁକଳ ଓ
 ପାବନା ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଗନ୍ତାମାନ ଦେଖି ଫେର
 ଅସି ଅଛନ୍ତି । ସେ ଚଦାରଖଣ୍ଡମାନଙ୍କରେ ବ
 ରଯୋଗି ଦେଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ ।
 ଉତ୍କଳଲିଖିତ ପ୍ରଗନ୍ତାମାନଙ୍କରେ ପ୍ରାୟ ସବୁ
 ଓଲଟା ଚରଣରୂପେ ଲାଗିଥିବାର ବାବୁ
 ମହୋଦୟ ଦେଖିଥିବେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅବ-
 ଗତ ହୋଇଅଛୁ ଯେ ଏକଟଙ୍କା ପ୍ରାୟ ଓଲଟ-
 ଠାରେ ପ୍ରାୟ ସଦା ପତ ଯାଇଅଛି କିମ୍ପେଷ ଓଲ-
 ଟା ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପରମ୍ଭଦ ଏଥିରେ
 ସନେବ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳଲିଖିତ ପ୍ରଗନ୍ତାମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଚରଣ ଏବଂ ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ଉପ ପ୍ରମ-
 ନାର ଲେଖକେ ସାବଧାନବେ ବିଦେଶ କଷ୍ଟ
 ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଓଲଟଠାରେ
 ମର ନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ
 ଲେଖକେ ଅନାଦାରରେ ବର୍ଣ୍ଣାସି ହୋଇ ଯାଇ-
 ଥିବାର ବାବୁ ମହୋଦୟ ଦେଖି ଅସିଥିବେ ।
 ଉତ୍କଳଲିଖିତ ପ୍ରଗନ୍ତା ଗୁଡ଼ା ବଟକଜଳର

ଅନ୍ୟପ୍ରାନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଆଦ୍ୟାତ୍ମବରୁ ଓଲଟୁ-
 ପ୍ରଭୃତି ରୋଗରେ ଅନେକ ଲୋକେ ପ୍ରାଣ
 ତ୍ୟାଗ କରୁ ଅଛନ୍ତି । କାନଗୋଲମାନଙ୍କ
 ରିପୋର୍ଟାବରୁ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଅବଶ୍ୟ
 ରାହା ଜାଣି ପାରିଥିବେ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ଚରଣ
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ କୌଣସିପ୍ରକାର
 ସାହାଯ୍ୟଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା ନାହିଁ ।
 ଅପ୍ରେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଥିବା
 ଶିଶୁମୃତଲୋକରେ ସାହେବଙ୍କର ଅବଧି ବ୍ୟସ
 ହୋଇ ନାହିଁ ! ସେ କି କେତେ କାନଗୋଲ
 ବା ଯୋଲସ ରପୋର୍ଟ ଏକତ୍ର କରି କେତେ
 ଲୋକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଷ୍ଟ ହେଲେଣି ତହିଁର
 ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେଖିଅଛନ୍ତି ? ତାହା
 ଦେଖିଥିଲେ ଏପରି ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ରହି ନ
 ଆନ୍ତେ । କେହି କହନ୍ତି ଅନୁଗୁଳବାଗ୍ରପରି
 ଏଡ଼ିଗାର ସାହେବଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ଲୋକ
 ତଦନ୍ତ ନିମିତ୍ତ ନ ଅସିଲେ ବହୁ ଫଳ ହେବ
 ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାବସିକର କି ଏତେ ଗୁଣ୍ୟ ହେ-
 ବ ? ଅଭାଗର ସେପରି ଗୁଣ୍ୟ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା
 ଦେହୁଦାସ୍ୟ କର୍ମଗୁଣ୍ୟ ଅସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ
 ମହାପ୍ରାଣୀ ତ୍ୟୁ ହୋଇ ନ ଥିବେ !

ଓଡ଼ିଶାର ଜରବ ।

ସନ ୧୮୮୧ ସାତ ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସ ତା ୧୧-
 ଉପରେ ଶେଷ ହେବା ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶାର
 ଜରବ କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା ହୋଇ ଥିଲା ତହିଁର
 ସୁବରଣ ବାହାରଅଛି ।

ପୁଣ୍ୟରେ ୩୯ ବର୍ଗମାଇଲ ଜରବ ହୋଇ-
 ଥିଲା ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୩୯ ମାଇଲର ଜନା-
 ତାତ ଜରବକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ସତ୍ତ-
 ଅନ୍ତ ଏବଂ ଅପର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜରବକାର୍ଯ୍ୟ
 ଶିକ୍ଷାଦେବାଭାରଣ ପୁଣ୍ୟରେ ଗୋ ୧୨ ଟା ଓ
 ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଗୋ ୨ ଟା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାପିତ
 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତ ୨୦୦ ଶତ୍ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏ
 ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର
 ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧେ ଲୋକ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ନିୟୁତ ହୋଇଥିଲେ । ବାକୀ ଅଧେ ସେମାନଙ୍କ
 ମୌଜାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ସମୟରେ ନିୟୁତ
 ହେବେ । ମାତ୍ର ଜରବିଷୟ ଅନିମମାନଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ହେଲା । ଏମା-
 ନେ ଦଳାକ ମା ୪ ଶତ୍ରୁ ଅଧିକ ମାସ ପାରିଲେ
 ନାହିଁ । ତୁର ଏବଂ ବର୍ଷର ପୁରୁଣା ଅନିମକ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦିନାକି ମା ୧୩ ଶା ପଡ଼ିଲା । ଏକାପର୍ଯ୍ୟ-

ସୁଦ୍ଧା ୨୪ ଶେଖାର ହିନ୍ଦୋଗ୍ରାମ ଅନିମକ
 ତ୍ୟୁରୁ ଉଣା ।

କଟକଜିଲ୍ଲାରେ ପୁଣ୍ୟସୀମାକୁ ଲାଗି ଦକ୍ଷିଣ-
 ଭାଗର ଏବଂ ଯାଜପୁର ନିକଟ ଉତ୍ତରଭାଗର
 ସୀମାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ବାବୁ
 ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସୀମାବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରଶଂସନୀୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସୀମା ଭିତ୍ତି
 କରାବାରେ କୌଣସି କଷ୍ଟ ହେଇ ନାହିଁ ।
 ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାୟ ୩୦୦ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଲୋକ
 ଜଗତକାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରି ଛୁନେ ପ୍ରମା ଏବଂ
 ଓଡ଼ିଆ ଲିନିଂଗ୍-ରୁକ୍ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି
 ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କୁଲି ମଜୁରୀ ହେତୁ ଏମାନଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖରବ୍ ଅଧିକ ସତର୍କ ଅର୍ଥାତ୍
 ହିନ୍ଦୋଗ୍ରାମ ଅନିମକ ଖର୍ଚ୍ଚା ମାଗପ୍ରତି ଭଳି
 ପଇସା ପଡ଼ିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଓଡ଼ିଆ ଅନିମକ ଖର-
 ବ୍ ସାତ ପଇସା ପଡ଼ିଲା । ଜଗତ ଖରବ୍
 ପୁଣ୍ୟରେ ମାଗପ୍ରତି ୫୦ ।/୪ ଓ କଟକରେ
 ୫୦ ।/୪ ଇଞ୍ଚୁମିଟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
 ୨୭୮୪୦୦୦ ମାତ୍ର ଜଗତକରୁକାରେ ସବୁଦିନ
 ଏକଲକ୍ଷ ୨୫୫ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ-
 ଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ବସନ୍ତସମ୍ଭା ।

ଚଳଚମାସ ତା ୩ ଉପରେ ବାଲେଶ୍ଵରର
 ଟାଉନଜିଲ୍ଲାରେ ସେଠା ମିତ୍ତକର୍ମିପାଲିଟା କରୁ-
 ବରେ ଏବଂ ନଗରପାଳ ହୋଇଥିବାର ସ୍ତ୍ରୀମାୟ
 ସମ୍ପାଦକପ୍ରମାନଙ୍କରେ ପାଠକର ମନେ ହେଲା
 ସେମନ୍ତ ଏ ନଗରର ଅନୋଳନ ସ୍ତ୍ରୀକ୍ରମେ
 ସେଠାରେ ଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ତେ-
 ଦେ ଏ ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତର ଅନୋଳନମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକତ୍ର ଯେ ଏଠାରେ କେତେଜଣ
 କରବାବା ସମ୍ଭା କରି ମିତ୍ତକର୍ମିପାଲିଟା କରୁକରେ
 ସେମାନଙ୍କର ଯାହା କିଛି ଦୁଃଖ ଜଣାଇବାର ଥିଲା
 ତାହା ସ୍ତ୍ରୀମାୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଓ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ
 ଜଣାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ବାଲେଶ୍ଵର ସରକାରରେ
 ଦଳାଦଳ ନିମିତ୍ତ ବିଖ୍ୟାତ ଏବଂ ଏହି ଅନୋ-
 ଲକସମସ୍ତେ ତାହା ଏକ କୌତୁକଜନକ-
 ବ୍ୟାପାରଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ବାଲେ-
 ଶ୍ଵରର ଦୁଇସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦୁଇଦଳର ମୁଖପତ୍ର
 ସୁତରାଂ ସେମାନେ ତହିଁର ଭିନ୍ନ ୨ ହେତୁ
 ଦର୍ଶାଇଅଛନ୍ତି । ବ୍ୟାପାରଟି ଏହି କି ଯେତେ-
 ଦେଲେ ଟାଉନଜିଲ୍ଲାରେ ସମ୍ଭା ବସିଥିଲା ସେହି
 ସମୟରେ ତହିଁର ଅନିମକ ଏକପ୍ରାନ୍ତରେ

ଚନ୍ଦ୍ରାଭ ପଟଣା ହୋଇ ଏକ ନାଚର ମଜଲିସ
 ରଚନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ବାଲ-
 ମାନେ ନୃତ୍ୟ ଗାୟନ କରୁଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଓ
 ନବସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ କି ସେ ଶୁଣିବାରେ ସତ୍ତ-
 ଅହାନଦାଉମାନେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଅବ-
 ଶିକ୍ଷକରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ନାଚର ମଜଲିସ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ବାହୁଡା ହେତୁ କି ସତ୍ତର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ଦେବାପାଇଁ ଅନ୍ୟ କେହି ତା
 କରୁଥିଲା ଏବଂ ଅତ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ମୁଣ୍ଡକୁ ଗୋଟାଏ ଅଗ୍ରୀ ଫୋପାଡ଼ିଥିଲା ମତ୍ର
 ତାହା ଲକ୍ଷକ୍ଷ୍ମ ହୋଇ ବାହୁରେ ବାଜିଲା ।
 ସେପ୍ରଲେ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ପରିକାମାନେ ବାହାଦୁରୀ
 ଏହି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମଜଲିସ ହୋଇଥିଲା ସ୍ତ୍ରୀ କହ-
 ବାକୁ ସାହସୀ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ସେପ୍ରଲେ
 ଅପ୍ରେମାନେ ଅଧିକ ବହୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
 ନ ପାରୁ । ବାଲେଶ୍ଵରରେ ସମୟରେ ସାଧା-
 ରଣ ଅନୋଳନ ପଡ଼ିବ ଅନେକ କାଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶ
 ପାଇଅଛି ତହିଁସଙ୍ଗେ ଅତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଯୋଗ
 ହେଲା ଏବଂ ସେ ନଗରର ଖ୍ୟାତି ବଢ଼ିଲା
 ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ସତ୍ତରେ ୨୩ ଦିନର ଲୋକ ଜମା ହୋ-
 ଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଏବଂ ସତ୍ତରକ ହୋଇଥିଲା ଜଣା
 ନାହିଁ । ବାବୁ ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି ଓ
 ବାବୁ ଭଗବାନଚନ୍ଦ୍ର ଦାସମାନେ ବକୃତା କରୁ-
 ଥିଲେ । ତହିଁରୁ ଜଣାପାଏ ଯେ ପାଇଖାନା-
 ଟିକସରୁ ମୁକ୍ତିପାଇବା ଏ ସତ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ଦାବିମକଠାରୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଢ଼ିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ
 ପାଇଖାନା ଟିକସ ସମ୍ପର୍କରେ କି ବିଜ୍ଞାପନ
 ହେବା ଯାଇଅଛି ଏବଂ କିପ୍ରକାରେ ତାହା ଲୋ-
 କଙ୍କୁ ବାଧୁଅଛି ତହିଁର ବିସ୍ତାରଣ କଥା କିଛି
 ପ୍ରକାଶ ପାଉ ନାହିଁ । ଫକୀରମୋହନ ବାବୁଙ୍କ
 ବକୃତାର ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ
 ନଇବାରି ସତ୍ତର ଲଭ୍ୟାଦି ଯେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ
 ମଜଲିସ କରିବାର ଅଧିକାର ପଇସା ଲୋକ-
 କର ଉଠା । ତାହା ହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ
 ସେ ଉଠା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ଏବଂ ଏପରି
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରବା ସାଧାରଣ ସ୍ତ୍ରୀମାୟର ବିରୁଦ୍ଧ
 ଅଟଇ । ସମାଜରେ ଓଡ଼ିଆ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର କର-
 ଶକ୍ତି ଯେ ପାଇଖାନାଟିକସ ତଡ଼ା ଦରରେ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ମିତ୍ତକର୍ମିପାଲିଟା ଚେତର-
 ମନ ତାହା ଉଣା କରି ଉଠିବ ଟିକସ ଥାଏ

